

Agrofruit, en venda per poder salvar-se #26

Amposta torna a licitar el pavelló #p19

Consens al delta de l'Ebre per combatre la regressió

Les dos comunitats de regants formen una taula de diàleg amb ajuntaments, Generalitat i govern de l'Estat

Costes estudiarà l'ús d'esculleres submergibles de neoprè per protegir alguns punts del litoral #p2 i 3

La catedral del vi de Gadesa celebra el centenari

La Cooperativa Agrícola prepara els actes per commemorar els 100 anys del celler modernista. El cronista Anton Monner repassa un segle d'història.

FOTO: ARXIU FORCADES.

#p24 i 25

El govern espanyol es desentén del desmantellament del Castor #p28

2 mó progressives
alta gamma
+ antireflectant
229€

mó

PVP recomanat. Del 01/09/2018 al 31/12/2018 emportat dues ulleres (muntura mó + vidres) amb lentilles graduades progressives orgàniques antireflectants Besslyt MultiGold 1.5 AR (límit de graduació subjecte al quadre de fabricació del fabricant, consulta-ho al teu establiment) per 229€. Les dues ulleres amb la mateixa graduació. Vàlid per a una selecció de muntures i lentilles assignades a l'establiment que en faci publicitat. No acumulable amb altres ofertes o promocions.

Forteza Òptica Optometrista amb el líder, millora els seus serveis.

C/ Cervantes, 9B

977 441 963

Tortosa

MULTIÒPTICAS
Forteza

P

PORTADA

Cunillera vol ressuscitar projectes

LA DELEGADA del govern espanyol a Catalunya, Teresa Cunillera, va visitar el delta de l'Ebre els dies 8 i 9 de novembre. Cunillera va comprovar de primera mà com evolucionen les primeres actuacions que ha reactivat el govern espanyol per lluitar contra la regressió i la subsidència, i també es va reunir amb els arrossaires i els regants. La delegada es

va comprometre a transmetre al govern espanyol les mesures que cal posar en marxa per actuar "amb urgència" al territori. De fet, el compromís és treballar amb una taula tècnica amb representants sectorials del Delta per anar "ressuscitant" projectes que havien quedat "embastats" en l'etapa del govern Zapatero, i que el PP va aturar. ■ C.B.

LA LLUITA CONTRA LA REGRESSIÓ

Compte enrere per al Delta

■ Optimisme per la creació de la Taula de Consens pel Delta, amb regants, ajuntaments, Generalitat i Estat ■ Les comunitats reclamen actuacions per mantenir la morfologia actual, amenaçada en l'horitzó del 2100

Gustau Moreno
TORTOSA / DELTEBRE

Les comunitats de regants de la Dreta i de l'Esquerra tenen moltes esperances dipositades en la nova Taula de Consens pel Delta. L'entitat va constituir-se el 13 de novembre passat a Deltebre, durant una reunió amb els ajuntaments i representants de la Generalitat i del govern de l'Estat. El seu repte principal és frenar la regressió i protegir el litoral, tot mantenint la morfologia actual del Delta. "Probablement s'acabaran prenent diverses solucions, a diversos llocs i amb diverses problemàtiques i diverses urgències", valora el portaveu de la Comunitat de Regants de l'Esquerra, Xavier Curto. "Però la Taula de Consens pel Delta, en principi, és una taula peticionària", aclareix.

Per la seua banda, el vicepresident de la Comunitat de Regants de la Dreta, Manel Ferré Aixendri, remarca que l'objectiu de la Taula de Consens pel Delta és que les mesures pactades puguin servir per mantenir la morfologia actual del Delta, "tal com està, el més aproximadament possible, perquè els riscos, les amenaces, són molt importants".

La previsió dels científics és que, si no es fa res per protegir el Delta dels efectes del canvi climàtic i la falta de sediments, la pujada del nivell del mar acabarà engolint la meitat de l'actual plana deltaica en menys de 90 anys. De fet, hi ha un vídeo elaborat en el marc del projecte Life+ Ebro-Admiclim, amb una simulació que mostra perfectament com serà la inundació de bona part del Delta si no s'actua amb determinació. L'expert Rafael Sánchez, que és l'interlocutor de les comunitats de regants amb les administracions públiques, afirma que les actuacions al Delta són "necessàries i urgents" des del punt

de vista mediambiental, però també des d'una òptica econòmica i social. "Els efectes del canvi climàtic ja són una evidència que hem començat a patir, no són cosa del futur; i les conseqüències particulars que tindrà al delta de l'Ebre són especialment greus", adverteix. "Davant d'això, tenim l'obligació d'actuar, sobretot les administracions públiques, que no es poden creuar amb les mans creuades", remarca. En este sentit, Sánchez recorda que hi ha obligacions nacionals i internacionals de conservació del Delta, a través de figures de protecció com ara la Xarxa Natura 2000 o el conveni Ramsar. De fet, apunta per això es pot reclamar la intervenció de les administracions catalanes, espanyoles i europees. Una implicació que hauria de traduir-se en el correcte finançament de les mesures, però escoltant la veu del territori.

Mesures més eficaces

L'expert considera que les possibles solucions per combatre la regressió han d'adaptar-se a cadascun dels punts del Delta, i plantejar-se a curt, mig i llarg termini. Però, a més, les mesures també han de tenir en compte la relació entre els costos i la seua eficàcia. "L'objectiu del territori queda plasmat a la Taula de Consens pel Delta: nosaltres volem salvar-lo i protegir-lo", assenyalava Sánchez. "Per tant, a partir d'aquí, què hem de fer? Tècnicament, cal avaluar les possibles mesures, però des del punt de vista de l'eficàcia i també dels costos", argumenta.

Per la seua banda, el portaveu dels regants de l'Esquerra afirma que la major part dels ciutadans de les Terres de l'Ebre ja no accepten "la inacció" en relació al Delta. Curto sentència que la desaparició del Delta no és per causes naturals, i que les solucions per salvar-lo també han de ser per una acció humana. ■

Un moment de la reunió de la Taula de Consens pel Delta, celebrada el 13 de novembre a Deltebre. // FOTO: ACN.

Acord per fer un pla de protecció del litoral

La Taula de Consens pel delta va ser un acord de mínims entre ajuntaments, Generalitat, govern espanyol i regants per consensuar mesures per fer front a la regressió del Delta. De fet, la Taula ha sol·licitat, tant a la Generalitat com al govern espanyol, l'elaboració d'un pla de protecció del litoral en una primera fase, seguit d'un pla de regeneració de les badies i llacunes. Així, per implementar totes aques-

tes accions, reclamen assumir el compromís de mantenir la morfologia actual del Delta, restablir l'aportació de sediments, i l'impuls de mesures urgents. En este sentit, el delegat del Govern a les Terres de l'Ebre, Xavier Pallarès, veu amb bons ulls la constitució de la Taula. També el subdelegat del govern espanyol a Tarragona, el tortosí Joan Sabaté, que considera que cal assumir accions puntuals urgentsm

més enllà d'elaborar un pla d'actuació global contra la regressió del Delta.

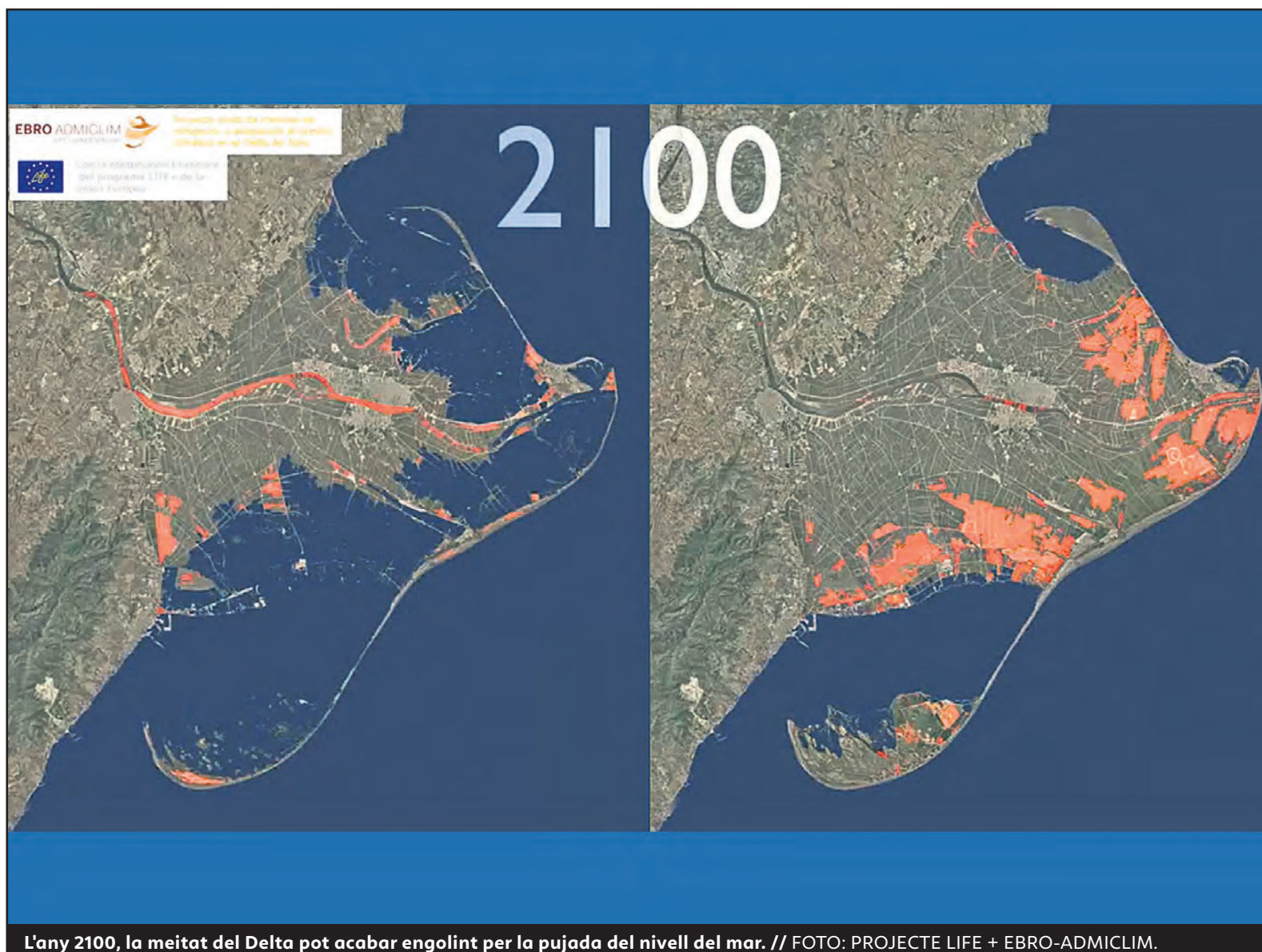
De moment, les mesures que es proposaran per frenar la regressió seran abordada en una comissió tècnica. Així, els regants tindran accés directe als departaments tècnics de la Generalitat i del govern espanyol, amb Rafael Sánchez com a interlocutor. La segona part serà dotar de pressupost la seva execució. ■ C. Bonet.

Costes estudiarà unes esculleres submergibles de neoprè contra la regressió

Costes de l'Estat estudiarà un innovador sistema per lluitar contra la regressió al Delta, a partir d'una escullera submergible de neoprè. Es tracta d'un sistema que l'Ajuntament de Deltebre els va proposar el 9 de novembre, durant la visita de la delegada de l'Estat, Teresa Cunillera. Les esculleres submergibles, ideades per una enginyeria vinculada a la UPC, s'activen davant de la previsió de temporal de mar, però també poden servir per redirigir fluxos de sorra. Costes ara estudiarà el sistema i, com a mínim, intentarà fer un assaig. "Són unes esculleres submergibles que s'activen quan hi

ha previsió de temporal, i que després es desactiven. Tenen uns 200 metres de llargada, i a més de transformar onatges de 5 o 6 metres en 1,5, també es poden utilitzar per redirigir els fluxes d'arena, en funció de les necessitats de la costa de cada moment", va dir a Canal 21 Ebre el nou cap de Costes a Tarragona, l'ampostí Toni Espanya. Espanya també va recordar que els punts més problemàtics al Delta són l'illa de Buda, a Sant Jaume d'Enveja, i tot el frontal de Deltebre, des de Riumar fins a la Marquesa. El cap de Costes aposta per solucions semblants a les guardes costaneres projec-

tades per les badies dels Alfacs i del Fangar, i combinar-les amb actuacions experimentals dins del mar. De fet, va afegir-hi que l'objectiu és dissenyar un conjunt d'actuacions que permetin protegir les zones més crítiques en un horitzó de 20 o 30 anys. El repte, segons Espanya, és abordar solucions contra la regressió o el canvi climàtic més a llarg termini, gràcies als avenços tecnològics. D'altra banda, quant a les obres de les guardes costaneres dels Alfacs i del Fangar, projectes que l'anterior del govern va deixar al calaix, Espanya va concretar que podrien començar en l'horitzó d'un any. ■

Auto Esteller
Carretera C42, Km. 10 - Tortosa
Noves instal·lacions.

autoesteller.seat

PORTADA

INFRAESTRUCTURES

L'A-7 no agrada els ecologistes

■ Grups conservacionistes de l'Ebre i el Baix Maestrat reclamen que s'aposte només per alliberar l'autopista

■ En canvi, l'alcalde de la Sénia demana lideratge i unitat territorial per aconseguir l'autovia de l'interior

A la imatge de l'esquerra, el portaveu de Salvem Lo Montsià, Alfredo Valdivieso. A la imatge de la dreta, l'alcalde de la Sénia, Joan Moisès. // S. ALARCÓN / ARXIU CANAL 21 EBRE.

Sílvia Alarcón / Gustau Moreno
ULLDECONA / LA SÈNIA

Grups ecologistes de les Terres de l'Ebre i el Baix Maestrat han reclamat al govern català que aposte per l'alliberament de l'autopista AP-7 i que renunciï a la construcció del tram pendent de l'autovia l'A-7, entre el nord de Castelló i l'Hospitalet de l'Infant. Les entitats conservacionistes GEPEC, Picampall, APNAL-Ecologistes en Acció Vinaròs, Ecologistes del Sénia, Salvem lo Montsià, Graëllsia i SEO han signat un document conjunt en què lamenten "el canvi de posicionament" del Govern, que re-

clama la construcció de l'autovia. A més, els ecologistes també acusen la Generalitat de defensar els interessos de la concessionària de l'autopista i de les constructores. Alfredo Valdivieso, membre de Salvem lo Montsià, va dir que és incompreensible que es vulgui fer esta obra tenint al costat una infraestructura com l'AP-7, de la qual la concessió s'acaba l'any que ve. Pels ecologistes, la construcció de l'A-7 suposaria "trinxar" el territori: "No té sentit intentar fer una obra faraònica a la Plana del Montsià, trinçant la mar d'oliveres, un patrimoni agrícola i territorial que té un gran valor de cara al futur". Els ecologistes també destaquen

el paper del subdelegat del govern espanyol a Tarragona, Joan Sabaté, com un dels promotors del projecte de l'autovia. Però asseguren que la construcció de l'A-7 suposaria una "duplicat de grans infraestructures" i afectaria "negativament" espais protegits per la Xarxa Natura 2000.

Moisès sí defensa l'A-7

Però, per la seua banda, l'alcalde de la Sénia ha defensat obertament la construcció del tram pendent de l'autovia A-7, així com el seu traçat per l'interior. Durant una entrevista a Canal 21 Ebre, l'alcalde de la Sénia ha demanat "lideratge" i també unitat dels partits polítics i dels ajun-

taments del territori, per aconseguir l'execució d'un projecte que considera clau per al desenvolupament de l'interior del Baix Ebre i del Montsià. "Igual que ara a la zona de Torredembarra i Tarragona han aconseguit més de 50 milions d'euros per desdoblant l'N-340 i continuar l'autovia A-7, també nosaltres hem d'aconseguir la unió de tot el territori, per tenir clar quin és l'equilibri territorial que ens mereixem", ha dit Moisès. "Per tant, és qüestió de lideratge territorial i de dir clar quina és la infraestructura que es mereix el territori, fent força tots els partits polítics allà on face falta", ha afegit l'alcalde senienç, tot recordant que l'autovia de l'inte-

rior haurà de quedar enllaçada amb el desdoblament de l'eix de l'Ebre, un projecte que depèn de la Generalitat de Catalunya. L'alcalde ha negat que la nova autovia supose el trinxament del territori, com asseguren els col·lectius ecologistes. Quant al traçat, Moisès ha remarcat que fa anys que hi ha el consens necessari perquè l'A-7 vagi per l'interior. Per tant, ha insistit en reclamar unitat per exigir la construcció de l'autovia. ■

Mira el vídeo en aquest enllaç

El PSC vol el desdoblament de l'eix de l'Ebre

El primer secretari del PSC a les Terres de l'Ebre, Manel de la Vega, ha demanat a la Generalitat que recupere el projecte de desdoblament de la C-12. De la Vega ha recordat que l'any 2010, quan els socialistes van perdre la Generalitat, havia de redactar-se el projecte constructiu del projecte per convertir l'eix de l'Ebre en una autovia. Però després CiU va paraitzar el desdoblament, tot i

que va arribar a proposar soterrar el traçat de la C-12 al seu pas per Tortosa. A banda, en declaracions a Canal 21 Ebre, De la Vega s'ha mostrat molt crític amb el govern del PDeCAT i Esquerra. De fet, també ha preguntat de què està servint que la directora general d'Indústria siga Matilde Villarroya, exregidora de CiU a l'Ajuntament de Tortosa. De la Vega també ha criticat els

republicans, a qui ha demanat que deixen de fer gestos amb l'impost nuclear, tot presentant mocions als ajuntaments perquè el PSOE retire el recurs al Constitucional presentat pel govern del PP. Segons De la Vega, en lloc de presentar mocions, el que ha de fer ERC és introduir el desbloqueig de l'impost nuclear en l'agenda de les comissions bilaterals Estat-Generalitat. ■ G.M.

Manel de la Vega és el primer secretari del PSC ebrenç. // FOTO: C21.

f lagrossacat i lagrossa_cat

loteriadecatalunya.cat

31 DESEMBRE

MÉS GROSSA QUE MAI 200.000€

**NO
PAAASSISI!**

LOTERIA DE CATALUNYA

Tria-la
Tots hi guanyem

**1r PREMI 200.000€
PER BITLLET DE 10€**

El cap de setmana de Quim Torra per l'Ebre

EL PRESIDENT Quim Torra va realitzar els dies 10 i 11 de novembre una visita institucional de dos dies a les Terres de l'Ebre. Aquell cap de setmana, el cap de l'executiu va visitar Móra d'Ebre, Vinebre, Santa Bàrbara, Deltebre i l'Ametlla de Mar. Era una oportunitat perfecta per conèixer territori, fer de president del govern i atendre de

primera mà les necessitats de les poblacions de les Terres de l'Ebre, perquè una de les coses que se li recrimina a Torra, també des de dintre del mateix PDeCAT, és que és massa activista i poc governant, en el sentit polític de la paraula. Cosa que es va confirmar en els discursos. A més, la ruta de Torra per l'Ebre estava tan mal organitzada que

ni la Generalitat ni la Delegació del Govern a les Terres de l'Ebre van emetre cap nota prèvia convocant els mitjans ni informant dels detalls de la visita. De fet, cada ajuntament convocava pel seu compte, i ni tan sols es va preveure que Torra atengués els mitjans. I això se li criticava molt a... saben a qui? Doncs sí, a José Montilla. ■ G.M.

Per Andalusia, contra Catalunya

MANEL ZAERA
INFORMÀTIC
I MÚSIC

EL MINISTRE Borrell va ser un ministre que va posar sobre la taula un pla hidrològic de l'Ebre que va posar en alerta la gent del territori. Anys més tard la societat ebreca sortiria al carrer contra el pla d'Aznar i aquells socialistes que no es manifestaven contra Borrell ho feien contra Aznar i CiU. També va ser membre del PSOE dels GAL i va defensar els condemnats per terrorisme d'Estat, Vera i Barrionuevo. Borrell ens ha obsequiat amb perles contra l'independentisme, com quan va dir que calia "desinfectar" Catalunya en un míting del PSC a Sabadell. Alegria i aplaudiments per les paraules ocurrents, sense pensar en la gravetat d'aquest posicionament. Potser per això l'estimen tant els de SCC.

EL MINISTRE que fa uns dies acusava un diputat d'ERC per

escopir-lo, i que no ha demanat perdó perquè fins ara allò que s'ha vist és que d'escopinada no en va haver cap, ha estat multat per la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) per haver-se venut accions d'Abengoa abans de la seva fallida, per utilitzar informació privilegiada. I no només això. També ha afirmat en una xerrada a la Universitat Complutense de Madrid que els Estats Units van ser independents sense tenir gaire història al darrere, excepte haver matat "quatre indis", i que ells tenen l'avantatge de tenir un sol idioma.

HOM VEURIA normal que un ministre com Borrell, amb una dilatada carrera política, que no per això lloable, dimités o fos apartat del seu càrrec. No sé si passarà en els moments seients

al dia en què escric això, però sí que puc afirmar que no serà una reacció immediata la seva dimissió ni la seva destitució. I això diu molt de la qualitat democràtica d'un país, la manca de reconeixement i assumpció dels errors per part dels polítics. En canvi, tenen a la presó preventivament uns polítics que van voler que la gent votés sobre el futur de Catalunya respecte d'Espanya. A ells no se'ls ha deixat passar una. Fins i tot l'encara ministre Borrell va fer befa el 2017 de l'empresonat Oriol Junqueras, per a satisfacció de Miquel Iceta i companyia. Una vergonya.

LA VERITAT és que no volia escriure sobre el ministre, sinó sobre unes eleccions andaluses que d'andaluses n'han tingut poc. Els partits que volen treure del govern espanyol Pedro Sánchez han

pensat més en Catalunya o en altres temes poc andalusos a l'hora de fer campanya. Perquè veure mítings de Rivera o Arrimadas i que no aparegués Catalunya ha estat impossible. Veure un bus de Ciutadans amb les cares d'Oriol Junqueras, Carles Puigdemont, Susanna Díaz i Pedro Sánchez afirmant que se'n riu d'Espanya i dels espanyols, quan un d'ells és a la presó i l'altre a l'estranger acusats d'un delicte posat en dubte per molts experts i per la justícia de països europeus, és un exemple de la manipulació i crisi política que fomenta Ciutadans en campanya.

I SI EL PROBLEMA català no és prou per fer campanya encara queda un tema més. A l'estil P. Tinto, "¡Gibraltar español!". ■

Els factors del creixement de l'independentisme

EXISTEIX confusió en el món independentista i, potser, entre el públic que n'és favorable, interiorment més dividit que mai. Alguns volen imposar data fixa i unilateralitat. Altres saben que la independència tard o d'hora arribarà i, si bé la desitgen ja, entenen que transformacions tan complexes necessiten els corresponents processos de maduració. Ho valoren, i més després d'haver viscut els darrers 8 anys carregats de vicissituds, caminant i havent de canviar el pas constantment, per la inflexibilitat d'un estat miop que ens ha arrastrat on som, actuant de forma imperial com en segles anteriors. És real que entre la gent del carrer la irresponsabilitat espanyola provoca confusió i divisió, encara que hom sap que assoliran indiscutiblement la llibertat. Però el pessimisme basat en la incertesa, tant propi dels catalans i visible quan el Barça perd malgrat anar el primer, es manifesta en les victòries i en les derrotes i els estats d'ànim de pujades i baixades. Malgrat tot, cada

dia son més els convençuts davant l'actitud repressiva d'aquest estat que ens convida a fugir. L'actual situació violenta i autocràtica podria aguantar-se en altres circumstàncies històriques; cops d'estat, dictadures, afusellaments i fer passar tothom pel tub. Avui, fins i tot en la democràcia manipulada a mida, això els resultarà impossible sostenir-ho per més temps. A més repressió hi haurà més independentisme, i anirà d'augment constant; vivim en democràcia! També entre indecisos actuals, si es mantenen els líders a la presó i els exiliats, davant de tanta manca de visió, irracional i partidista, s'adonen que s'han de sumar a la causa independentista.

ESPANYA disposa la solució a les seves mans, però no l'entenen, ni s'esforcen en escatir-ho. Si continuen per aquest camí, l'independentisme caminarà pujant per la ruta contrària als seus interessos. Una circumstància adversa és l'esperit de revenja que s'injecta entre alguns sectors radicals

catalanistes. Quan les elits judicials han estat sotmeses de forma incondicional a la ideologia nascuda i viscuda del franquisme i al dictat d'un PP, i han resolt els expedients en sentit de venjança, de només veure allò que els agrada i catalogar-ho anticipadament com a dolós, és quan una part dels catalans reaccionen de la mateixa manera que ho fan ells.

EMPRESONAR els líders sense causa, amb tantes irregularitats comeses en contra del seu mateix codi, només defineix l'actuació contrària a la llei malgrat ser-ne els administradors supremes. I la bena que els tapa els ulls els ha portat a cometre tantes irregularitats que des d'Europa els ho adverteixen constantment: "Esteu equivocats i sou repressius".

LA REACCIÓ d'Arran ha estat lletja i poc encertada; fems i pintures no son el remei; son la resposta a les provocacions de l'extrema dreta, amb les esvàstiques pintades a murs i els "arri-

ba España" a cases particulars i partits polítics. Quan els nostres líders prefereixen la presó a l'indult demostren, no sense pesar, que la violència mai porta enlloc. I paradoxalment, l'extrema dreta prodiga la versió que el PSOE vol indultar els presos polítics empresonats il·legalment. Mantenen i creuen que rient-se'n dels independentistes des dels mitjans de comunicació d'Espanya, prodigant mentides i fal·làcies amb l'objecte de dividir, hauran guanyant la batalla. L'equivocació és magistral; uns continuen cecs i els altres malauradament han arribat tard, malgrat obrar millor dialogant que coercint. Dividiran, faran dubtar algunes consciències i joves impetuosos obraran com ells desitgen, dipositant fems als jutjats i pintant portes de jutges polititzats. Vet aquí que les postures provocatives de Cs no porten res de bo pels interessos d'Espanya. Creuen haver guanyat la batalla per les divisions que provoquen, però perden la causa i l'independentisme hi guanya. ■

ANTON MONNER
HISTORIADOR
I CRONISTA DE
GANDESA

Serà notícia

EL 5 DE DESEMBRE, la Federació Empresarial d'Autotransport de Tarragona (FEAT) manté les marxes lentes convocades a Tarragona, l'Aldea i Bellvei per protestar contra el desviament obligatori de

camions de l'N-340 cap a l'autopista. La patronat del transport continua reclamant la gratuïtat del peatge per als trànsits obligats per l'autopista i, en el pitjor dels casos, una compensació mínima del 75%.

Edita:
Doble Columna, s.l.
Av. Remolins 24 - TORTOSA
Tel. 977 58 80 32
premsa@uncopdull.com
Cop d'ull només expressa la seua opinió en els editorials. Els articles publicats exposen el punt de vista dels autors.
La direcció de la empresa **Doble Columna, s.l.** declina tota responsabilitat vers els comentaris dels seus col·laboradors.
Dipòsit Legal:
T-52/95

Amb el suport de: Generalitat de Catalunya Departament de la Presidència

Director gerent:
Albert Roda
Director:
Gustau Moreno
Directora adjunta:
Cinta Bonet
Redacció:
Cinta Bonet, Gustau Moreno, Albert Pascual, Sílvia Alarcón, Míriam Gavaldà, Clara Seguí
Disseny:
Ignasi Barrera, Jordi Aljarilla, Eduard Ventura
Col·laboradors:
Jaume Querol, David Jiménez, Jesús Tibau, Anton Monner, Toni Pons, Jesús Gellida
Administració:
Mar Aubanell
Comercials:
Anna Pallarès, Francesc Anglès

ENVI'NS ELS TEUS ARTICLES D'OPINIÓ
premsa@uncopdull.com

CARTES AL DIRECTOR
cartes@uncopdull.com

OPINIÓ

EDITORIALS

Trens al sud i al nord del Sénia

DESPRÉS DE 30 ANYS de reivindicacions, des del 12 de novembre passat, els habitants del nord de Castelló han vist molt millorada la seua mobilitat, gràcies a l'ampliació del servei de Rodalia entre l'estació de Vinaròs, Castelló i València. El ministre de Foment, José Luis Ábalos, va inaugurar el nou servei a l'estació de Castelló, on va pujar en un dels trens fins a Vinaròs acompanyat del president de la Generalitat, Ximo Puig, i de la Consellera d'Obres Públiques. Fins ara, només hi havia quatre trens regionals amb origen o destinació a Tortosa, o el regional entre Barcelona i València. A partir d'ara, la gent del Baix Maestrat també té fins a 10 trens d'anada i tornada en dies feiners, vuit en dissabtes i nou en diumenges. La previsió de Foment és que este nou servei l'utilitzen unes 2.100 persones cada dia; una xifra que no justificaria l'ampliació del servei. Per això, s'ha optat per obligar l'Estat a aportar 7,7 milions d'euros, per poder mantenir i costejar totes les freqüències. La bona notícia és que estacions com Vinaròs, Benicarló-Peníscola o Alcalà de Xivert tenen trens cap a Castelló i València pràcticament cada hora.

MENTRESTANT, a l'altra banda del riu Sénia, l'alcalde d'Uldecona ja ha reclamat la millora dels serveis ferroviaris entre les

estacions de Vinaròs i l'Aldea. Núria Ventura ha recordat que el seu Ajuntament fa anys que reivindica l'ampliació dels serveis a l'estació d'Uldecona, més enllà dels quatre trens regionals d'anada i tornada que hi ha actualment. Ventura ha tornat a demanar que tots els regionals que arriben a Vinaròs passen per Uldecona fins a l'Aldea, i a la vegada que tots els que arriben a l'Aldea passen també per Uldecona, fins morir a Vinaròs.

TÉ RAÓ l'alcalde d'Uldecona quan afirma que hi ha un tros de territori oblidat. És el que va des de l'estació de l'Aldea-Amposta-Tortosa fins a Vinaròs, al bell mig del Corredor del Mediterrani, amb una estació d'Uldecona que es troba dintre del nucli urbà de la població, i que dona servei a altres municipis de la zona com ara Alcanar, la Sénia o Godall. Una estació que no disposa de cap altre tipus de servei, més enllà dels quatre regionals que hi tenen parada. Segons Ventura, aconseguir que els trens que arriben a Vinaròs continuen fins a l'Aldea, i que els trens que arriben fins a l'Aldea ho facen també fins a Vinaròs, seria la millor manera de garantir l'accés de la gent d'esta part de la comarca del Montsià a uns serveis ferroviaris dignes. Com bé diu, es tracta d'atendre uns 50 quilòmetres que ara són gairebé un desert

en matèria de comunicacions ferroviàries.

L'ALCALDESSA també ha comparat la millora del servei al nord de Castelló amb la situació al sud de Catalunya i la inacció de la Taula de Mobilitat de les Terres de l'Ebre. Segons Ventura, els ajuntaments del sud han pogut corroborar que el temà no consta a l'agenda política del govern català, i per això reclama que realment s'estudie la problemàtica i que es done un servei digne a la ciutadania del sud del Montsià.

A BANDA, la plataforma Trens Dignes ha demanat a la Taula de Mobilitat que es precise, de manera "urgent", els nous horaris i freqüències de trens que hi haurà al territori quan es posi en funcionament la doble via entre Vandellòs i Tarragona (ara, a partir de la primavera vinent). Fins ara només hi ha una proposta del Govern de quatre freqüències de velocitat alta per l'interior, que connectarà amb l'estació de l'AVE de Perafort-la Secuita, i vuit més per la línia de costa, amb parada a tots els municipis ebrencs, però no els horaris de pas. També reclamen saber què passarà amb l'Euromed i tancar un acord sobre el paper per fer realitat la intermodalitat de l'estació de l'Aldea. Però el Govern diu que ja està fent la feina.

El pressupost tortosí i la compra d'Indo

ENMIG del debat i les polèmiques inevitables sobre el pressupost municipal de Tortosa per al 2019, el grup de Movem va revelar que l'Ajuntament tenia previst adquirir durant el proper any les antigues instal·lacions de la fàbrica de montures d'ulleres Indo al sector de Quatre Camins, al barri de Ferreries. Una compra que el consistori voldria executar durant el 2019, amb l'objectiu d'instal·lar-hi equipaments municipals. El portaveu de Movem, Jordi Jordan, afirma que va conèixer l'operació durant l'única reunió que l'equip de govern del PDeCAT i Esquerra ha mantingut amb el primer grup de l'oposició durant la tramitació del pressupost. Però Jordan ha advertit que hi ha membres de l'equip de govern que no tenien cap més detall de la compra. De fet, el portaveu del PSC, Enric Roig, també ha dit que els socialistes tampoc no disposaven d'informació, i que al pressupost municipal no hi ha cap partida específica. Uns i altres han demanat, per tant, més transparència.

INDO TORTOSA va tancar la fàbrica al juliol del 2011, deixant al carrer una trentena de treballadors. Poc abans, l'Ajuntament

i l'empresa van arribar a tenir un contenciós pel pla urbanístic del Camí de Roquetes, tot i que en aquella mateixa època l'empresa va cedir terrenys per a la urbanització del passeig entre Tortosa i Roquetes. Però l'exalcalde Ferran Bel va advertir l'empresa que el conflicte urbanístic no havia de servir d'excusa a Indo per tancar portes a Tortosa, cosa que finalment és el que va acabar passant. Vuit anys després, l'Ajuntament podria acabar comprant les instal·lacions, en el marc d'una operació de la qual el govern municipal ha declinat donar més detalls.

EN ESTE SENTIT, el secretari general de la USOC a les Terres de l'Ebre, David Queralt, considera que seria millor que l'antiga fàbrica de la Indo es destinés a la instal·lació d'alguna empresa que creés nous llocs de treball, en lloc de fer-hi equipaments municipals. De fet, Queralt ha recordat el cas de les antigues naus de Lear, que va tancar el 2009 i dos anys més tard van ser adquirides per l'Ajuntament de Roquetes. La realitat és que han passat els anys i cap nova indústria ha acabat instal·lant-se, tot i l'interès que han demostrat empreses de diversos sectors.

EL MUR

Antoni Espanya
CAP DE COSTES
A TARRAGONA

L'exregidor d'Amposta i exdirector dels serveis territorials d'Agricultura és el nou responsable de Costes a la demarcació de Tarragona. El seu principal repte ebn el càrrec és planificar les mesures contra la regressió del Delta.

Quim Torra
PRESIDENT
DE LA
GENERALITAT

Durant la seua visita institucional de dos dies a les Terres de l'Ebre no va trobar cinc minuts per atendre les preguntes dels periodistes del territori. A més, els discursos als diferents pobles van ser gairebé idèntics.

Meritxell Roigé
ALCALDESSA DE
TORTOSA I
PRESIDENTA
DEL CAT

L'alcalde de Tortosa és la nova presidenta del Consorci d'Aigües de Tarragona (CAT). En saber-se la notícia, la Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE) ja li ha demanat la dissolució del consorci del minitransvasament.

Josep Caparrós
ALCALDE DE SANT
CARLES DE
LA RÀPITA

Els alcaldes de Sant Carles de la Ràpita i Amposta volen anar junts per desbloquejar la millora de la carretera de Poble Nou i el Trabucador. Ja han demanat una reunió amb el conseller i el president de la Diputació.

Jordi Sasplugas
PRESIDENT DE
LA FPPFI

La Fundació per a la Preservació del Patrimoni Històric Ferroviari i Industrial (FPPFI) de Móra la Nova ha signat amb Ferrocarrils de la Generalitat el conveni per gestionar el nou tren turístic Lo Caspolino.

OPINIÓ

És el pressupost per al futur de Tortosa?

AQUESTA ÉS la pregunta que ens vam fer el passat mes de novembre quan es va portar a aprovació el pressupost de l'Ajuntament de Tortosa per al 2019.

TOT I QUE volíem votar a favor, el PSC no vam poder donar-hi suport perquè entenem que el pressupost ha de ser un gran projecte de ciutat, consensuat amb totes les forces polítiques i que doni resposta a les necessitats de la ciutadania. Però, malauradament, aquest pressupost respon a una visió desenfocada de la ciutat, no respon a les polítiques actives que necessita Tortosa, és continuista, poc atrevit i electoralista.

NO VOLEM que ens passi com a Pedro Sánchez, que ha heretat un pressupost, el del PP, que no és el que es mereix l'Estat; pensant que és el pressupost que haurem de gestionar a partir del juliol de 2019, quan estarem al capdavant del govern de la ciutat.

MALAUADAMENT, s'ha aprovat un pressupost, el de CiU-PDeCAT i dels Republicans de Tortosa, que continua sense incloure partides que donin compliment a les seues promeses incomplertes: Pla Local d'Ocupació, Pla Estratègic, Pla de Muralles, zona lúdica per als Joves, etc., i que destina inversions a obres per a que les inaugurin abans d'eleccions i facin veure que han fet alguna cosa més que mitja piscina i una reforma nefasta del pont de l'Estat.

NOSALTRES apostem per uns pressupostos arriscats i actius, que serveixin per aplicar polítiques actives, que tornin la il·lusió als joves, que els ofereixi un lloc de treball i oci, que els faci sentir-se orgullosos de la seva ciu-

tat. Per això el nostre grup va fer propostes al pressupost al voltant de la promoció i la reactivació econòmica, l'ocupació, el manteniment i l'espai públic, l'habitatge i el barri antic, que no van ser incorporades.

ENS TROBEM davant d'un pressupost que s'ha reduït en tot el capítol de despeses perquè, com va explicar el propi regidor d'Hisenda, ens trobem dintre d'un Pla Econòmic i Financer. Un Pla que ha calgut aplicar perquè el govern ha incomplert amb la regla de la despesa i ha gastat més del permès. Ja ho vam dir en el seu moment, "de aquells barros,

rem amb el Parc Municipal? Perquè amb 7.000 euros el parc no s'arregla. La partida de manteniment del Polígon Industrial s'incrementa en 100 euros. Aquesta és la política de promoció industrial de la ciutat?"

PEL QUE FA a projectes de ciutat, no hi ha cap intenció de desenvolupar els terrenys de Renfe, ni el tercer pont, ni el tercer Institut, ni el nou Hospital, ni per reformar la plaça d'Alfons XII. Únicament s'han previst 12.000 euros (per callar boques) per estudis previs, ja que el govern vol esperar a finalitzar la concessió de l'aparcament el 2024 per fer-

d'habitatges. Ara era el moment d'apostar i intervenir, amb atreviment i valentia, però ni així.

IGUALMENT s'arrossega la part de les piscines que resta per fer després d'onze anys sense piscines. Ara tenim la meitat, amb un increment del cost del 4,5% i que esperem no arribi al 43% d'excés de la reforma del Pont de l'Estat. I continuarem sense piscina descoberta d'estiu, perquè, segons el govern, no fa falta a Tortosa. Tampoc hi ha cap inversió sobre les muralles després dels desperfectes dels darrers aiguats.

PER TANT, estem davant d'un pressupost clarament electoralista, "del totxo", que destina gran quantitat de diners a inversions a obres com el Passeig de Ronda o la plaça de la Catedral, per inaugurar obres abans de finalitzar el mandat.

PER A NOSALTRES, aquest pressupost és un símptoma clar de que les coses continuen sense anar bé i no canviaran a millor. I això, des de la perspectiva del futur de la ciutat, és una mala notícia.

NO CREIEM que aquest sigui el pressupost que el futur de Tortosa es mereix i necessita. Continua sent el pressupost de la Santa Renúncia, que és el que ha caracteritzat els onze anys del govern de "JuntsXNO", de CiU-PDeCAT, i sempre amb la connivència i complicitat callada dels Republicans de Tortosa.

HEM DE FER de Tortosa la Ciutat de les Oportunitats, i ho hem de fer junts i juntes, entre tots, des del consens, el diàleg i el debat, i sense renunciar-hi. Jo, no hi renuncio a Tortosa! #AraRoig #Roig2019. ■

ENRIC ROIG
PORTAVEU DEL
PSC DE TORTOSA
I CANDIDAT
A L'ALCALDIA

"Volen fer veure que han fet alguna cosa més que mitja piscina i una reforma nefasta del pont"

estos lodos". Arrosseguem diners que s'havien d'haver imputat al 2016, que van anar al 2017 i que han pujat la despesa el 2018.

TANMATEIX, és un pressupost continuista que no inverteix en promoció econòmica; al contrari, redueixen la partida de Fires. Tampoc s'inverteix en polítiques actives d'ocupació perquè diuen que no és competència de l'Ajuntament. No hi ha cap partida per promocionar i incentivar el comerç, i no hi ha partides per fomentar que els joves es quedin a Tortosa, ni d'oci ni de feina.

LES PARTIDES de manteniment i espai públic es veuen reduïdes en 91.250 euros, les partides de manteniment de camins, passen de 44.000 euros a 40.000 euros. La partida de parcs i jardins passa de 307.000 euros a 314.000 euros. I amb això, que fa-

hi la intervenció.

ENTENEM que aquesta plaça és un element clau dintre del gran projecte per al Centre Comercial de Tortosa que ha de sorgir arran del desenvolupament dels terrenys de Renfe. Nosaltres sí tenim un projecte acabat que ha de servir per convertir la ciutat en el centre comercial a cel obert més gran del sud de Catalunya, que desenvolupa tota una proposta integral, urbanística, social, cultural i econòmicament, des del carrer Rosselló fins la plaça del Pont de Pedra. Però d'això ja en parlaré properament.

EN RELACIÓ amb el barri antic, després de l'esfondrament de les cases al carrer Montcada, no hi ha cap partida per la seva millora i rehabilitació, ni intencions d'un pla d'habitatge i sí, disminueixen les partides per rehabilitació

C/ Pau Casals, 4
Santa Bàrbara
Tel. 977 718 244
jj.tarrega@hotmail.com

XAPA - PINTURA - REMOLCS - ENGANXES

Sigui quin sigui el teu cotxe a Boronat el millor servei amb la millor qualitat

jj. tarrega

L'habitatge a Tortosa, oportunitat de futur

LA REHABILITACIÓ dels habitatges és una de les assignatures pendents que tenim com a ciutat. Ho és des de fa dècades i tots, com a ciutat, en tenim responsabilitat. Que hi hagi centenars de pisos i cases buits, en ruïnes, al centre i a tots els barris històrics de Tortosa no és una qüestió d'un govern o d'un altre sinó un vertader problema de ciutat. Aquest fenomen, que també han viscut i viuen altres localitats, però necessita de solucions. Solucions i respostes que siguin estratègiques, pensades a llarg termini, consensuades entre tots els grups polítics, el moviment veïnal, el comerç i també amb les altres administracions competents: Generalitat i govern central.

NO POT SER que cada vegada que hi hagi aiguats una mica forts caiguin cases a la Tortosa bimil·lenària. No ho pot ser per dignitat com a ciutat. No pot ser que apareguem als mitjans de comunicació cada cop per aquesta qüestió generant una mala imat-

ge, que afecta al sector serveis, especialment el comerç i el turisme. Que afecta a la promoció de la nostra ciutat històrica, i sobretot, que afecta a aquells qui estan apostant per reviure al nucli antic i centre, més enllà dels veïns i veïnes de tota la vida, autèntics herois en haver resistit i persistit per viure en uns barris abandonats durant dècades.

ARA BÉ, més enllà d'aquestes reflexions, el que és evident és que l'Ajuntament no es pot quedar de braços creuats, tirant pilotes fora. I això és el que està fent, malauradament des de fa anys. El 2014, a proposta del meu grup, i després de l'enèsim ensurt d'haver caigut una altra casa, el ple va aprovar per unanimitat la redacció urgent d'un pla local d'habitatge per posar els pilars i fonaments de com actuar per resoldre aquest greu problema. Des del 2014 fins ara, quatre anys més tard, però no s'ha fet absolutament res. En el darrer ple, el govern de la Sra. Roigé – que durant anys ha estat regidora d'urbanis-

me i encara ho és ara- i d'ERC van reconèixer que no s'havia fet aquest pla i que no era necessari. De fet, van votar en contra de dos mocions d'altres grups que insistien en aquest tema. Van votar en contra tot i que el 2014 van votar a favor, això sí, a les portes de les últimes eleccions municipals...

ÉS ROTUNDAMENT fals ue Tortosa no pot fer res en aquest aspecte, és més, hauria de ser una de les prioritats de la ciutat. La majoria de ciutats mitjanes i petites del país ja fa anys que tenen plans locals d'habitatges amb censos de l'estat de les cases, diverses línies d'ajudes – molt millors que les poques que nosaltres tenim-, amb projectes de masoveria urbana, amb projectes de lloguer i un llarg etcètera d'actuacions que, certament, poc a poc, van revertint i capgirant la situació de centenars d'habitatges d'aquestes ciutats. Només cal fer-se una "passejada" per internet i hom pot veure l'estat i l'execució de tots aquests plans locals d'habitatge.

ÉS IMPRESCIDIBLE, doncs, que Tortosa sigui conscient que ha de canviar aquesta actitud. Rehabilitar cases al centre, al Rastre, al nucli antic, a Santa Clara, a Remolins i a tota la ciutat històrica és una gran oportunitat de futur per a tothom. Totes les ciutats de l'estil de Tortosa hi aposten i ho fan des de fa anys, millorant la imatge i marca d'aquestes poblacions, potenciant el turisme i el comerç de proximitat, sectors que han de ser puntuals en el desenvolupament de Tortosa. A més a més, també és una oportunitat per al sector de la construcció. Avui dia, en moltes d'aquestes ciutats, viure al barris històrics és el que més valor té, just tot el contrari del que encara passa a Tortosa. Per tot plegat, des de Movem Tortosa, continuarem treballant en aquesta línia perquè sabem que és possible, perquè sabem que és necessari i perquè sabem que és una gran oportunitat de futur que no podem deixar passar. ■

JORDI JORDAN
PORTAVEU
DE MOVEM
TORTOSA
I CANDIDAT
A L'ALCALDIA

Tolerància zero

25-N. Una data que fa dies la podem percebre a les xarxes socials, als mitjans de comunicació, o en cartells penjats al carrer on veiem proclames, actes i notícies que fan referència al "dia contra la violència masclista". Un dia que any rere any arriba sense haver-hi fet net, perquè malauradament seguim repetint i sentint les mateixes situacions.

FA POCS DIES es feia públic que l'Hospital Clínic de Barcelona atén una víctima per violència de gènere al dia per agressió sexual, un 91,5% són dones, la majoria d'entre 18 i 25 anys; i fins al 31 d'octubre d'aquest any hi havien acudit 351 víctimes d'agressió sexual. Personalment aquest és un tema que no em ve de nou, ja que per la meua professió molts d'aquests casos també els acabem veient als jutjats on moltes de les dones valentes esperen per poder explicar l'horror pel qual han passat buscant justícia, però no totes tenen la mateixa sort. Moltes d'elles perquè segurament callen en silenci a casa seva per por i manca de determinació d'anar a un centre de salut i a una comissaria de policia a denunciar-ho. I això fa que el cas no arribi al ju-

tjat.

ALTRES NO HO FAN perquè han estat assassinades i ja mai més podran explicar la barbàrie per la qual van passar ni donar el seu testimoni, més enllà, dels minuts de silenci que es farà per elles o de fer créixer una maleïda llista de la qual la societat en general en som responsables i ens n'hem d'avergonyar.

NO PODEM CALLAR ni estar passius davant d'aquestes situacions, la majoria de vegades normalitzades en l'àmbit laboral, d'oci o familiar, situacions que tenen lloc als nostres pobles i a les nostres ciutats i que es repeteixen contínuament.

LA VIOLÈNCIA MASCLISTA és una xacra que no ens traurem de sobre si tota la societat, homes i dones, no som capaços de posar-hi remei, fet que passa per moltes derivades. L'educació és una d'elles, segurament la més important, i els valors que transmetem, fomentem i socialitzem. La nostra però, és una societat marcada per una cultura patriarcal que hem de ser capaços de superar i eliminar; i això exigeix

tolerància zero! davant certes expressions, actituds i comportaments.

A MÉS, com a societat, no podem equivocar-nos en la diagnosi del problema i de les seves conseqüències, i per tant, no es pot responsabilitzar la persona agredida. Encara sentim massa sovint com es pretén responsabilitzar una víctima d'agressió o violència sexual per la seva indumentària o pel grau d'alcohol que ha ingerit. Continuant així la perpetuació de l'esquema mental masclista que s'estén entre famílies i col·lectius com una actitud normalitzada.

TAMBÉ CAL adaptar la norma penal a la realitat social actual, a fi d'evitar situacions com les que hem viscut amb el judici de La Manada, on la regulació del delictes, el que els juristes anomenen requisits per a la concurrència del tipus delictiu, que fa que la sentència, tot i considerar que les relacions no van ser consentides, conclouï que no hi va haver la violència necessària per considerar-ho una agressió sexual, qualificant la situació d'abús sexual.

AQUESTA XACRA social i la

necessitat urgent de fer-li front, no és exclusiva del nostre entorn, sinó que té caràcter universal, així recordem el polèmic cas ocorregut a Irlanda que va arribar en seu parlamentària per una resposta judicial escandalosa que deixava absolt l'agressor amb l'argument que la noia portava "tanga".

TOT I QUE la nostra legislació en matèria de violència de gènere, que data de l'any 2003, ha estat pionera a Europa, s'ha mostrat insuficient per protegir la víctima, ja que el número d'agressions van en augment i com abans hem dit només denunciem les valentes. És per això que haurem de millorar i modificar els protocols de protecció i d'actuació, amb l'objectiu que la denúncia de l'agressió patida, no sigui el resultat d'un acte d'heroïcitat.

PERÒ NO tota la responsabilitat per acabar amb el problema recau sobre el legislador, els tribunals o la policia, sinó que és un problema del qual tots ens hem de fer responsables: Tota la societat, començant per les institucions públiques, ens hem de conjurar per aïllar i delatar els agressors. Tolerància Zero!!!! ■

XAVIER FAURA
ADVOCAT
I CANDIDAT
D'ERC-TORTOSA
MÉS A L'ALCALDIA

OPINIÓ

El deure i l'obligació de governar per a tots

EN UN MOMENT encara molt marcat per la crisi econòmica i amb moltes famílies passant-ho malament, és totalment inaudit i inexplicable que els ciutadans d'Amposta continuem pagant un IBI desproporcionat. Uns diners que surten de les butxaques dels ampostins i ampostines, i que paguem a l'Ajuntament diàriament més de 30.000 euros en impostos municipals.

VOLEM SER MOLT CLARS, per això des del grup municipal del PSC d'Amposta, una vegada més, ens hem adreçat directament a l'alcalde perquè rebaixi l'IBI. Per respecte al clam de la ciutadania per una vegada, ni que sigui per una vegada, hauria d'haver atès favorablement la nostra petició, que a peu de carrer és unànime. Malauradament l'alcalde NO VOL rebaixar l'IBI.

A MÉS A MÉS, l'actualització cadastral que s'ha dut a terme a més de 2.500 immobles d'Amposta ha suposat per a les arques

municipals un augment molt considerable dels ingressos en concepte de l'IBI, molt més del que recaptava el govern de CiU. Aquests ingressos en concepte de l'IBI (la contribució) representen prop del 50% del total del pressupost de l'Ajuntament. I ve d'aquest concepte, tot un rècord. L'alcalde viu d'esquena a la població al no entendre que la principal preocupació de tots els ampostins, després de l'atur, és la contribució.

EN AQUEST SENTIT, volem recordar que a Amposta en els darrers anys l'IBI urbà ha augmentat més d'un 100%. L'alcalde hauria de reduir el tipus impositiu i ser sensible a les demandes dels ciutadans que amb prou penes poden arribar a final de mes pels salaris baixos. Cal recordar que Amposta està a la part alta d'aquest impost municipal, ja que es troba situat en el 0,85, quan el barem de marge marcat per la llei va del 0,4 a l'1,1. Això significa que a Amposta el propietari d'un pis de 90m² paga

416,85 euros quan a Alcanar el mateix propietari en paga 258,50 euros, per posar un exemple.

EN FI... lo dramàtic és que el proper any les famílies ampostines s'ho tornaran a passar malament a l'haver de fer front a aquesta despesa tant important, perquè l'alcalde, una vegada més, no vol rebaixar l'IBI -la contribució. En benefici de tothom, que tregui una mica el peu de l'accelerador de la màquina de recaptar impostos.

JA ESTÀ BÉ de treballar solament per la seva república paradisiaca que no ens porta enlloc, xafi de peus a terra i pensi en tota la població. Perquè s'ha arribat a un punt en què és abusiu l'ocupació dels espais públics que són de tots amb símbols independentistes. La ciutadania ens reclama amb insistència que li demanem a l'alcalde que els tregui perquè ara ja és massa, cosa que ell permet i aplaudeix perquè és del seu grat. Està obsessionat en "guanyar l'alcaldia per ampliar la

base independentista a Catalunya", per això ens ompli els equipaments municipals de la seva ideologia.

LAMENTABLEMENT l'alcalde ens ha respost que no els vol treure, com si no en tinguéssim prou amb el mal ús que en fa dels mitjans públics de comunicació. "Unes festes tenyides de groc" era el titular de la revista de l'Ajuntament d'Amposta del mes de setembre, la qual ja s'ha convertit en el pamflet de l'Alcalde i del seu partit, allò que va criticar tant quan ell estava a l'oposició.

LI RECORDEM que té el deure i l'obligació de governar per a tots els ciutadans d'Amposta i no solament pels independentistes, perquè la majoria de vegades se li oblida. Per això li exigim que com a representant de tots els ampostins i ampostines, pensin el que pensin sobre el tema independentista, tregui els llaços grocs, pancartes i pintades dels equipaments i espais públics d'Amposta que són de tots. ■

FRANCESC MIRÓ
PORTAVEU
DEL PSC
D'AMPOSTA
I CANDIDAT
A L'ALCALDIA

Això és una guerra

RECORDO el 8 d'octubre d'aquest any quan anava cap a la feina escoltant la ràdio mentre conduïa. Als Matins de Catalunya Ràdio feien una crònica sobre l'acte celebrat un dia abans a Madrid pel partit ultradretà VOX. Si ja d'un principi la notícia em va indignar, el que va vindre després em va horroritzar. El tall de veu d'Alicia Rubio, membre del comitè executiu de VOX, comprometent-se a derogar la Llei integral contra la violència de gènere i la "supresión de organismos feministas radicales subvencionados" davant la gran ovació i l'entusiasme de les 10.000 persones que van omplir Vistalegre, semblava ser el tràiler de la nova temporada del Conte de la crida.

PERÒ AIXÒ no acaba aquí, si t'eni l'estómac d'investigar i esbrinar que pensa i proclama aquesta gent, us donareu de morros contra un perill que es pot convertir en realitat si no som capaces d'identificar-lo, posar-li i nom i aturar-lo. VOX, que us recordo van de la maneta de Ciutadans i del PP en nombroses manifestacions i reben els elogis dels seus líders com els de Pablo Casado, neguen l'existència

del patriarcat com a sistema opressor i les violències i desigualtats que se'n deriven. S'autoproclamen fermes defensors de la família i la vida i combatents del que anomenen "la ideologia del gènere", la qual cosa es tradueix en què són antiavortistes, homòfobs, transfòbics..., és a dir, que promulguen l'odi vers les persones no heteronormatives i racialitzades, perquè, això també, són racistes i xenòfobs.

ARA QUE ELS TENIM identificats, posem-los nom. Umberto Eco en el seu assaig 'Contra el feixisme' enumerava 14 característiques o símptomes per a reconèixer el feixisme. Podem identificar unes quantes en el discurs de VOX com el culte a la tradició, el rebuig al modern, la por a la diferència i el control i repressió de la sexualitat, sobretot de la femenina.

ARA QUE SABEM qui són i amb motiu del 25N, Dia Internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones, analitzem què és el que exactament neguen amb el seu discurs.

DES DEL PRINCIPÍ D'ANY hi

ha hagut 21 femicidis arreu dels Països Catalans. Estem parlant que les 21 dones que han estat assassinades, la majoria a mans de les seves parelles, ho han estat pel sol fet de ser dones. A Catalunya es denuncien dues agressions sexuals al dia, que no són el total d'agressions perpetrades, ja que la majoria no són denunciades. I això, solament és la conseqüència més brutal i esferidora de la violència estructural i sistèmica que patim les dones cada dia i en totes les esferes de la nostra vida.

PATIM VIOLÈNCIA perquè no tenim les mateixes oportunitats que els homes a l'hora d'autorealitzar-nos a la feina, als espais de militància, al lit..., patim violència perquè els nostres cossos son territori colonitzat sobre el qual es pot opinar, decidir i abusar, patim violència perquè tenim por de ser agredides, de ser violades o assassinades. A Europa una de cada tres dones ha patit violència física o sexual i la meitat ha patit assetjament. Com no hem de tenir por?

IRANTZU VARELA, militant feminista, iniciava l'any 2016 una

campanya per xarxes amb el lema #EstoEsUnaGuerra, perquè en una societat on la meitat de la seva població viu en por perquè pateix violència és una societat que no viu en una situació de pau. En aquesta guerra s'obri un nou camp de batalla contra el ressorgiment d'un nou feixisme que ens vol submises, oprimides, callades i a casa. Que vol enderrocar les petites i grans victòries del feminisme.

CAL, PER AIXÒ que les dones ens prenguem seriosament l'amenaça que representa l'augment del feixisme per a les nostres vides. Cal que aquesta nova ofensiva ens trobi empoderades, organitzades i al carrer. Cal que recollim el relleu de les dones partisans i cabem la tomba on quedi enterrat el feixisme i totes les formes d'opressió i violència que limiten les nostres vides. em donar una gran resposta de país, serena, cívica i contundent. ■

SELENE ALBERICH
MILITANT
DE LA CUP
TORTOSA

Impulsem la vegueria de l'Ebre

SI ANALITZEM el fil històric de la vegueria de les Terres de l'Ebre, des dels ilercavons fins a l'actualitat, cal afirmar que el clam per un model d'organització territorial que reconegui la singularitat dels territoris catalans de l'Ebre en el seu tram final no és una reivindicació actual, ni és una cosa esporàdica que amb el temps es pugui diluir, sinó que és un sentiment arrelat als ciutadans d'aquestes terres des de temps immemorials i que ha anat fent seu cada poble, cultura i governants de diferents ideologies que han habitat l'Ebre, fins al punt d'aconseguir aquesta singularitat en alguns períodes històrics.

SI ENS CENTREM en la seva viabilitat jurídica, l'estatut de 2006, en el seu articulat, aposta de manera clara per la configuració d'un mapa d'organització territorial regit per la vegueria. En aquest sentit, son de rellevant importància els treballs de desenvolupament d'aquest model, ja que realitzen un anàlisi complet, i al meu entendre, encertat respecte les diferents vies per resoldre l'articulació entre la província i la vegueria. Centrant-nos en la vegueria de l'Ebre, de totes les vies exposades, crec que les més adequades serien la substitució de les províncies per les vegueries com a entitats locals sense modificar les demarcacions provincials, amb vegueries territorialment diferents de les províncies actuals que impliqués (I) la desaparició de les províncies actuals com a entitats locals o bé (II) mantenint les províncies com a entitat local.

A LA PRIMERA de les vies juga un paper molt important la interpretació constitucional de la garantia institucional com a preservació de la institució "en termes recognoscibles per a la imatge que la consciència social tingui de la mateixa en cada temps i lloc". En aquest sentit, a les Terres de l'Ebre, la vegueria, des de l'antiguitat, a sigut l'ens supramunicipal en que la consciència social ha associat les funcions i els objectius atribuïts per la Constitució a la província. Per tant, mitjançant la substitució de la província per la vegueria com a ens local, i preservant els límits provincials per a les activitats de l'estat i com a circumscripció electoral per al Congrés i per al Senat, el que s'estaria

ROBERT ALBIOL
JURISTA

realitzant és un reforçament de la garantia institucional, ja que, a la protecció constitucional, se li sumaria la protecció estatutària a més de l'augment de competències i d'importància com a pedra angular de l'organització territorial de Catalunya.

PEL QUE FA a la segona de les vies, cal afirmar que seria una opció ideal per a la Província de Tarragona, ja que suposaria la substitució de la diputació provincial per dos consells de vegueria (Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre) que projectarien la seva activitat a l'àmbit territorial veguerial; fet que no requeriria la modificació dels límits territorials provincials per llei orgànica de l'estat degut a que el territori d'aquestes dues vegueries encaixa dintre dels límits territorials.

AQUEST NOU MAPA de divisió territorial es pretenia desplegar mitjançant dos avantprojectes de llei (l'avantprojecte de llei de transició a la divisió veguerial de Catalunya i l'avantprojecte de llei de governs locals de 2008), que no es van arribar a aprovar, suposant per al territori, la pèrdua d'una oportunitat única, derivada més aviat de la falta de voluntat política que d'impossibilitat tècnica.

L'ANY 2009 es va produir un nou intent d'organitzar el territori en vegueries mitjançant la promulgació de l'avantprojecte de la llei de vegueries; el qual, seguint el model gradual d'implementació proposat per l'avantprojecte de llei de transició a la divisió veguerial de Catalunya, preveia la creació de la vegueria de les Terres de l'Ebre un cop es realitzés la preceptiva modificació de la legislació electoral estatal i, en tot cas, un cop celebrades les eleccions municipals posteriors a l'entrada en vigor de la llei en qüestió. No obstant això, aquesta proposta no es va incorporar a l'articulat final de la Llei de Vegueries degut a que el Dictamen núm. 11/2010 del consell de garanties estatutàries va considerar que "si

bé modificar els límits provincials afecta a l'essència de la província, encarà amb més raó afectarà a aquesta essència l'aparició de noves províncies o desaparició d'alguna de les existents".

EN AQUEST SENTIT, crec que el Consell de Garanties Estatutàries realitza una interpretació molt restrictiva de l'apartat segon de la disposició transitòria primera d'aquest avantprojecte de llei; ja que aquest precepte no buscava crear noves províncies o fer-ne desaparèixer algunes de les ja existents, sinó que dintre dels límits de la província de Tarragona es creessin dos òrgans de caràcter representatiu (en aquest sentit, aquesta interpretació s'adequaria a allò establert a l'article 141.2 CE relatiu a la possibilitat que "altres corporacions de caràcter representatiu" governin i administrin les províncies).

FINALMENT, tot i l'aprovació de la llei, el model territorial que en ella es dibuixava no es va arribar a desplegar degut a l'aprovació de la llei 4/2011, de 8 de Juny, la qual, fent referència a la situació econòmica, posposava la substitució de les diputacions provincials pels consells de vegueria al moment en que s'aprovin les modificacions necessàries de la normativa estatal.

LA SENTÈNCIA del Tribunal Constitucional 31/2010, de 28 de Juny va suposar un punt d'inflexió pel que fa a la lectura jurídica de gran part de l'articulat de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya; fet que també va tenir implicacions pel que fa al model d'organització territorial recollit, en essència, als articles 83.1, 90 i 91. En aquest sentit, és molt important remarcar la distinció emprada per aquest tribunal entre "organització territorial del govern local de Catalunya" i "organització territorial del govern de l'Estat a Catalunya". En aquest sentit, aquesta distinció obre la porta a un dels models ja proposats anteriorment pels treballs de desenvolupament dels preceptes estatutaris, que

consistiria en mantenir la província únicament com a forma d'organització dels serveis de l'estat en el territori català i com a circumscripció electoral, i crear les vegueries com a demarcació utilitzada per la Generalitat per a la prestació dels seus serveis, a més de configurar, juntament amb els municipis, la forma d'organització territorial bàsica de Catalunya (aquesta és una proposta que s'adequaria completament a allò determinat per la sentència del Tribunal Constitucional, i per tant, seria compatible amb l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i la Constitució Espanyola; sent necessària únicament la voluntat política del parlament català per tal d'implementar-la).

EN QUANT A implementa-

sible prestació asimètrica del consell de vegueria per mitjà de la comarca).

D'ALTRA BANDA, considero que dintre d'aquesta interpretació constitucional també tindria cabuda la creació de la vegueria de Tarragona, amb els mateixos límits territorials que té l'actual província de Tarragona; i dintre d'aquesta, implementar una sotsvegueria a les Terres de l'Ebre. Aquesta solució seria fàcilment aplicable ja que avui en dia, ja trobem precedents al respecte, com per exemple, pel que fa al doble pressupost de la diputació de Tarragona.

AMB POSTERIORITAT a la sentència del TC prèviament mencionada, cal afirmar que poc s'ha avançat en l'organització territorial de Catalunya,

"Actualment es disposen de les vies jurídiques necessàries per tal que la vegueria de les Terres de l'Ebre sigui una realitat"

"Dintre d'aquesta interpretació constitucional també tindria cabuda la creació de la vegueria de Tarragona (...) i implementar una sotsvegueria a l'Ebre"

ció pràctica d'aquest model a les Terres de l'Ebre, consistiria en la prestació dels serveis estatals per part de la Diputació de Tarragona, però pel que fa als serveis autonòmics i a la organització territorial, seria el consell de la vegueria de l'Ebre el que s'encarregaria de la gestió i administració. En aquest escenari, cal remarcar també que les comarques serien una eina al servei dels consells de vegueria (als quals se'ls atribuirien moltes de les funcions que exerceixen avui en dia les comarques) per tal de prestar un servei més personalitzat a les necessitats de cada territori (pel que fa a les Terres de l'Ebre, degut a la dispersió territorial dels pobles i el nombre d'habitants que els conformen, crec que podria ser d'utilitat l'estudi d'una pos-

ja que, si bé l'any 2012 es va intentar un altre cop l'aprovació d'una llei de governs locals, aquesta no va prosperar per falta de consens.

DESPRÉS DE TOT aquest anàlisi, puc afirmar que actualment es disposen de les vies jurídiques necessàries per tal que la vegueria de les Terres de l'Ebre sigui una realitat; per tant, és necessari que els polítics ebrencs, des dels seus llocs de responsabilitat i a l'interior dels respectius partits, vagin fent pedagogia sobre la necessitat d'aquest model d'organització territorial i que s'arribi a un consens, amb altura de mires, per tal de dotar a aquest territori d'una gran eina que assegurarà un desenvolupament equilibrat i una administració més eficient i de qualitat. ■

OPINIÓ

Gèminis, paisatge groc de les lletres ebrenques de la postguerra

SI PENSEM la literatura com una xarxa interdiscursiva, com un espai de lluita de forces o com un polisistema més en relació amb la resta de cercles artístics; les revistes literàries esdevenen una peça clau en tant que espai d'articulació de discursos. Més enllà de ser —des dels temps de The Tatler i The Spectator— una de les plataformes més importants de la construcció de l'esfera pública i el lloc on els intel·lectuals del moment exercien allò que ara entenem com a crítica cultural; les revistes literàries han estat sempre una font tant de legitimitat com de conflicte.

EN LA TORTOSA de la postguerra, afortunadament, Jesús Massip i Gerard Vergés van crear la revista literària Gèminis i és un fenomen sorprenent que visqués quasi una dècada. En aquest assaig en proposo una aproximació de caràcter supranacional, tenint en compte que la mateixa publicació es pretenia universal i en fluctuació constant entre allò més local i allò que ho transcendeix.

LA COHERÈNCIA de l'obra literària no és sinó en relació amb tot el conjunt i la seua singularitat només es manifesta en relació amb la totalitat de l'estructura. No hi ha, podríem dir, fenòmens aïllats, almenys en literatura. Però aleshores, si tots els textos són interdiscursius, si qualsevol d'ells ha d'ésser considerat en l'horitzó del qual ha sorgit, si des de la seua particularitat una obra no és sinó manifestació d'una cosa més vasta que la conté, allò que podria semblar més aliè a la seua construcció, forma, singularitat estètica, etc., continua sent un element constitutiu de la mateixa i això eleva potencialment la dificultat de l'estudi crític-literari fins a assolir mètodes positivistes.

EN DEFINITIVA, la configuració o composició del conjunt de l'espai literari mundial fa sentir —o hauria de fer-ne— a la forma dels textos. No obstant això, aquesta construcció abstracta i teòrica no és sinó un univers concret, un espai on es gesta allò que es considera literari i se separa d'allò que no ho és. És per això que Pascale Casanova entén la República Mundial de les Lletres com un espai de conflicte, on els escriptors lluiten per a ser consagrats, entrar en el cànon, etc. I

VERÒNICA HERNÁNDEZ
Graduada en Estudis Literaris,
màster en Teoria de la Literatura
i Literatura Comparada

si això és una lluita de forces en termes de literarietat, la literatura hauria de quedar alliberada, almenys en les regions més independents i aïllades, de les arbitrarietats político-nacionals. Però això no passa així ni a les Terres de l'Ebre ni en el plantejament original de Casanova, que usa com a vara de mesurar el seu propi meridià de Greenwich, que fa passar per París. Les revolucions solen ser aquí literàries al mateix temps que polítiques.

DE FET, només cal parar una

se renunciar a l'apropiació tortosina de rigor. I és que, tornant al paper que juguen les revistes quant a la conformació d'una esfera pública literària, el rol que hi desenvolupen els intel·lectuals no és menys important. Aquí, Carles Riba no és només un poeta portaveu d'una literatura nacional, sinó que té projecció europea en tant que intel·lectual. I, si bé, sempre hem confós universalitat amb eurocentrisme, el crític hauria de contribuir a jutjar en termes de literatura comparada i, per extensió, a enderrocar murs

"La revista Gèminis és la primera publicació a Tortosa que reuneix creació, teoria, hermenèutica literària i literatura comparada. (...) I la manera de Massip i Vergés d'apropar-se a l'alteritat era en termes de diàleg"

mica d'atenció a les nombroses vegades que Gèminis parla en llengua vernacla. A Gèminis es publica el 1959 la primera esquela mortuòria en català que passava la censura, en memòria de Carles Riba. Com que només es permetia la llengua catalana en vers, la van fer passar per la censura com si fos un poema: "Exemple viu de fidelitat, / poeta, / intel·lectual europeu i català, / mestre de joventut, / ha mort. / Tortosa, arrel de la seva sang, / està de dol. / Déu li ha donat el premi de la vida. / Germans en la fe: / feu-li la caritat d'una oració." (1959: Gèminis: Paisaje amarillo de las letras. Tortosa. Número 40. Portada.)

EM SEMBLA prou rellevant destacar, per a connectar Gèminis amb el panorama literari mundial, que aquí es diu de Carles Riba que no és només un poeta, sinó també un intel·lectual europeu i català, òbviament, sen-

dedica uns versos. És en aquest mateix número monogràfic de Gèminis on hi ha la famosa coma que cau i aleshores passa la censura i allà on havia de dir 'símbolo vivo de la lengua, oprimida voz del tiempo', acaba dient: "Nos sentimos orgullosos de ti —podemos ya tutearte, ¿verdad?— alma clarísima, voz lírica y humana de la patria, intransigente mantenedor de tantas cosas, trabajador humilde de la cultura, cabeza insigne, símbolo vivo de la lengua oprimida, voz del tiempo". (1959: Gèminis: Paisaje amarillo de las letras. Tortosa. Número 40. Portada.)

EN DEFINITIVA, com a camp de confluències, convergències i espai de debat i divulgació, la revista Gèminis esdevé la primera publicació a Tortosa que reuneix creació, teoria, hermenèutica literària i literatura comparada. El 1989, Yves Chevrel definia la literatura comparada com a desplaçament cap als altres i al mateix temps estudi del desplaçament cap als altres. I la manera de Jesús Massip i Gerard Vergés d'apropar-se a l'alteritat era en termes de diàleg, cedint-los l'espai en les seues planes perquè poguessen generar debat, despertar alguna polèmica fins i tot, i deixar la petjada d'algunes lluites socials.

A MÉS, Gèminis encarna la idea que Claudio Guillén tenia de la literatura comparada, la tasca principal de la qual era la investigació, explicació i ordenació d'estructures diacròniques i supranacionals. De la diversificació de principis del segle XX, del reconeixement d'aquesta diversificació, l'ampliació de perspectives i desbordament dels marcs normatius es reactualitza la crisi i definició de la idea d'identitat i alteritat en termes dialògics. El paper de la literatura en aquesta qüestió és crucial perquè és un dels camps on aquest situar-se en el món és posat sobre la taula amb més evidència com a problemàtica, sobretot en les revistes literàries. I aquest és sempre un problema actual, del qual totes natures hem de fer-nos càrrec, justament per allò que deia Manuel Pérez Bonfill en el seu article "En torno a la literatura social" del número 37 de la revista: "Hace falta borrar de nuestros cerebros, por prolongados y cada vez más profundos ejercicios de

humildad, que los males sociales existen porque necesariamente tienen que existir, que están ahí simplemente para que sirvan de tema a nuestras masturbaciones intelectuales y que basta cerrar los ojos para obligarles a desaparecer. importa que lo social no sea una de las muchas partidas pequeñas más, sino una preocupación que manche hasta nuestras digestiones más burguesas". (Pérez Bonfill, 1958: "En torno a la literatura social" dins de Gèminis: Paisaje amarillo de las letras Tortosa. Número 37. Pàg. 3.)

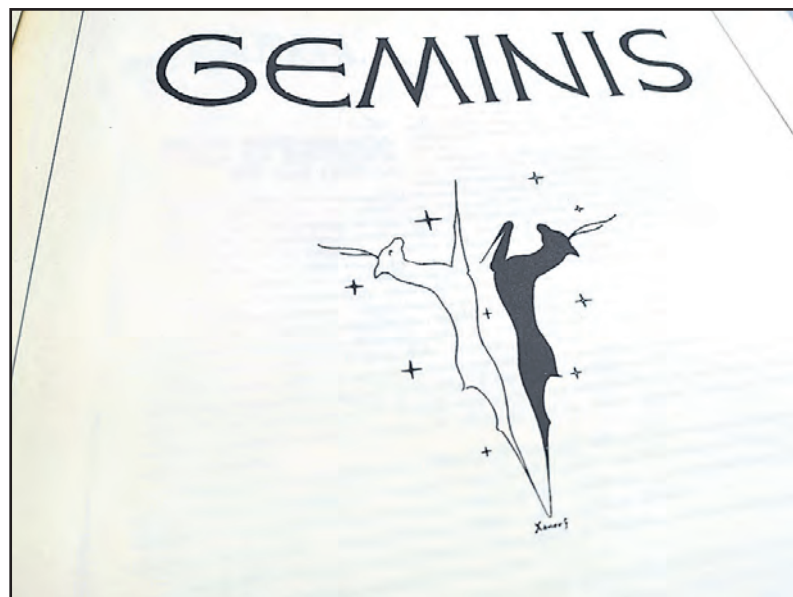
MÉS ENCARA, Vila-Matas escriu a El País l'any 2007 un article on argumenta que el gran problema dels escriptors espanyols coetanis és la seua visibilitat internacional, que en el seu cas ha estat resolta des de fora cap a dins. Bé, potser és una cosa semblant la que passa i ha passat sempre amb les lletres ebrenques, en relació amb la resta del conjunt catalanoparlant. Mossèn Manyà escriu "Una apologia i uns advertiments" en el segon número de la revista: "La publicació Gèminis ha estat un fet estrident, tot i que no el precediren propagandes sorolloses, ni les crítiques s'han deixat sentir encara massa fortes. Estridències d'una joventut inconformista, revolucionària si voleu, que sentit a dintre la consciència fermentacions de poesia novella, parla i es mou i gesticula com posseïda d'una embriaguesa noble, simpàtica, heroica, però que a molts fa l'efecte d'incoherent, almenys d'inoportuna: com l'estrèpit horribol d'una botzina en el silenci d'una nit de repòs, com la llum excessiva sobre els ulls d'un somnolent, o com el roc llançat amb violència sobre les aigües tranquil·les i blaves d'un toll". (Manyà, 1952: "Una apologia i uns advertiments" dins de Gèminis: Revista de letras: Tortosa. Número 2. Pàg. 3)

GÈMINIS visqué de 1952 a 1961 i podria dir-se que va tenir dos etapes. La primera fou la Revista de letras (1952-1954), de mitja dotzena de planes i paper blanc; i la segona, el Paisaje amarillo de las letras (1954-1961), que constava de quatre planes d'una mida més gran, en paper de color groc. Vull destacar l'encert de subtitular la revista com a Paisaje amarillo de las letras, justament per allò que diu Foucault quan defineix les seues heterotopies que no vivim en un espai neutre i blanc, no mo

rim, no estíem en el rectangle d'una fulla de paper. Vivim, morim i estíem en un espai quadrícutat, retallat, atapeït, ple de zones clares i fosques, desnivells, esglaons, zones dures i zones penetrables i poroses. I en el nostre cas vivim en una ciutat groga. En el seu article "Divagación en torno del paisaje", Gerard Vergés escriu les paraules d'un amic poeta que veia la ciutat de Tortosa de manera desautomatitzada: "Tortosa feia olor de maçana. Tortosa té color de maçana madura. Tortosa és una cantonada del mapa, quasi el vèrtex d'un triangle blau, caiguda en l'oblit quant a la paisatgística. Gotellot de cera verge, or de mel antiga. Aquí el paisatge és groc, d'un groc brut, cansat, d'or vell. El riu ve groc de llimo-

és més que explícit. Més encara: Arga, Ega y Aragón hacen al Ebro varón; confirmem la sinuositat de l'aigua mascle en la ciutat femella. També ho posa Vergés en paraules de Wenceslao Fernández Flórez: "Las ciudades tienen su maquillaje y su luz especial, como las mujeres".

NO ÉS ESTRANY, aleshores, que si la ciutat fa l'home i l'home la ciutat i ambdós es llegeixen com a textos, els poetes de la revista siguen grocs igualment. Francesc Casamajó, dins de "Breve antología de Gerardo Vergés Princep", diu del poeta que: "Es tortosino, de esa ciudad dorada, rabiamente latina (un aire de Nápoles la llena), desesperada del mar. Yo he hablado muchas

cuando la ciudad le pertenece". (Casamajó, 1953: "Breve antología de Gerardo Vergés Princep" dins de Geminis. Revista de letras: Tortosa. Número 9-10. Pàgina 9.)

EL MATEIX VERGÉS diu de Jesús Massip que "era un poeta amarillo, con versos estallantes de sol meridional, versos amarillos". I per si això és poc, ja en la presentació de la revista es diu que és possible que Geminis se'ns quede groga en les mans: "He aquí una nueva revista. Geminis está con vosotros. Mañana podréis decir que la visteis nacer, que fue el suyo un parto gozosísimo. Esta es nuestra suerte. Tal vez entonces se os quede amarilla entre los dedos y lloréis un poco en su memoria". (1952: "De la indiferencia hacia la República de las Letras" dins de Geminis. Revista de letras: Tortosa. Número 1. Pàg. 3)

MÉS ENDAVANT: "No os diremos el nombre del viento, ni de la montaña, ni del río —también del río— porque vosotros lo conocéis ya, y no hace falta. Y esto os decimos desde la primera comunicación, para que no os sorprenda luego. Ellos estarán siempre detrás de cada palabra, acechando vuestro camino sobre ella. Serán los mismos de la costumbre de cada día (sólo por esta vez: el

Caro, el Ebro, el Vent de Dalt) y os dolerán como a nosotros nos dolieron cuando los vimos por vez primera en este valle". (ibid.)

EN SUMA, mentre en la gran ciutat la vida interior es projecta i expandeix sobre un àmbit nacional i un internacional, més ampli; l'esfera vital de la petita ciutat és essencialment closa en si mateixa, d'acord amb Simmel. I tot això és rellevant perquè repensa la idea o concepte de subjecte, ja que si el portador del valor 'ésser humà' no és ja l'home universal que cadascú de nosaltres tanca suposadament en el seu interior —sempre en termes androcèntrics—, sinó que aquest valor passa a associar-se a d'altres com el d'unicitat o intransformabilitat, en la lluita interna d'ambdós procediments determinants del subjecte en la recerca del seu paper en la totalitat, transcorre inevitablement la història externa i interna del seu propi temps. I a causa d'això, si l'home és un animal històric, que viu dins d'un temps que l'excedeix, la nostra tasca no ha de ser només la d'acusar o perdonar, sinó la de comprendre. I també penso que, al capdavant, això és el que va fer Geminis a les Terres de l'Ebre, contribuir a comprendre la lluita, a fer diàleg, parlar ben fort i sobretot proporcionar un espai on pogués establir-se el debat, un lloc on pogués nàixer el discurs.

NO DEIXA de ser la mateixa qüestió identitària de sempre: la tendència constant de dir-se, de definir-se, de posar-se nom i situar-se en el món; com si això revelés una espècie de veritat contingent superior a l'ésser. En paraules de Gas Carpio, que escriu en el número 3 de Geminis, en un article que es titula "Nuestra Ciudad": "Tenemos también un carácter, una idiosincrasia, una manera de ser. Tema difícil, molesto, vidrioso y quebradizo, pero no inabordable. Vayamos a él. Sin prejuicios. ¿Qué nos distingue? ¿Qué nos cualifica y define? Pensemos... Yo creo que nuestro rasgo saliente, en cuanto tortosinos, es el egocentrismo como nota distintiva. ¿Qué pocas sociedades mercantiles y en cambio cuántas recreativas para el mismo fin! ¿Falta de confianza para lo primero y espíritu dispersivo para lo segundo? En ambos casos, egocentrismo.

"De ahí nuestro enorme espíritu de contradicción, que abandonado a sí mismo puede ser un defecto, y una cualidad en cambio encauzado. La contradicción, en su inicio, es casi un instinto —crítica instintiva—, diría yo. Pero llevada a un extremo y dentro de una comunidad, da origen al antagonismo, que a ultranza es mayor cuanto más afines aquellos entre quienes se produce. [...] El ser egocéntricos nos hace devenir a ultranza amantes fonáticos [sic] de la libertad, y en ese terreno, en el de la lucha por el derecho en la noble contienda jurídica, los tortosinos de antaño, los del medioevo más que ningunos, supieron crearse un modo de ser y hacer jurídico que en nuestras instituciones aún perdura con particularismo bien señalado y con reflejos de derecho local aún vigentes, y es que el tortosino ha comprendido intuitivamente que si la paz es el término del derecho, la lucha es la única manera de alcanzarla". (Gas Carpio, 1952: "Nuestra ciudad" dins de Geminis. Revista de letras: Tortosa. Número 3. Pàg. 8). ■

nes, de blat, de sol i d'oli i el riu és el cor de la ciutat". (Vergés, 1952: "Divagación en torno del paisaje" dins de Geminis. Revista de letras: Tortosa. Número 3. Pàg. 3.)

SI FEM hermenèutica de la nostra ciutat, ja que la ciutat és un discurs, un signe, un llenguatge que parla a les seues habitants; Tortosa és un palimpsest fet de simetries i oposicions, amb la seua pròpia sintaxi i els seus propis paradigmes. Si fem hermenèutica de la nostra ciutat, el riu és l'espasa que obre la ciutat, la maçana. I, si prenem aquí Calvino, que tracta les ciutats com els dones, el símbol eròtic

veces de Tortosa, porque Tortosa es de las ciudades que uno ama, porque no es perfecta, porque está con nosotros, a nuestro lado de los hombres pequeños, porque no se puede decir de ella si es bonita o fea (escribo desde Barcelona, de donde soy, otra ciudad con misterio) porque está hecha con agua sucia de los ríos (qué maravillosa humanidad dan los ríos, quizá porque traen eco de muchos sitios y son como las estaciones) y con piedras antiguas y hermosas, porque tienen, como diría el poeta «triste alegría» no se sabe de qué. Cuando uno no puede decir cómo es una ciudad, o dice incongruencias de ella, es

Empresa especialitzada en disseny en inoxidable i ferro
precisa d'un serraller amb titulació oficial per muntatge, taller i obres.
VOLS TREBALLAR AMB NOSALTRES?
 Contacta'ns via correu electrònic: vericatinox@gmail.com
 o trucant al 977 580 621.

Ctra. Mas de Barberans, 32
 Tel. 977 580 621 / M: 661 595 873
 43529 Raval de Cristo (Roquetes)
vericatinox@gmail.com

B

BAIX EBRE

Nous vehicles per a la neteja viària

TORTOSA va presentar el 7 de novembre els nous vehicles i equipament que s'ha anat incorporant en les darreres setmanes, per implementar el nou servei de neteja viària i recollida i gestió de residus, en marxa des del passat mes d'agost. També el nou vestuari que duran els 24 treballadors que realitzaran el ser-

vei. S'han incorporat vuit escombradores de neteja viària, sis vehicles elèctrics, i en breu també haurien de disposar d'un camió de reg. Segons l'Ajuntament, pel que fa a la recollida de residus, els nous camions i contenidors podrien estar funcionant abans de finals d'any, o potser principis del 2019. ■ C.B.

URBANISME

Piscina nova, onze anys després

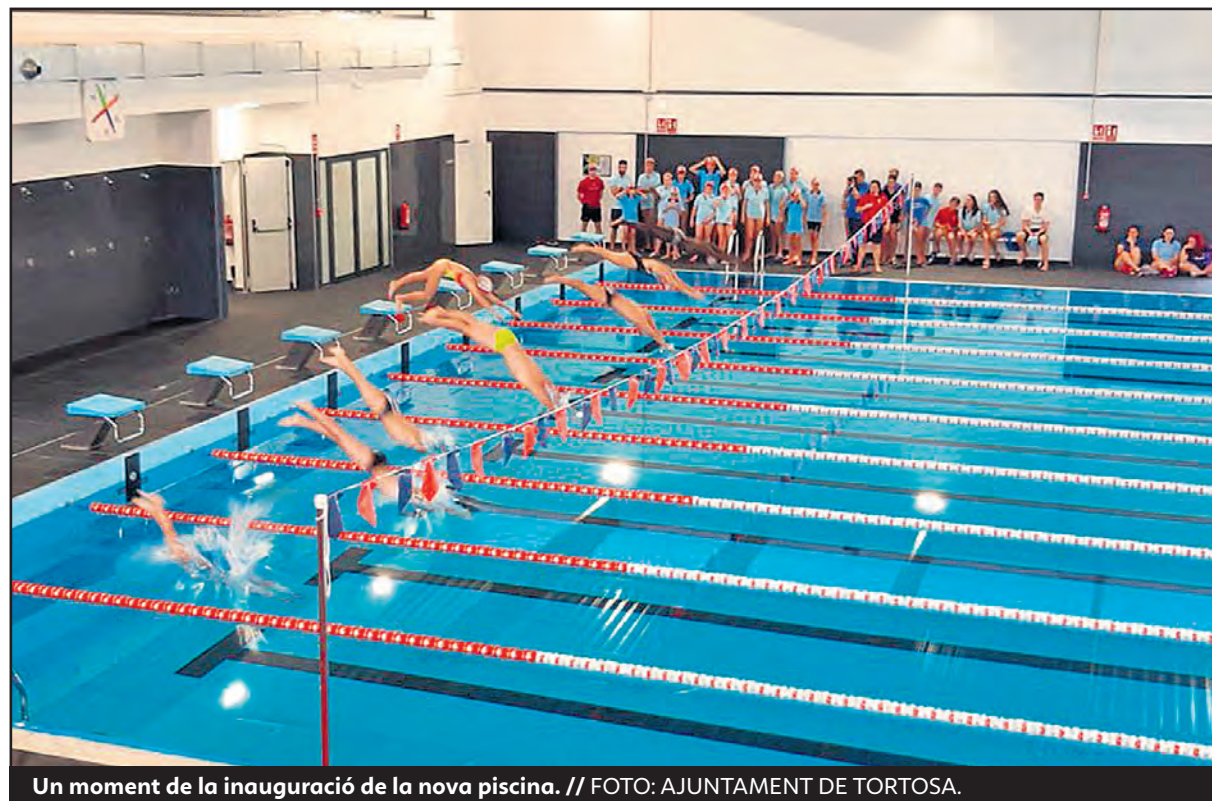
■ Tortosa estrena el nou Win Complex Esportiu, que tanca més d'una dècada de projectes i polèmiques

■ Movem recorda la piscina "faraònica" que no es va fer, i el PSC qüestiona el mal acabat de les obres

M.G. / G.M.
TORTOSA

Va haver-hi ple absolut al Win Complex Esportiu de Tortosa, el 17 de novembre, dia de la seua inauguració oficial. L'alcaldessa Meritxell Roigé, visiblement emocionada, agraïa a tots els qui en algun moment han fet possible el que va anomenar "un somni" que tenien des de feia molt de temps: "un complex esportiu de primera magnitud pensat per a tothom". Però que s'ha inaugurat quan encara falta per construir-hi la segona fase del projecte. Les obres encara han de durar quatre mesos més, a la zona de l'antiga piscina coberta.

De fet, durant la mateixa inauguració, l'alcaldessa va explicar que ja han començat la segona fase del complex, que inclourà una zona wellness, un circuit d'aigües, bany de vapor sauna i dutxes bitèrmiques. Així com nous vestidors més, i quatre pistes de pàdel. Roigé assegurava que aquestes millores han d'estar a punt per acollir els World Sport Games, que tindran lloc a Tortosa del 2 al 7 de juliol de 2019. Però també tot tipus de campionat. En este sentit, el secretari general de l'Esport, Gerard Figueres, indicava que el complex culmina

Un moment de la inauguració de la nova piscina. // FOTO: AJUNTAMENT DE TORTOSA.

una dècada de transformació a tots els nivells. De fet, Figueres confiava que, en uns mesos, Tortosa serà un referent esportiu "català i internacional".

Però si durant la inauguració va haver-hi uns protagonistes, aquests van ser els membres del Club Natació Tortosa, que van fer-hi una exhibició. Són els que durant més temps han sofert les conseqüències d'unes instal·lacions que se'ls quedaven petites.

Ara, aquest nou equipament suposa un canvi a tots els nivells: més disponibilitat, més espai i millors horaris.

Crítiques de l'oposició

Per la seua banda, el portaveu de Movem Tortosa, Jordi Jordan, va celebrar l'obertura del nou Win Complex Esportiu, amb la nova piscina coberta. Però en decla-

racions a Canal 21 Ebre, Jordan va recordar que els governs del PDeCAT i Esquerra han trigat onze anys per construir la piscina. De fet, va assenyalar que primer el govern de Ferran Bel va impulsar un complex faraònic que era inviable econòmicament. Un projecte que finalment va fer fallida, tot i que l'Ajuntament ja havia enderrocat la piscina olímpica d'estiu abans de les municipi-

pals del 2011.

També el portaveu del PSC, Enric Roig, ha afirmat que el govern municipal del PDeCAT i Esquerra ha renunciat a tenir unes noves piscines "de primer ordre". A dos dies de l'obertura del nou complex, Roig va assenyalar que només s'ha pogut estrenar la primera fase, i que ara caldrà enderrocar la piscina coberta actual per acabar les obres. Així, Roig, que és arquitecte de professió, també va dir que la nova piscina podria estar "més ben acabada". En tercer lloc, Roig va recordar que no hi haurà una piscina d'estiu, sinó quatre pistes de pàdel que no són tan necessàries perquè a Tortosa, Jesús i Roquetes ja hi ha una oferta suficient.

Sgons Roig, l'equip de govern ha fet el nou complex a corre-cuita, tot i que ha tingut 11 anys per a fer-lo. El socialista va afirmar que el Win arriba després de "moltes mentides". De fet, Roig va recordar que Bel va enderrocar l'antiga piscina d'estiu abans de les municipals del 2011, tot i que sabia que no podria tirar endavant el projecte anterior. ■

Mira el video en aquest enllaç

Homatic
us desitja
Bons Nadals!

Homatic
verding

Pol. Ind. Baix Ebre, c/D, parc. 44 nau 1
43897 Campredó - Tel. 977 50 30 11

Qui ocupa els pisos 'socials'?

■ La CUP denuncia la cessió d'habitatges a clubs esportius, quan no hi ha prou pisos d'emergència

■ El govern diu que els pisos de propietat municipal tenen altres usos, però no evita l'atac de PSC i Movem

Els pisos municipals del carrer Rasquera, a Remolins. // FOTO: G.M.

Gustau Moreno
TORTOSA

El portaveu de la CUP-AE de Tortosa, Xavier Rodríguez, ha denunciat que l'Ajuntament no té prou pisos d'emergència social perquè té habitatges cedits a diversos clubs esportius del municipi. Durant una entrevista a Canal 21 Ebre, Rodríguez va preguntar-se públicament qui ocupa els pisos de l'Ajuntament, i per què s'està afavorint els interessos d'alguns clubs esportius que els estan utilitzant. Rodríguez va replicar d'esta manera la regidora de Serveis Socials, Maria Jesús Viña, qui havia explicat que Tortosa només té un pis d'emergència social. Un habitatge que ja estava ocupat quan el mes passat van ensorrar-se les dos cases del carrer Montcada i va ser neces-

sari desallotjar veïns dels edificis adjacents. Però el portaveu de la CUP va remarcar que la casa d'acollida no era l'espai idoni per reubicar els veïns afectats. Així, Rodríguez va demanar saber qui està ocupant els pisos que són propietat de l'Ajuntament, i que per tant haurien de destinar-se a estos casos d'emergència social.

Pilotes fora i polèmica

Davant d'esta denúncia, el govern de Tortosa va tirar pilotes fora. L'alcaldeessa va afirmar que no és cert que estos habitatges siguin pisos d'emergència social. Segons Roigé, són pisos de l'empresa municipal d'urbanisme que, entre d'altres usos, de vegades tenen una utilitat social. Per la seua banda, la regidora de Serveis Socials i Drets Civils, Maria Jesús Viña, va garantir que, quan a Tortosa hi ha una emergència

social, es reubica els afectats, hi hagin o no pisos disponibles.

En canvi, el portaveu del PSC, Enric Roig, va sumar-se a les crítiques de la CUP. Roig va recordar que els darrers pisos socials que va promoure l'Ajuntament són de l'època del socialista Joan Sabaté. Uns habitatges que es van fer al carrer Rasquera, a Remolins, en la mateixa operació urbanística que la caserna de la Policia Local. Segons Roig, ara dos d'estos pisos del carrer Rasquera estan cedits a un club esportiu, i durant 11 anys els governs de Ferran Bel i Meritxell Roigé no han fet cap política activa d'habitatge. També Jordi Jordan, de Movem Tortosa, va lamentar que als veïns del carrer Montcada se'ls oferís anar a la casa d'acollida, i va recordar que l'Ajuntament té cases en runa que podria rehabilitar i destinar a usos socials. ■

Accés lliure

ESGLÉSIA DE REMOLINS - TORTOSA
DIVENDRES, 14 DE DESEMBRE, 20h

CONCERT DE NADAL
ORQUESTRA DE CAMBRA DE TORTOSA
AMB L'ACTUACIÓ DE LA MEZZOSOPRANO
ANNA BRULL

ORGANITZA:
CAMPUS EXTENS URV
Universitat Rovira i Virgili
Tortosa

COL-LABORA:
Ajuntament de Tortosa
Diputació Tarragona
RBIV RAMON BERENGUER

BAIX EBRE

TORTOSA

El pressupost de Roigé decep l'oposició

■ L'equip de govern aprova en solitari els comptes municipals per al 2019, que seran de 70,4 milions

■ Movem, el PSC i el PP critiquen que són uns pressupostos "continuistes i electoralistes"

Cinta Bonet / Gustau Moreno
TORTOSA

El ple de l'Ajuntament de Tortosa va aprovar el 20 de novembre els pressupostos municipals per al 2019, els primers de l'alcalde Meritxell Roigé, amb els únics vots a favor del govern del PDeCAT i ERC, l'abstenció del PP, i el vot en contra de Movem Tortosa i el PSC. El regidor de la CUP no va assistir a la sessió plenària. Els grups de l'oposició van coincidir a qualificar els comptes de "continuistes i d'electoralistes", perquè "no responen a les necessitats" que té Tortosa.

Amb tot, el portaveu del PP, Xavier Dalmau, s'hi va abstenir justificant que no volia posar "pals a les rodes". Per la seua banda, el portaveu del PSC, Enric Roig, va afirmar que aquest era un pressupost poc realista, que no aposta pel futur de Tortosa. Des de Movem, Jordi Jordan va posar de relleu els incompliments del govern municipal, i va lamentar la manca d'autocrítica del govern. En canvi, el portaveu del PDeCAT, Emili Lehmann, va defensar els pressupostos, tot remarquant que es rebaixa la pressió fiscal i que es recupera la capacitat inversora. En la mateixa línia va pronunciar-se el regidor d'Hisenda, el republicà Marià Martínez, qui va negar que no s'hagi complert el programa de govern. Roigé va intervenir per remarcar que el nou pressupost permet que la ciutat continue creixent. ■

Mira el video en aquest enllaç

Una imatge del ple de pressupostos, el 20 de novembre. // FOTO: AJUNTAMENT DE TORTOSA.

La partida més gran, a la plaça de la Catedral

El nou pressupost per a tot el grup municipal de Tortosa per al 2019 és de 70,4 milions d'euros, només un 0'71% superior a l'any anterior. D'aquests 70,4 milions, el pressupost de l'Ajuntament és de 33,7 milions d'euros. Tot plegat, permetrà al consistori destinar 4 milions d'euros a inversions. L'alcalde de Tortosa, Meritxell Roigé, va enumerar les més quantioses, entre les quals destaca la urbanització de la plaça de la Catedral amb 1,6 milions d'euros per al 2019, d'un total d'1,8 milions d'euros.

També sobresurten les inversions en instal·lacions esportives, per la celebració dels World Sport Games, l'any que ve. La partida per ajuts a la rehabilitació d'edificis puja dels 30.000 als 60.000 euros. El regidor d'Hisenda, Marià Martínez, va destacar que es tornen a congelar els impostos i les taxes, i que es redueix el rebut de les escombraries i també l'endeutament. L'any 2019 es preveu pagar un milió d'euros més, i situar la ràtio al 59'53%. També van dir que hi haurà més ajuts per pobresa energètica; una aposta per la cultura amb l'ampliació del Teatre Auditori Felip Pedrell i Museu; i també per la millora de la via pública ■ C.B.

Poca informació sobre la compra d'Indo

El portaveu de Movem Tortosa, Jordi Jordan, va revelar a Canal 21 Ebre que l'Ajuntament té previst comprar les antigues instal·lacions de l'empresa Indo, a la zona de Quatre Camins. L'adquisició va ser inclosa en el projecte de pressupost municipal per al 2019, segons se'ls va comunicar en l'única reunió que l'equip de govern del PDeCAT i Esquerra va mantenir amb el primer grup de l'oposició. El 13 de novembre, Jordan va lamentar la falta d'informació, ja que

només els havien dit que a l'antiga Indo voldrien ubicar-hi "equipaments municipals". Indo Tortosa va tancar la fàbrica de muntures d'ulleres al juliol del 2011, deixant al carrer una trentena de treballadors. Poc abans, l'Ajuntament i l'empresa van arribar a tenir un contenciós pel pla urbanístic del Camí de Roquetes, tot i que en aquella mateixa època l'empresa va cedir terrenys per a la urbanització del passeig entre Tortosa i Roquetes. Ara que l'Ajuntament

vol comprar les antigues instal·lacions, Jordan ha demanat més transparència. De fet, va advertir que hi ha membres de l'equip de govern que no tenien més detalls de l'operació. Durant una entrevista, Jordan ja va fer una primera valoració força negativa del nou pressupost, que considera totalment continuista. A més, el portaveu de Movem va alertar que el pressupost de Tortosa va a la baixa en relació a l'actual, perquè l'Ajuntament té previst tenir menys ingressos. ■

Fireta de Nadal
Associacions i comerç de Roquetes
15 i 16 de desembre
A l'Hort de Cruells

Revetlla de Cap d'any
al pavelló
inici inscripcions
3 de desembre
a l'Ajuntament de Roquetes

Ajuntament de Roquetes

Us desitja bones festes

El monument, tema de campanya?

■ La CUP vol retirar tots els símbols franquistes de Tortosa abans de les municipals del 2019

■ Els cupaires aconseguen la retirada exprés del monòlit d'homenatge a la Guàrdia Civil

El moment de la retirada del monòlit del parc. // FOTO: A. PASCUAL.

Gustau Moreno
TORTOSA

Xavier Rodríguez ha celebrat que l'Ajuntament de Tortosa haja retirat el monòlit franquista d'homenatge a la Guàrdia Civil, l'endemà que el ple aprovés, el 5 de novembre, una moció de la CUP. Durant una entrevista a Canal 21 Ebre, Rodríguez va apuntar que ara l'objectiu és fer el mateix amb el monument franquista de la Batalla de l'Ebre, així com amb la Creu als Caiguts que hi ha al calvari de Santa Cla-

ra. De fet, el portaveu de la CUP va afirmar que l'Ajuntament no hauria de traslladar la responsabilitat a la Generalitat, que està impulsant una nova llei integral de Memòria Històrica. Rodríguez va dir que falten sis mesos de mandat, amb una majoria independentista i d'esquerres. Per tant, va insistir que el consistori hauria de retirar la resta de símbols franquistes abans de les properes municipals. Amb tot, Rodríguez va posar en dubte que l'equip de govern tinga gairebé enllestit el catàleg de vestigis franquistes, tal i com es

va informar al ple. A més, va recordar que la CUP havia demanat participar en este procés. Finalment, el portaveu va assenyalar que la CUP no va donar suport a la consulta ciutadana que va organitzar l'Ajuntament fa dos anys, i en què es va decidir reinterpretar el polèmic monument. A banda, la presidenta d'ERC a Tortosa, Maria Jesús Viña, s'ha mostrat esperançada en què la nova llei integral de Memòria Històrica permeti la retirada del monument franquista de la Batalla de l'Ebre, que hi ha al mig del riu des de fa més de 50 anys. ■

Naix el Centre Fluvial del Delta

El nou equipament va ser inaugurat per Torra. // FOTO: CEDIDA.

El Centre Fluvial del Delta és una realitat. L'equipament naix per dinamitzar l'entorn del pont Lo Passador i es projecta com un espai turístic, va ser inaugurat pel president de la Generalitat, Quim Torra. L'alcalde de Deltebre, Lluís Soler, va explicar que el Centre Fluvial, un espai de 1.000 metres quadrats i que ha suposat una inversió d'uns 450.000 euros, permetrà obrir el municipi al riu Ebre. Soler va aprofitar per presentar el futur Parc Fluvial del Delta, un espai obert, amb la barcaça com a protagonista, que esdevindrà un centre d'activitat municipal al costat del riu Ebre. Es tracta de la segona fase de dinamització de l'entorn del Passador, que hauria de finalitzar-se durant el segon trimestre del 2019. D'altra banda, el projecte Àgora

Natural ha estat l'elegit pels ciutadans de Deltebre per donar forma al centre social del Barracot. Durant dues setmanes, els veïns i veïnes han pogut elegir entre tres projectes diferents per habilitar el centre social que s'ubicarà a les antigues escoles de Riumar i que es projectarà als pressupostos del 2019, que ja s'han aprovat. Àgora Natural, un projecte que recorda les tradicionals barraques de Deltebre, era la proposta B, la més votada amb el 60% dels vots. Des de l'Ajuntament de Deltebre han valorat molt positivament la participació, que ha estat entorn d'unes 450 persones. ■ M.G.

Mira el vídeo en aquest enllaç

Sukomi

japanese experience

素敵

Cuina japonesa i cuina de fusió japonesa i mediterrània

素敵

TAKE AWAY
Emporta't els nostres plats on vulguis

Av. Generalitat, 115 -Tortosa
977 856 930 / 680 813 792

Comprat l'edifici de les Monges

L'AJUNTAMENT d'Amposta ha formalitzat davant de notari la compra de l'edifici de l'antic col·legi de les Monges. L'acte va tenir lloc al pati de l'edifici històric, el 22 de novembre. El preu inicial de venda era d'1 milió d'euros però, després de moltes negociacions amb el Sareb, el consistori l'ha aconseguit com-

prar per 475.000 euros. Segons l'alcalde, la rebaixa ha estat possible gràcies la declaració de l'edifici com a Bé Cultura d'Interès Local i el treball continuat dels tècnics municipals. La voluntat del govern municipal és rehabilitar l'edifici per traslladar-hi l'Escola d'Art i Disseny, però no s'han fixat terminis. ■ C.B.

INFRASTRUCTURES

Units per la carretera de Poble Nou

■ Els alcaldes de la Ràpita i Amposta volen parlar amb Diputació i Generalitat

■ Els dos ajuntaments fa anys que esperen la millora del vial, que costaria uns 15 milions

Gustau Moreno
SANT CARLES DE LA RÀPITA

Els alcaldes de la Ràpita i d'Amposta han demanat una reunió amb el conseller de Territori i amb el president de la Diputació de Tarragona, per desencallar el projecte de millora de la carretera d'accés a Poble Nou i el Trabucador. Fa anys que la Generalitat va redactar el projecte, en el marc de l'Anella del Delta; però ara la carretera ha de passar a ser competència de la Diputació i per incloure-la a la seua xarxa viària necessita un informe del govern català. L'alcalde rapitenc, Josep Caparrós ha assenyalat que esta trobada a quatre bandes encara no té data. Però ha deixat clar que desbloquejar el tema és prioritari per als dos ajuntaments.

De fet, l'alcalde rapitenc ha assenyalat que la millora d'esta carretera, amb un cost d'uns 15 milions d'euros, era el segon tram previst de l'Anella Viària del Delta, després de la construcció del pont Lo Passador entre Deltebre i Sant Jaume. Durant una entrevista a Canal 21 Ebre, Caparrós ha recordat que la carretera del Poble Nou és una de les principals vies de comunicació del Delta, encara

Una vista de la carretera de Poble Nou, que també és l'accés principal al Trabucador. // FOTO: ARXIU C21.

que oficialment és un camí rural de titularitat compartida pels dos ajuntaments. En este sentit, Caparrós també s'ha referit a la polèmica entre Esquerra i el PDeCAT, després que la Diputació rebutgés la moció que s'havia aprovat als ajuntaments de la Ràpita i d'Amposta per reclamar la millora de la carretera.

Una solució per a Garbeach

D'altra banda, Caparrós va detallar que l'Ajuntament de la Ràpita i Ports de la Generalitat han començat a negociar una solu-

ció per a Garbeach, després que cap empresa ha optat al concurs públic per reobrir l'antiga zona lúdica amb activitats nocturnes o diürnes. Els últims locals de Garbeach van tancar a l'estiu del 2013, però durant més d'una dècada va ser una de les zones d'oci nocturn més populars de les Terres de l'Ebre.

Fa dos anys, l'Ajuntament rapitenc va promoure una consulta ciutadana en què es va decidir recuperar la zona, ara molt degradada, amb activitats diürnes i nocturnes, però el concurs ha

quedat desert. L'alcalde de la Ràpita ha recordat que Ports de la Generalitat és el titular dels locals construïts a la part inferior del parc de Garbí, a primera línia de mar i en una situació immillorable. L'Ajuntament de la Ràpita hi té una concessió per explotar els locals, que segons Caparrós s'acaba en cinc anys. ■

Mira el vídeo en aquest enllaç

COSTES

100.000 euros per als penya-segats d'Alcanar

La direcció general de Sostenibilitat de la Costa i el Mar del Ministeri per a la Transició Ecològica invertirà un total de 100.000 euros en una obra d'emergència a la costa d'Alcanar per pal·liar els danys del temporal de l'octubre passat. Segons que van concretar des de la Subdelegació del Govern de l'Estat a Tarragona, els treballs es faran entre Sòl de Riu i la desembocadura del riu Sénia, després que un estudi del servei de Costes haja determinat la inestabilitat dels penya-segats i esculleres. En concret, l'actuació consistirà en excavar les zones erosionades, protegir els talussos, reposar les esculleres malmeses i millorar els sistemes de seguretat per als vianants. Davant d'aquesta obra emergència, el subdelegat del govern espanyol a Tarragona, el tortosí Joan Sabaté, ha manifestat la seua "satisfacció per la ràpida i efectiva resposta dels diversos organismes de l'Administració de l'Estat per ajudar als municipis de la província de Tarragona, en especial a les Terres de l'Ebre, a recuperar-se dels estralls produïts pels aiguats del 18 al 21 d'octubre passat". ■ C.B.

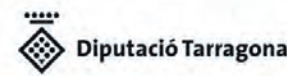

Kikol Grau DAME PANK Y DIME TONTO

Comissari: Valentín Roma

14/12/2018- 23/02/2019

Escola d'Art de la Diputació a Tortosa www.dipta.cat/eadtortosa

AMPOSTA

El nou pavelló, de nou a concurs

■ L'Ajuntament aprova una modificació del projecte de més de 600.000 euros per tornar a licitar el PAV-2

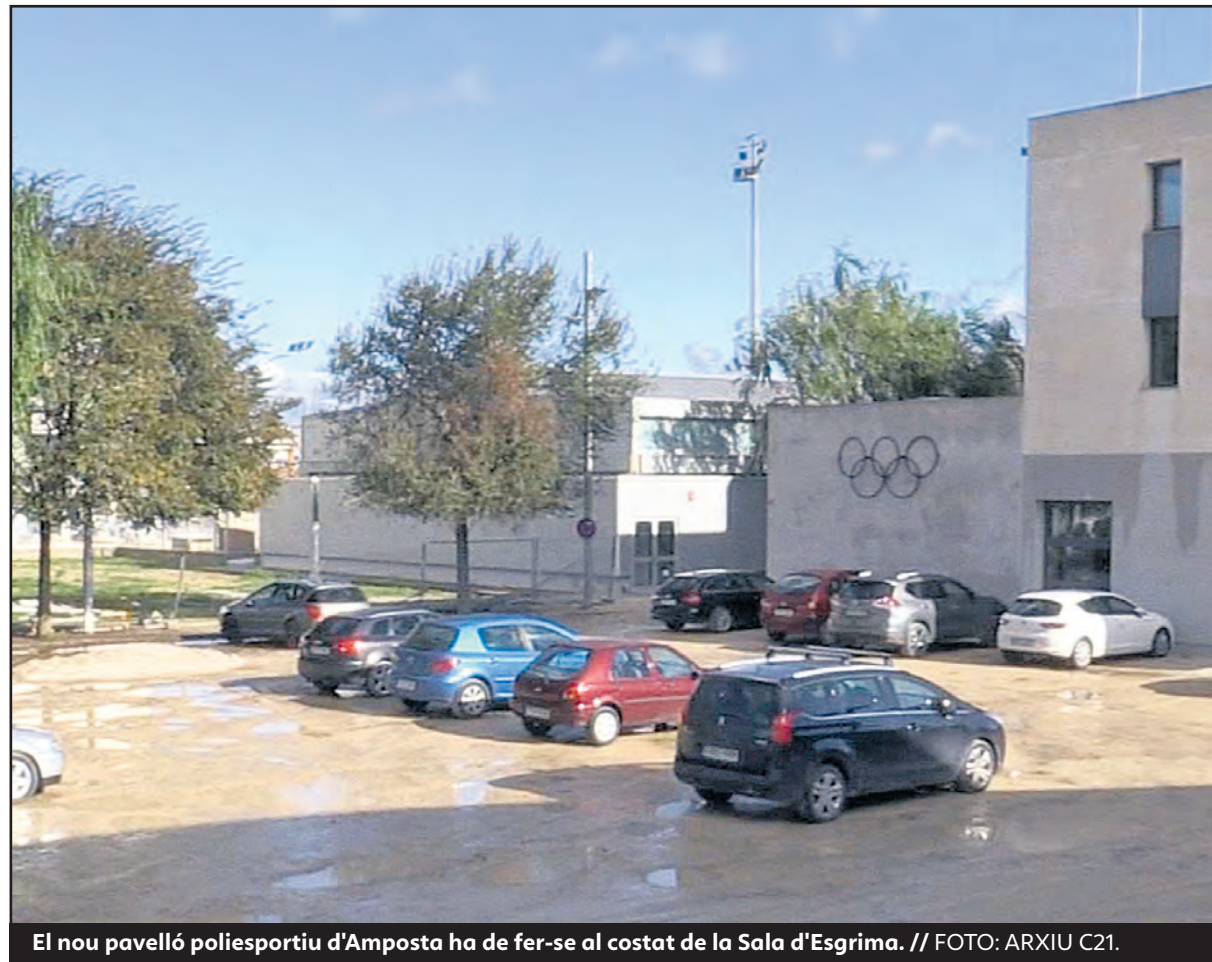
■ Els socialistes reclamen l'obertura del nou CAP, que segons l'alcalde entraria en funcionament al febrer

Cinta Bonet
AMPOSTA

El govern municipal d'Esquerra d'Amposta ha tirat endavant una modificació pressupostària de més de 600.000 euros per a la construcció del futur pavelló poliesportiu PAV2, que s'aixecarà annex a l'institut de Tecnificació i a la Sala d'Esgrima. La intenció de l'equip de govern és tornar a treure a licitació el projecte per 2,5 milions d'euros, després que l'empresa guanyadora de l'anterior concurs, amb una licitació d'1,9 milions d'euros, renunciés a l'obra. L'alcalde d'Amposta, Adam Tomàs, va explicar que arran d'aquest fet es va realitzar una anàlisi tècnica i econòmica, i que s'ha decidit complementar el pressupost de licitació. "Només s'hi va presentar una empresa, i això ens va fer pensar que alguna cosa no estava bé; vam demanar una revisió del projecte, que venia del 2010, de l'anterior municipal", va recordar Tomàs. "Al final hem fet una anàlisi de les necessitats tècniques i econòmiques, i d'adequació dels preus, i hem de complementar-lo amb 600.000 euros més", va detallar l'alcalde. L'obra estarà cofinançada per l'Ajuntament d'Amposta i la Generalitat de Catalunya, que es farà càrrec d'1,3 milions d'euros del total.

El nou CAP d'Amposta

D'altra banda, i quant a les declaracions del portaveu del PSC, Francesc Miró, reclamant l'obertura del nou CAP d'Amposta, Tomàs va explicar que recentment el Tribunal de Comptes ha resolt la impugnació del mobiliari. Segons Tomàs, la darrera

El nou pavelló poliesportiu d'Amposta ha de fer-se al costat de la Sala d'Esgrima. // FOTO: ARXIU C21.

data que se'ls ha comunicat des del Departament de Salut per a l'obertura de l'equipament és finals de febrer, i va assegurar que l'Ajuntament d'Amposta ja ha fet tot el que havia de fer. De fet, l'alcalde va assegurar que el consistori fins i tot va oferir a la Generalitat la possibilitat d'avançar el cost del mobiliari, però finalment el tribunal ha resolt la impugnació: "Una vegada se resolt esta impugnació, s'ha de fer l'adjudicació, però el nou CAP té llicència d'activitat perquè nosaltres com a Ajuntament ja hem fet els tràmits que havíem de fer".

En concret, el PSC d'Amposta va

comparèixer el 20 de novembre per reclamar l'obertura immediata del nou CAP. En realitat, les obres de l'equipament fa mesos que estan acabades, però el govern català encara no l'ha posat en funcionament. El portaveu del PSC, Francesc Miró, va demanar al govern d'Esquerra d'Amposta que exigeixi la seua obertura.

D'altra banda, els socialistes també van denunciar que, arran de les retallades, els ciutadans han d'esperar un mínim de cinc dies i, en alguns casos, entre dos i tres setmanes, per ser visitats pels professionals sanitaris. També assenyalen que la càrre-

ga dels professionals sanitaris fa que el temps de les visites sigui inferior als 12 minuts també recomanables. Així les coses, Miró va avançar que el grup municipal del PSC presentaria una moció al ple de l'Ajuntament en què es demana més recursos i personal sanitaris per a la ciutat, però també el suport explícit a la vaga que havien convocat els facultatius a l'atenció primària del 26 al 30 de novembre. ■

Mira el
vídeo en
aquest
enllaç

Pertegaz lamenta la "falta d'ètica"

La regidora no adscrita Rosa Pertegaz s'ha mostrat molt crítica amb l'equip de govern d'Esquerra per la gestió dels Serveis Socials i l'externalització del Servei d'Intervenció Socioeducativa (SIS). Pertegaz ha apuntat que no és ètic que el servei es faci des d'una fundació vinculada als republicans. Es tracta de la Fundació Gentis, dirigida per l'exregidora i exconsellera Marta Cid, i on també hi treballa una familiar directa de l'alcalde. Durant el ple ordinari de l'octubre, Pertegaz va sumar-se a la moció conjunta dels grups de l'oposició, que demanava recuperar el SIS i no tornar a externalitzar-lo. Després, durant una entrevista a Canal 21 Ebre, va dir que l'Ajuntament estava fent una gran feina, i que hauria pogut gestionar el servei d'atenció als infants amb recursos propis. Si era necessari, incrementant la plantilla de professionals. D'altra banda, Pertegaz va dir que Esquerra d'Amposta no està gestionant correctament la seua majoria absoluta, per l'actitud de "revenja" contra l'anterior equip de govern de CiU. En este sentit, va lamentar que l'alcalde ordenés retirar la placa commemorativa de la inauguració de la nova residència per a la gent gran. ■ G.M.

Empresa certificada ISO 9001/00

CENTRAL a VALLS TEL. 977 609 300

Delegacions

REUS · TEL. 977 344 220

VALLS · TEL. 977 609 300

TORTOSA · 977 510 300

SALOU · TEL. 977 384 102

central@cosip.com · www.cosip.com

**TRUQUI'NS I SENSE COMPROMÍS LI OFERIREM
EL PREU MÉS ECONÒMIC!**

**MANTENIMENT D'OFICINES, CENTRES COMERCIALS,
NAUS INDUSTRIALS, COMUNITATS, COL·LEGIS...**

NETEJA DE VIDRES, RÈTOLS I TENDALS.

NETEJA DE SOFÀS, MOQUETES, TAPISSERIES I CATIFES.

POLITS, CRISTAL·LITZATS I PRIMERES NETEGES...

Embarcadors fluvials

La Generalitat modernitza els embarcadors fluvials i els integra a les seves ciutats

Una de les de les línies estratègiques del nou Pla de Ports de Catalunya és la integració dels ports marítims i els embarcadors fluvials al seus municipis, amb l'objectiu de donar continuïtat als passejos marítims i fluvials i crear nous espais per a la ciutadania.

En aquesta línia de treball, l'empresa pública Ports de la Generalitat ha posat en valor quatre embarcadors de la seva titularitat al llarg del riu Ebre, situats a: Tortosa, Amposta, Sant Jaume d'Enveja i Deltebre. Les actuacions fetes han modernitzat les infraestructures i han donat al fronts fluvials un paper dinamitzador dins dels municipis.

Renovació de les instal·lacions

Ports de la Generalitat ha fet obres de renovació a les instal·lacions d'Amposta, Sant Jaume d'Enveja i Tortosa, amb l'objectiu de donar millor servei als navegants que fan activitats al riu i potenciar l'engranatge entre els embarcadors i els seus teixits urbans i entorns. Les actuacions fetes han suposat una inversió de 310.000 euros. El gerent de Ports de la Generalitat, Joan Pere Gómez Comes, valora positivament la inversió feta en

aquestes infraestructures i afegeix que les obres **"potencien la navegabilitat pel riu i posen en relleu aquests embarcadors com a pols d'activitat que impulsen l'economia local i la de l'entorn."**

Amposta

Situat al marge dret del riu, l'embarcador té un moll amb una línia d'atranc de 75 metres de longitud, una rampa d'avarada, una esplanada i una zona d'aparcament pels remolcs i els vehicles. Amb les obres realitzades s'ha remodelat l'estructura del moll, les escales d'accés, la rampa d'avarada i s'han fet noves canonades de serveis d'aigua i enllumenat. L'espai també s'ha urbanitzat amb nous paviments, arbrat i mobiliari urbà. En matèria d'integració port-ciutat, s'ha donat continuïtat al passeig fluvial i s'ha connectat millor el pas cap a l'edifici que acull l'oficina municipal de turisme.

Sant Jaume d'Enveja

Situat al marge dret del riu, l'embarcador té un moll de 85 metres de longitud, una rampa d'avarada i una esplanada. L'actuació ha implicat la construcció d'un nou moll, la remodelació de la línia d'atranc que

s'ha dotat de nous norais i defenses, l'adequació de la rampa d'avarada i les noves conduccions de serveis d'aigua i llum. La superfície de terra s'ha pavimentat i senyalitzat. L'actuació ha donat continuïtat al carril bici i el passeig fluvial de Sant Jaume com un espai ciutadà més ben integrat al delta de l'Ebre.

Tortosa

Situat al marge esquerre del riu, l'embarcador té un moll de 50 metres de longitud, una rampa d'avarada i una esplanada. Les obres han suposat la construcció d'un nou moll que s'ha elevat 30 centímetres respecte a l'anterior, per reduir l'afectació en cas de l'augment del cabal del riu. A més, s'ha renovat la línia d'atranc per garantir un major grau de qualitat de servei per als vaixells i s'ha dotat d'equipaments nàutics com ara, norais i defenses. La rampa d'avarada s'ha restituit i s'han instal·lat nous conductes per subministraments de serveis. Els treballs s'han completat amb la urbanització de l'esplanada i els accessos. També s'ha potenciat la connexió entre embarcador i la ciutat, donant continuïtat al passeig fluvial i incorporant un espai per a activitats ciutadanes.

Per altra banda, Ports de la Generalitat ha signat convenis amb els ajuntaments de Tortosa, Amposta, Sant Jaume d'Enveja i Deltebre, mitjançant els quals l'Administració portuària continua sent el titular dels quatre embarcadors i els ajuntaments passen a ser-ne els gestors.

Promoció dels esports nàutics i el turisme

La posada a punt dels embarcadors potencia nous usos, promou els esports nàutics, el turisme, la integració amb el seu entorn i posiciona aquestes instal·lacions com a pols d'activitat dels seus municipis. Gómez Comes ha explicat que les actuacions fetes als embarcadors **"donem valor afegit a les façanes fluvials, impulsen les activitats al riu i el turisme nàutic i connecten millor els embarcadors als seus teixits urbans."**

Les noves instal·lacions fomenten la pràctica d'esports nàutics com ara, piragüisme, rem i caiac, alhora, ajuden a l'arribada d'un nou turisme relacionat amb aquestes activitats esportives, i això comporta major dinamització econòmica dels municipis i del seu entorn.

anem ^{DE} nadal

Les idees més originals per regalar #p5

Tendències per brillar aquestes festes #p4

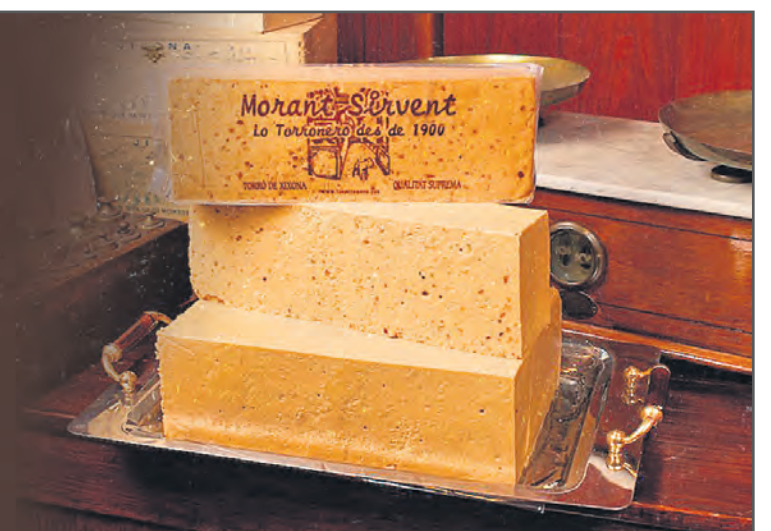

TORRONS
Dolços
PERRUQUERIA
Pel·lícules
MODALLEURE
Joguets
TorrONS NUTRICIÓ
Propostes
Àpats dolços
Regals
CINEMA ORIGINALS
Estètica SOLIDARITAT
Activitats DOLÇOS
Nadal
Moda Pel·lícules
REGALS
PERRUQUERIA TorrONS
Solidaritat
Originals Activitats
Estètica MODA ÀPATS Dolços
TorrONS JOGUETS
Propostes
Cinema TorrONS
REGALS Nadal
JOGUINES
NUTRICIÓ ESTÈTICA lleure

lo torronero

Morant Sirvent des de 1900

C/Cervantes, 2 - Tortosa
977 51 04 62 · 609 376 947
www.lotorronero.cat

PREPARAR EL NADAL no és una tasca fàcil. Què incloure a la carta als Reis Mags, com preparar els àpats a les reunions familiars o què fer durant el nostre temps lliure. Per això, hem preparat aquest suplement per tal de gestionar millor tots aquests preparatius. Hem preparat una carta als Reis Mags amb aquells regals que de ben segur seran un encert per aquelles persones que més estimes: les tendències en joieria o en noves

LES MILLORS PROPOSTES PER NADAL

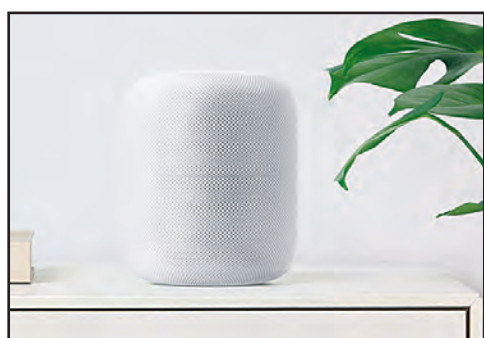
tecnologies. Si el que busquem és un toc d'originalitat, també oferim una selecció de regals que de ben segur no deixaran indiferent a ningú. Per brillar aquestes festes, portem les tendències en roba d'home i dona, i també en perruqueria i estètica. En gastronomia, farem un repàs als productes nadalencs que més triomfaran aquestes festes i portarem opcions per fer els àpats nadalencs més saludables: menús que evitin els excessos tan

típics en les menjades de Nadal. Farem una masterclass sobre el parament de la taula de Nadal i la decoració amb flors i plantes. En l'àmbit d'oci, ens fixarem en l'agenda cultural més nadalenca, en els 10 imperdibles de la gran pantalla per Nadal i les opcions per ser solidaris per aquestes festes. I és que, si alguna cosa no hem d'oblidar d'aquestes dates, és que l'esperit nadalenc recau, també, en fer feliços als demés. ● **Sílvia Alarcón**

EL TOP 10 de les noves tecnologies

● Els gadgets i els productes tecnològics cobren cada cop més protagonisme a la carta als Reis Mags

● Querol Club de l'Oficina pronostica quins seran els 10 productes estrella per aquest Nadal

Altaveus intel·ligents

Aquest nou gadget emet sons, veu i música però també t'escolta per entendre i solucionar els teus dubtes i acatar les ordres. L'altaveu intel·ligent està cridat a ser el centre neuràlgic de la llar. Aprèn dels teus gustos i hàbits, així com del teu ecosistema domèstic i familiar. Alexa, d'Amazon, Google Assistant i Siri, d'Apple, són els principals assistents virtuals. ■

Robot aspirador

Han passat més de 15 anys des de que es va presentar la primera Roomba. Des de llavors, aquest producte ha baixat de preus i té un ventall més ampli de fabricants. Un dels més ben valorats és el Xiaomi Mi Robot Vacuum V1, el millor robot aspirador per 300 euros. Es tracta d'un producte potent, intel·ligent i den gran autonomia. El que millor netejarà la nostra llar. ■

Honor 8X

Aquest telèfon de la marca Honor manté l'essència dels seus productes: opcions interessants a un preu contingut. Destaca la seva pantalla per la seva mida, una de les més grans en els dispositius de gamma mitjana. També destaca la seva càmera frontal de gran qualitat que agradarà als usuaris *selfie* cada cop més exigents. ■

Videoconsola mini Sony / Nintendo

La nostàlgia pels videojocs continua existint, i ho aprofiten marques com Sony, que ha presentat la PlayStation Classic, amb un disseny fidel a l'original en gairebé tot. En el cas de Nintendo la SNES Mini és un objecte de col·leccionista, sent fidel fins a l'extrem. El catàleg de jocs té 21 títols, entre els que trobem Final Fantasy III o Donkey Kong. ■

Memòria USB lighting

Una de les millors fórmules per ampliar la memòria de l'iPhone i iPad. Una de les opcions en qualitat *premium* és Leef iBridge, un dispositiu en format J que també permet fer de pont entre el dispositiu mòbil i l'ordinador. ScanDisk iXpand té una bona relació qualitat preu i HooToo iPlugmate és l'opció *low-cost*. ■

Mini drons

Les opcions per comprar drons econòmics augmenta, molts per sota dels 100 euros. És el cas de Potensic A20W Mini Drone, idoni per principiants. El Syma X5C-1/X5C té 30 minuts de duració de vídeos i una càmera HD. Destaca també el Potensic Drone U36W, amb càmera de 720P HD o el Furi-see F36 Mini Drone. ■

Auriculars inalàmbrics

Els auriculars sense fils s'han convertit en un dels accessoris més utilitzats, tant per la seva comoditat com pel fet que molts mòbils han prescindit del connectar jack de 3,55 mm. Alguns dels millors models són Conpush (a un preu de 12,99 euros), Bara E2 o Mpow Cheetah, ideals per als esportistes, o SoundPEATS. ■

Càmeres esportives

Destaca la Xiaomi Yi 4k, que millora la versió Yi Action Camera. Càmera quadrada compacta, lleugera, molt fàcil d'utilitzar i d'adaptar en qualsevol superfície. El seu rendiment en la gravació de vídeo és d'alta qualitat ja que grava a 4K a 30fps i fins a 120fps en full HD 1080p. També compta amb una de les millors App. ■

Microsoft Surface Go

La combinació entre tableta i ordinador amb Windows 10S instal·lat de fàbrica. Amb 522 grams de pes i unes dimensions reduïdes, compta amb dos formats: 64GB de disc dur i 4G de RAM (a un preu de 449 euros) o 128 GB de disc dur i 8 GB de memòria RAM (a un preu de 559 euros). Per molts, el nou rival de l'iPAD. ■

SmartBand

Polseres d'activitat que permeten monitoritzar l'exercici físic. Actualment el *wearable* més popular. Destaca la Fitbit Charge 3, una de les marques amb més experiència. També el Nokia Health Withings, amb aparença de rellotge amb un disseny elegant. Una de les més completes és Samsung Galaxy Gear Fit 2 Pro. ■

ANEM DE NADAL ●

La taula nadalenca dels nostres somnis

- La decoració minimalista, tendència per aquest Nadal a la taula
- El blanc, gris o platejat per Nadal; el dorat i el roig per fi d'any

Taules nadalenes a Tot Taula // FOTO: SÍLVIA ALARCÓN

Redacció
TORTOSA

La taula és l'escenari principal del Nadal. Familiars i amics es reuneixen al seu voltant per celebrar aquestes dates tan esperades. Per a l'amfitrió, preparar un menú que agradi a tothom és tot un repte i decorar la taula, també. Per aclarir tots els nostres dubtes, Rosa Arasa, de la botiga Tot Taula de Tortosa, ens dona els millors consells per deixar sense paraules als nostres convidats.

Les tendències per aquest Nadal

I aquest Nadal, què està de moda? No hi ha dubte, el minimalisme: el menys és més, un espai funcional però sense descuidar l'estil. Per exemple, el color blanc es combina amb altres elements amb tons grisos, daurats, platejats o amb materials com el vidre.

El minimalisme també es fixa en els petits detalls, tot allò que sumem a la taula més enllà de la vaixela. En aquest sentit, els elements naturals cobren protagonisme i en treuen als artificials, cada cop menys valorats pels decoradors. Com ho fem? Substituïm rames de pi de plàstic per rames naturals o incloem flors naturals. Més equilibri i confort a la nostra taula.

Per cap d'any

Però si parlem del sopar de cap d'any, els rojos i els daurats ompliran la taula de llum, color i il·lusió en aquesta nit màgica. També ho faran els elements que posem de més, com es pot veure a la fotografia superior esquerra. Durant un sopar de cap d'any els comensals estan més estona a la taula i mengen més, i per tant, utilitzaran més utensilis, com per exemple el bol pel raïm.

El protocol a la taula

Un dels elements més importants de la taula és l'estovalla, que sempre ha d'aportar llum a la resta d'objectes que incloquem. Pel que fa als plats, el número que posem dependrà de la quantitat de plats que s'hagin de posar. El principal és el sotaplat, la peça més gran situat baix dels plats i que es quedarà durant tot l'àpat a la taula fins els postres. Damunt del sotaplat es col·loca el plat pla, per servir carn o peix i damunt d'aquest un plat fons per les sopes o les cremes. El plat de postres se situarà entre mig d'un plat i un altre.

La situació dels coberts també sol portar més d'un maldecap, però en realitat no té cap misteri: és recomanable posar la forquilla a l'esquerra i la cullera i el ganivet a

la dreta. Pel que fa a l'ordre, sempre situem fora els primers coberts que utilitzem i acabem pels que estan més prop dels plats. La taula sempre tindrà tres gots: la copa de vi, el got d'aigua i la copa de cava, com més vistosa millor.

Els errors més comuns

Per no cometre errors, hem de pensar en la comoditat dels comensals. Per això, hem d'evitar col·locar molts elements a la taula per tal que hi hagi suficient espai per a que els comensals es puguin moure.

La comoditat del comensal

Pel que fa a la vaixela, hem de buscar un conjunt elegant però que a la vegada sigui còmoda per als comensals, i que permeti menjar a gust els plats que haguem preparat. I els nostres convidats estaran d'allò més a gust si tenim un espai per penjar les jaquetes, les bosses o guardar regals. Una zona d'aperitiu també és un encert per tal de fer els primers tastos abans de seure a taula. Però no oblideu el més important: gaudir de la millor companyia i compartir moments de felicitat és la millor forma perquè la nostra taula s'impregni de la màgia del Nadal. ■

Les plantes, cada cop més presents

Redacció
TORTOSA

Al centre de taula, com a detall al mobiliari o en un racó del menjador. Ocupin el lloc que ocupin, cada cop les plantes i flors són més presents en la decoració nadalenca. No hi ha dubte que ens agraden durant tot l'any, però per Nadal tenen un pes especial. Sigui pel color roig que tan s'intensifica amb les flors de la *poinssetia* (coneguda com la flor de Nadal) o per les possibilitats que ofereixen els tints a les seves fulles i flors. La florista de Flors Lidiana, Somnis Verds, Lidiana Lluich, explica que precisament aquesta és una tendència a l'alça, ja que permet canviar el color verd de plantes com l'hortènsia o l'eucaliptus per tonalitats de rojos, daurats o platejats. Lluich també detalla que la millor combinació per aquestes plantes i flors és la fusta. Una bona proposta que segur triomfa a les cases és, com es veu a la fotografia superior, un arbre de fusta combinat amb un centre amb tons rojos i platejats. I en tendències per aquest Nadal, el roig continua sent un clàssic sempre de moda. També, cada cop s'aposta més per les flors naturals i menys pels elements decoratius artificials, com les borles o les rames d'arbre artificials.

La *poinssetia*, present a totes les llars

El Nadal no seria Nadal si no estés la *poinssetia* o flor de Nadal a casa. Tot i que el roig també continua liderant el color d'aquestes plantes (el 80% de les vendes és amb aquest color) segons detalla la florista de Flors Lidiana, també es pot trobar cada cop més la flor de Nadal amb tons grocs o salmons. ■

Somnis Verds

977 445 651
C/ La Parra 5, TORTOSA

Després de 10 anys a l'Aldea,
ara també a Tortosa.

MÒBIL
609 610 415

FLORS Lidiana

977 450 781
Av. Catalunya 86, L'ALDEA

● ANEM DE NADAL

El millor look per brillar aquestes festes

Els millors models per triomfar aquest Nadal ja estan a les botigues. Rosa Hamedes, de la botiga One Tortosa, ens porta les millors idees de roba de festa per aquestes festes.

Les tendències

Pel que fa a les tendències no hi ha dubtes: les peces brillants, el vellut i amb pèl són

les estrelles per aquestes dates. I de fet, el Nadal és la millor ocasió per comprar-nos aquell jersei que tant brilla i que mai ens atrevim a posar-nos. Pel que fa als tons, els foscos són els protagonistes durant el fred, i també durant el Nadal. Però si un color ha triomfat aquest any ha estat el *bourdeus*, la tonalitat fosca del vermell que hem pogut veure a tots els aparadors.

La millor opció per cap d'any

El pantaló de cuir torna a estar de moda, i ha arribat amb molta força. Una opció per aquesta nit tan especial és lluir aquest pantaló amb un top que li doni molta vida i que ajudi a ressaltar aquesta combinació. Per una nit com la de cap d'any cada cop té menys pes el vestit, ja que s'aposta per la comoditat, sense oblidar l'elegància d'un bon conjunt. ■

Els millors pentinats per aquestes dates

L'agenda d'aquestes festes ens obliga a buscar inspiració per trencar la monotonia del dia a dia. Com podem sorprendre amb el nostre *look* durant les celebracions amb amics, companys de feina o família? A Stil Art Perruquers de Tortosa, ens expliquen què es porta aquest Nadal.

El tall

El tall de cabell que està triomfant aquesta temporada és el *bob*: a l'altura de la mandíbula i sense serrell. Es tracta d'un pentinat que mai passarà de moda, així

ho saben moltes *celebrities* i *influencers*. Però per les que no volen renunciar al cabell llarg, l'opció és el *long bob*, a l'altura de l'espatlla i lleugerament més llarg.

Els colors

Predominen els colors gelats, sempre combinats amb la tècnica *balayage*, que permet crear dimensió, sofisticació i tendència. Des dels beixos més suaus fins als castanys més intensos.

Els looks

Arriscats, amb gomina i amb estil rock&roll. Amb recollits desenfadats que fins i tot incloguin llaços com a complement. Per als menys atrevits, les ones suaus que donin volum al pentinat.

Els maquillatge

Per aquestes festes,ombres metal·litzades, *eye-liner* marcat i llavis foscos. L'estrella, el borgonya. Es porten els llavis naturals que cedeixen el protagonisme als ulls. ■

Les tendències en moda masculina

● I en home? Què marca la moda aquesta temporada? Ens respon Toni Bayerri, de la botiga Bayerri Home

Redacció
TORTOSA

Aquest Nadal ens posem al dia sobre tot el que es portarà durant aquestes festes i el 2019. A continuació detallarem les peces clau:

- La gavardina: idònia com a peça d'entretemps, que combina a la perfecció amb texans i resorgeix del fons de l'armari per prendre protagonisme.
- Les ronyoneres: les bosses creuades al pit seran els accessoris més desitjats.
- *Sport deluxe*: combina l'estil esportiu amb el més urbà segueix estant de moda aquest 2018-2019.
- Adéu *skinny*, hola pantalons amples: una tendència que retorna dels anys 90 i principi del 2000. Pel que fa al denim, aquest color original, sense cap desgast, serà el més desitjat.
- *Total white*: blanc més blanc és un encert. Quan comencin a pujar les temperatures (ara encara és aviat per abusar del blanc), aquest color es convertirà en el protagonista dels looks més a la moda.
- Els vestits amb tall *relaxed*: és una aposta per la comoditat. Aquestes peces deixaran

de ser entallades per passar als talls relaxats i les jaquetes amb doble botonadura. Per davant de tot, anar còmodes.

- Els polos: peça perfecta per a primavera que aporta elegància sense la serietat tan lligada a la camisa i la corbata.
- Les butxaques, com més grans millor: a l'estil saharià, les peces es decoraran amb butxaques amples i dobles. Es porta l'estil utilitari.
- L'estampat camuflatge: és el millor moment per buscar entre l'armari peces amb aquest tipus d'estampat, perquè seguiran de moda durant el final d'aquest 2018 i inici del 2019. En moda, ja se sap, tot torna, res queda antiqüat.
- La ratlla diplomàtica: les ratlles surten de l'oficina per arribar als carrers. És un dels *prints* clàssics i elegants. Es tracta d'un estampat que s'adapta a tot tipus de peces.
- Les peces d'estil pijama: desapareix la frontera existent entre les peces per dormir i la roba per portar durant el nostre dia a dia. Els pantalons, jaquetes de pijama, bates i quimonos prendran l'*streetsyle*.
- Estil cowboy: camises amb quadres grans i la gama de marrons tornen a dominar entre la moda masculina.

!SOLID REPLAY Lee Levi's

SCOTCH & SODA LACOSTE ck Calvin Klein

AV. GENERALITAT, 49-51
977 441 744
TORTOSA
www.bayerrihome.com

ANEM DE NADAL ●

El TOP 5 dels regals originals

● Vols fer un regal diferent i únic? Amb aquestes 5 propostes segur que encertaràs

Packs de llibres personalitzats

L'editorial Malpaso ofereix packs de tres llibres personalitzats segons el gust dels lectors. Als amants de la música, de les històries dures, del debat o dels grans autors, entre d'altres. Es pot comprar a la 2 de Viladrich a un preu entre 27 i 40 euros. ■

La joguina de tota la vida

A Circ Jugueteria pots trobar uns preciosos cavallets musicals de fusta amb una dolça melodia. A part de la seva funció decorativa, també ajuda al son dels més petits (aconsellable activar-ho quan marxin a dormir). El preu és de 19,50 euros. ■

Regala confort i relax

Per als amants dels massatges i els tractaments, l'Abella d'Or ofereix el regal desitjat: massatges relaxants (entre 22 i 40 euros segons la durada), peeling corporal (33 euros) o tractaments facials d'àcid hialurònic (25 euros) o de vitamina C (30 euros). ■

El telèfon més retro

Els més vintage ja tenen el seu telèfon: el 746 Phone, un telèfon clàssic britànic d'estil de la dècada dels 60. El pots trobar en diferents colors a la botiga Tot Taula. En el cas del daurat, el color de moda del Nadal, es pot adquirir a un preu de 96 euros. ■

Elegant per dins

La millor forma de sorprendre a la teva parella amb aquest conjunt de pijama i roba interior DKNY. El pijama de bellut té un preu de 116 euros (es pot comprar per separat), la bata 65,75 euros i el conjunt 49,95 els sostenidors i 24,95 les calces. Es pot trobar a l'Agulla a Tortosa. ■

Una joia, l'encert segur per al teu regal

● Les joies amb perles i l'or groc tornen a ser els protagonistes als aparadors de les joieries

Redacció
TORTOSA

Hi ha regals que són apostes segures. Les joies o els rellotges en són clars exemples. Si el que es vol és encertat de ple, unes arracades, un collar, un anell o un rellotge són la millor opció.

Les tendències en joieria

Marta Cid, joiera de Joieria Amor a Tortosa, explica les tendències per aquestes festes. D'una banda, l'or groc, el que és conegut per l'or més pur, torna a estar de moda. Si bé durant uns anys va passar a un segon pla, on l'or blanc era el preferit, ara ha tornat per quedar-s'hi i amb molta força.

El que no ha passat mai de moda i durant aquest Nadal també serà trending topic és la joia amb perles, que cada cop ofereix més possibilitats i varietats. La perla barroca és una de les més demanades: una perla irregular, asimètrica, sense una forma de-

finida, ja que són elaborades naturalment. Aquest tipus de perla comparteix protagonisme amb la perla natural, la rodona, que sempre és sinònim d'elegància i combina amb qualsevol estil. A més, en el cas de la joieria Amor, realitzen tot tipus de dissenys personalitzats amb perles, ja siguin per anells, arracades, collars. Una peça única i singular.

Un diamant, un regal per a tota la vida

Un altre encert en joieria és una joia amb diamant. Per aquestes festes, no cal que sigui un diamant de dimensions grans, sinó que, aprofitant que es porten les joies més 'minimalistes', una peça amb un brillant petit també és una bona opció.

I quins són els regals estrella en joieria? Marta Cid no ho dubta: per a home un rellotge i per a dones les arracades. I per què regalar joies per Nadal? Perquè és un regal per a tota la vida i que sempre té un significat especial al seu interior. ■

Ràfales & Solé
Multiservei
MÉS DE 300 REFERÈNCIES EN PLAYMOBILS PER AQUEST NADAL!!!

c/ Mestre Sunyer 14-18 · Amposta
Tel. 977 70 36 52

Joieria Amor

Tel. 977 440 543
Cervantes, 15 - 43500 TORTOSA

● ANEM DE NADAL

Un Nadal de cine

Pels crítics Jordi Curto i Jordi Vilàs

Qué bello es vivir (1946)

Dirigida per Frank Capra, ens ensenya que res és impossible. Drama familiar que ha esdevingut un clàssic al llarg del temps. L'emotivitat de la cinta gràcies a actors com James Stewart arriba fins a nivells realment gratificants. ■

El apartamento (1960)

Una de les millors pel·lícules de la història. El mestre de mestres Billy Wilder va crear un dels personatges més entranyables i estimats del setè art (C.C. Baxter). Però darrere de la bondat del personatge, s'amaga l'àcida mordacitat del geni Billy Wilder. ■

Los fantasmas atacan al jefe (1988)

Actualització de l'obra de Charles Dickens 'Conte de Nadal'. Pel·lícula dirigida per Richard Donner i interpretada per Bill Murray. Comèdia amb missatge: l'important que és gaudir de la vida i passar el temps amb els que més estimem. ■

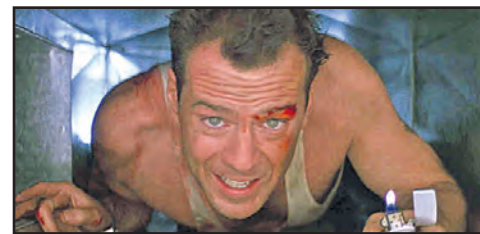
Gremlins (1984)

La *monster movie* nadalenca per excel·lència. Tan hilarant com terrorífica, tan tendra, sarcàstica i grotesca que resultarà impossible no enamorar-se perdudament d'aquests entremaliats monstres. El Nadal mai havia estat tan divertit i terrorífic. ■

Solo en casa (1990)

Comèdia escrita per John Hughes i dirigida per Chris Columbus. Divertida com poques, amb Macaulay Culkin en la seva millor interpretació i secundat per Joe Pesci i Daniel Stern. Un fil perfecte per veure en tota la família. ■

La jungla de cristal (1988)

No hi ha Nadal sense John McClane i la seva mítica frase 'Yippee kay yey fill de'. La jungla de cristal és la millor accion movie de tots els temps. 30 anys després de la seva estrena l'obra segueix tan fresca i captivadors com el primer dia. ■

Eduardo Manostijeras (1990)

Faula fantàstica sortida de la ment privilegiada de Tim Burton. El film reflexiona sobre la pregunta 'què ens defineix com a humans?'. Dolça, entranyable, fantàstica amb els inoblidables Johnny Deep i Winona Ryder. Una gran dosis d'imaginació ■

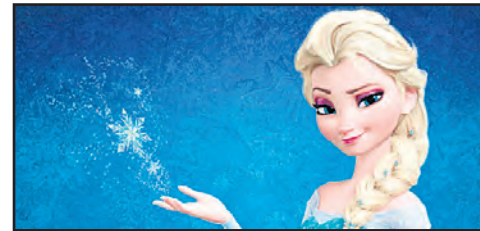
Love actually (2003)

Richard Curtis, debutava amb aquesta imprescindible comèdia romàntica d'històries creuades que, per allò que és Nadal, li tolerem l'excés de 'sucre'. En qualsevol altra època acabaríem empatxats de tant de 'pastisset'. Molt recomanable. ■

Pesadilla antes de Navidad (1993)

Tornem a parlar del geni Burton. Pel·lícula musical amb tocs de comèdia i terror. Ens parla de tradicions com la festa de Nadal, el Pare Noel o de mites com l'home del sac. Amb el recurs d'*stop motion* per donar vida als personatges Imprescindible. ■

Frozen (2013)

Tot i ser del 2013, s'ha convertit en tot un clàssic nadalenc. Té totes les virtuts que se li exigeix a un producte de la factoria Disney: animació excepcional, humor, elegància, una banda sonora enganxosa i la fascinant barreja de llum i foscor. ■

Les tendències literàries

El far

Novel·la de Maria Carme Roca. Premi Prudenci Bertrana 2018. Un viatge d'emocions en el temps i en l'espai que ens descobreix un dels indrets més desconeguts i interessants del nostre país: el far de l'illa de Buda. La força del mar, de l'amor, de la voluntat i també de l'oli construeixen una novel·la colpidora i sorprenent. ■

Els camins de la llum

L'última obra i més ambiciosa de Coia Valls. Aquesta és la història d'una revolució, protagonitzada per un nen, portada a terme des de l'anonimat, sense més armes que un punxó. La commovedora història del creador del sistema Braille, una impressionant novel·la de superació que recorda Las cenizas de Àngela. ■

la 2 de
Viladrich
L L I B R E R I A

guai x
espai cultural

art i papers
Viladrich

Despuig, 22 • 43500 Tortosa • 977 441 232

St. Miquel, 5 • 43870 Amposta • 977 443 009

F. Gimeno, 11 • 43500 Tortosa • 977 510 301

ANEM DE NADAL ●

Endolceix el teu Nadal de tradició

● Lo Torronero ens apropa els productes dolços més tradicionals per aquestes dates

Redacció
TORTOSA

Què seria d'un Nadal sense dolços tan preuats com els torrons o els polvorons? La veritat és que es podrien celebrar aquestes dates, però serien menys dolces. Qui ho sap bé a Tortosa és Lo Torronero, José Luís Morant Sirvent, la tercera generació de torroners que des de fa un segle, ens ofereix els seus productes, símbol de garantia i qualitat.

Els torrons estrella

Sense dubtar-ho, el torró estrella (i no passa de moda) és el de Xixona, un torró amb ametlla mòlta i amb mel. Per molts, conegut com el torró bla, és una de les postres de Nadal més coneguts i populars. Però a aquest torró també l'acompanyen el d'Alacant, sent un torró més dur que el de Xixona. Els torrons de xocolata també són un encert a l'hora de comprar els dolços de Nadal, i que a més públic agraden. Sense oblidar, però, els de gema cremada, massapà o fruites. I una de les apostes d'enguany és el torró a la pedra, l'artesà per excel·lència:

d'ametlla torrada, sucre, llima i canella. Se'l coneix com torró a la pedra perquè els seus ingredients es piquen en el molí de pedra fins que s'aconsegueix una textura tova. El seu gust de llima i canyella és inconfundible.

Uns polvorons únics

A Lo Torronero podem trobar uns polvorons únics: els de canyella. L'Ametlla molta, la canella i la llima elaborada per aquest obrador centenari aconseguen fer un polvoró artesanal que difícilment trobarà competidor.

Un ventall de possibilitats

Però als torrons i polvorons els segueixen altres productes típics: les gemes que ens porten a la nostra infantesa; els pastissos de glòria, amb un nom molt encertat; els pans de Cadis, amb una massa de massapà; les ametlles cobertes de torró, els pinçons, els confits i les ametlles garrapinyades. I si ho portem en clau local, trobem les cucaferes de massapà o els bouets. I una tendència a l'alça són les opcions en productes nadalencs sense sucre i sense gluten, perquè ningú es quedi sense gaudir d'aquests dolços nadalencs. ■

10 consells nutricionals per un Nadal saludable

● Es pot menjar sa a Nadal i evitar les menjades copioses. La nutricionista Felissa Dellà ens explica com

Redacció
TORTOSA

- No s'ha de saltar l'àpat anterior per compensar. S'arribarà a la menjada amb més gana i, per tant, mengem més.
- Cal ajustar les racions. És important planificar el menú tenint en compte el nombre de comensals.
- Als aperitius s'ha de moderar la quantitat a consumir i combinar les opcions amb més greix (patés, formatges i embotits) amb altres cuinades a la planxa, bullides o amb base de vegetals.
- Encara que les carns són molt presents als àpats nadalencs, s'ha de procurar fer menús basats en peixos o vegetals.
- Incorporar fruita a les postres. En aquesta època es fa difícil trobar varietats de fruites que, pels seus colors, permeten preparar postres atractius. Tindran menys contingut calòric que altres tipus de postres.
- Si ens excedim en el menjar, prescindim dels torrons o els polvorons. O bé, fer un àpat lleuger que ens permeti gaudir d'aquestes postres nadalencs.
- Cal controlar i reduir el consum d'alco-

hol. A banda de l'impacte en la salut, té una gran aportació calòrica.

- A la sobretaula, evitar tenir menjar a la taula. Els jocs de taula són uns bons substituïts.
- Quan acabi el Nadal, tornar a la rutina el més aviat possible.
- Aprofitar els propòsits d'any nou per menjar més sa i fer activitat física.

L'efecte 'atrapa' greixos

Si no hem pogut evitar les menjades abundants, hi ha algunes opcions per mantenir el pes saludable. És el cas del complement alimentari Lipoatrap, que conté ingredients funcionals com els fongs. Diferents estudis han evidenciat que aquests polisacàrids tenen una gran capacitat per 'atrapar' les grasses que ingerim en aquest tipus de menjades més copioses. Aquest greix 'segrestat' no s'absorbeix, per tant no s'acumula al nostre organisme i és eliminada fàcilment. Una altra opció és Saciatrap, un glucomanà que té al seu interior un gel que fixa els nutrients i dificulta la seva absorció i augmenta la seva excreció. Aquests complements es poden trobar a la botiga L'Abella d'Or de Tortosa. ■

blog

barberà

• fruiters des de 1898 •

recuperem els sabors

visita'ns a: Tortosa/Amposta/Ulldecona

Fires

- **Tortosa**
Fira de Nadal de Tortosa
Del 14 al 16 de desembre
Lloc: Nucli antic de Tortosa
- **Ampostà**
21è Mercat de Santa Llúcia
16 de desembre
Lloc: Carrer Major, Plaça de l'Ajuntament, carrer Nou i carrer Corsini

- **Tivissa**
Fira de Nadal
7 i 8 de desembre
Lloc: carrers de la població
- **Ulldecona**
Fira de Nadal
15 i 16 de desembre
Lloc: carrers de la població
- **L'Aldea**
Fira de Santa Llúcia i pessebre vivent
16 de desembre
Lloc: l'Aldea

Parcs infantils

- **Tortosa**
'Nadal Jove'
Del 21 de desembre al 4 de gener
Lloc: Pavelló firal de Remolins
- **Sant Carles de la Ràpita**
Parc de Nadal
Del 22 de desembre al 29 de desembre
Lloc: Pavelló firal
- **Ulldecona**
Parc de Nadal
Del 22 de desembre al 3 de gener
Lloc: Pavelló firal

Música

- **Tortosa**
Nadales al carrer
22 i 23 de desembre
Lloc: carrers del centre
- **Tortosa**
Concert de Tuba de Nadal
Dissabte 22 de desembre
Lloc: Plaça de l'Ajuntament
- **Tortosa**
Lo Misteri de Nadal
Dimarts 25 de desembre
Lloc: Auditori Felip Pedrell
- **Tortosa**
Concert del Cor LaBinota
29 i 30 de desembre
Lloc: Tortosa
- **Ampostà**
Festival Solidari Ampostà amb Cor
8 de desembre
Lloc: Auditori de la Unió Filharmònica
- **Sant Jaume d'Enveja**
Actuació de Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries
23 de desembre
Lloc: Sant Jaume d'Enveja

Altres activitats

- **Tortosa**
Pista de gel
De l'1 de desembre fins al 6 de gener
Lloc: plaça de l'Ajuntament
- **Tortosa**
Cavalcada de reis
5 de gener
Carrers de la ciutat
- **Ampostà**
Anem a buscar el Tió, per la Marató
15 de desembre
Lloc: des de la plaça del Mercat
- **Ampostà**
Somia el Nadal. Caseta de Nadal
A partir del 22 de desembre
Lloc: plaça Ramon Berenguer IV
- **Ampostà**
IV Cursa Solidària Sant Silvestre
31 de desembre
Sortida: Pont Penjant
- **Roquetes**
Exposició de Nadal 'El Raval de l'Art'
De l'1 de desembre al 5 de gener
Lloc: Roquetes

Teatre

- **Tortosa**
Els Pastorets de Joan Moreira
22 i 23 de desembre
Lloc: Teatre Auditori Felip Pedrell
- **Jesús**
Pessebre vivent
25, 26, 29 i 30 de desembre
Lloc: Jardins residència Gnes. Teresianes
- **Ampostà**
Festival Solidari de Sant Esteve: Mary Popins
29 de desembre
Lloc: Auditori La Unió Filharmònica
- **Ulldecona**
Els Pastorets
16, 23 i 30 de desembre
Lloc: Teatre Orfeó Montsià d'Ulldecona

El Nadal més solidari

Redacció
TERRES DE L'EBRE

El Nadal és l'època de l'any 'solidària' per excel·lència. Diferents entitats col·lectius a les Terres de l'Ebre promouen diferents projectes per tal d'ajudar als sectors més desfavorits. Una d'aquestes organitzacions és Creu Roja Joventut que inicia la Campanya de Recollida de Juguines a qualsevol assemblea de Creu Roja de la província de Tarragona, fins al 20 de desembre. Es tracta d'una acció emmarcada dins del projecte Els Seus Drets en Joc, que es desenvolupa durant tot l'any. Les juguines han de ser noves, no sexistes, no bèl·liques, cooperatives/col·lectives i educatives. Des de 1992 Creu Roja Joventut realitza aquesta campanya, i l'objectiu és arribar enguany a més de 25.000 infants a Catalunya. A banda, fer-se soci de l'entitat o realitzar donatius també és una bona opció. I els aliments, sempre són benvinguts: arròs, pasta, llegums cuits, suc de fruita, oli, conserves, aliments infantils, cereals, galetes, farina i aliments precuinats són els millors productes amb els que es pot ajudar. La delegació a l'Ebre del Banc dels Aliments de les Comarques de Tarragona ha organitzat un Tió Solidari del Nucli Antic de Tortosa el dia 15 de desembre de 17:30h a 20h a la plaça de l'Absis. Una altra de les activitats que ha organitzat és el I Torneig Solidari de Nadal C.D. Tortosa el 29 de desembre on es podrà col·laborar també aportant aliments: llet, oli, llegums cuits o conserves és el que més és necessita. ■

l'agulla

Retocs, llenceria, pijames i molt més...

Av. de la Generalitat, 6 Tortosa

977 441 188

MASSOTERÀPIA · LESIONS · DOLORS MUSCULARS

FISIOTÉS
CENTRE DE FISIOTERÀPIA

977 445 760

CARRER BARCELONA, 66
TORTOSA

Regala vacances!

NADAL, CAP D'ANY I REIS

FINS AL 31 DESEMBRE

977 106 120

www.armagedontours.com

info@armagedontours.com / Av. Generalitat, 104 - 1er-C / TORTOSA

Cultura,
Natura
& Travel

**ASSEGURANÇA
DE VIATGE
INCLOSA**

R

RIBERA D'EBRE

Torra inaugura el nou pont

MÓRA D'EBRE estrena un nou pont sobre el barranc de Faneca, una petita rèplica d'un antic que va ser dinamitat pels republicans per evitar l'avanç de les tropes franquistes l'abril de 1938. En visita oficial de dos dies a les Terres de l'Ebre, el president de la Generalitat, Quim Torra, acompanyat de l'alcalde

de la capital riberenca, Joan Piñol, i d'un centenar de veïns va inaugurar l'estructura situada entre el final del passeig del Pont i l'illa de Sauri, i que forma part del projecte d'arranjament de la façana fluvial de Móra d'Ebre. El pont ha comptat amb una inversió d'uns 99.000 euros. ■ M.G.

COPATE

Ampliació de la Reserva de la Biosfera

C.B. / ACN
MÓRA D'EBRE

El Consorci de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre ha acordat ampliar la Reserva de la Biosfera al conjunt de les Terres de l'Ebre. La proposta afecta els municipis de Flix, Ascó, Riba-roja d'Ebre, Garcia, Vinebre, la Torre de l'Espanyol i la Palma d'Ebre, situats al nord de la comarca de la Ribera d'Ebre i que van quedar exclosos de la declaració de l'any 2013. Durant una sessió de treball, celebrada a Móra d'Ebre, el vicepresident del COPATE i responsable de la Reserva de la Biosfera, Enric Adell, i el coordinador tècnic de la Reserva, Josep Aragonès, han explicat que amb esta proposta d'ampliació es vol "incorporar a la Reserva de la Biosfera àrees de gran valor natural i d'una inqüestionable riquesa ornitològica com són els aiguamolls de la Reserva Natural de Fauna Salvatge de Sebes i Meandre de Flix o l'espai d'interès natural de Riba-roja, que actualment no en formen part". Adell ha opinat que la Reserva de la Biosfera "és un motor per a les Terres de l'Ebre i que, per esta raó, és de vital importància incloure tots els municipis de la Ribera d'Ebre". ■

DESCONTAMINACIÓ

La retirada dels llocs tòxics de Flix començarà este desembre

Cinta Bonet / ACN
FLIX

La retirada dels llocs tòxics pendents de l'embassament de Flix començarà la primera quinzena de desembre. De fet, ja s'està instal·lant la draga per reprendre l'extracció de fangs. La previsió és finalitzar la descontaminació el març de l'any que ve. El primer tinent d'alcalde de Flix, Francesc Barbero, ha dit que l'Ajuntament estarà molt pendent que l'extracció i finalització dels treballs es faça bé i amb totes les garanties. Barbero ha detallat que falten extreure 80.000 tones de fangs, d'un total de 800.000 inicials, i que l'Ajuntament encarregarà controls independents de l'aire quan es repreguen els treballs. També es preveu que les instal·lacions estiguen desmantellades a finals de 2019. Pel que fa a les obres pendents del Pla de Restitució, per a dotar de noves captacions d'aigua als pobles, el secretari d'Estat de Medi Ambient, Hugo Alfonso, ha reconegut en resposta al senador d'ERC, Miquel Aubà, que no hi ha un calendari previst i que dependrà de la tramitació de les 28 obres, de 44, que encara falten. Per la seua banda, el secretari d'Estat de Medi Ambient, Hugo Alfonso Morán, ha recordat que

Una imatge de l'embassament de Flix. // FOTO: ARXIU.

durant els darrers mesos Tragsa ha pres "possessió" de les instal·lacions i ha preparat la posada en marxa de la planta de tractament i l'abocador de fangs, abans de reprendre l'extracció dels fangs contaminats que queden al fons de l'embassament. En les últimes setmanes s'ha ubicat una nova draga, que s'ha portat des dels Països Baixos, i el secretari de Medi Ambient s'ha compromès a informar "sobre el terreny" quan comence

la retirada de llocs, la primera quinzena de desembre. Morán ha assegurat que s'han posat en marxa des del setembre mecanismes de control de l'aire i que es disposa de "més dades" per assegurar "que no s'han produït efectes nocius en relació a la contaminació atmosfèrica". Segons el secretari també "s'han redimensionat els mitjans per adequar la descontaminació dels materials pendents al pantà i s'han intensificat els mostrejos

d'emissions a la planta de mostreig i de la qualitat de l'aire a la població". Per altra banda, Morán ha apuntat que no s'ha detectat cap fuga de contaminació fora de la zona confinada i que es fan controls periòdics del tablestacat que aïlla la zona contaminada. ■

Mira el vídeo en aquest enllaç

corre corre

Raval de Sant Ramon s/n Bústia 13 - L'ALDEA

DISTRIBUCIÓ - BUSTIATGE - ENCARTATS

LA TEVA PUBLICITAT SEMPRE AL SEU LLOC

Truca'ns i t'informarem

626 85 32 45

correcorre2018@gmail.com

Unitat contra la massificació eòlica

LA PLATAFORMA en Defensa de la Terra Alta i l'Ateneu Popular La Pastora reclamen a partits i alcaldes de la comarca que establisquen límits i no donen més permisos per instal·lar parcs eòlics. Denuncien que la Terra Alta pateix una massificació eòlica amb 184 aerogeneradors distribuïts en nou parcs eòlics, una xifra que consi-

deren "desproporcionada" i afirmen que només és la meitat dels que hi ha projectats. De fet, en un comunicat, alerten de l'estat de tramitació de 30 nous molins al termes de Vilalba dels Arcs, Batea i La Pobla de Massaluca està molt avançada. La Plataforma també demana unió per la no proliferació eòlica a la comarca. ■ C.B.

BATALLA DE L'EBRE

Pels brigadistes i els desapareguts

■ El memorial de Camposines incorpora 160 víctimes més de la Guerra 80 anys després de la Batalla de l'Ebre

■ Es recorda l'actuació de les Brigades Internacionals amb una recreació històrica en presència de familiars

Miriam Gavaldà / ACN
LA FATARELLA

Des del passat 18 de novembre el Memorial de les Camposines, a la Fatarella, compta amb 160 víctimes més inscrites en diferents plaques, que fan un total de 1.455 morts. Els noms corresponen a persones desaparegudes durant la Guerra Civil, majoritàriament víctimes republicanes que van morir en combat, i que 80 anys després són recordats i homenatjats.

Durant l'acte, on va assistir la Consellera de Justícia, Ester Capella qui deia que este tipus d'actes "donen sentit a la nostra memòria col·lectiva i fer-ne el sòlid fonament sobre el qual edificar els pròxims capítols de la nostra història".

Durant l'acte oficial va fer-se un minut de silenci i també van llegir-se els noms de les víctimes incorporades recentment. Vora 400 familiars de les víctimes, han deixat clavells rojos al peu de les plaques en este espai de dol i de dignificació dels que van perdre la vida a la Batalla de l'Ebre.

Record per als brigadistes

En la mateixa jornada també va haver-hi un reconeixement a les Brigades Internacionals, amb la recreació històrica de l'últim combat de la Batalla de l'Ebre. La commemoració s'emmarca en els actes de celebració dels 80 anys del final d'esta efemèride i hi han participat prop d'una quarantena de familiars dels brigadistes, procedents dels Estats Units, Holanda, Escòcia, Alemanya i Rússia. "És important recuperar la memòria per poder transmetre a les generacions futures els ideals de la república, no podem fer amnèsia perquè si no estem condemnats a repetir els errors de l'any 1936", ha asseverat Àlex Sambró, president de l'Associació Lo Riu i organitzador de l'acte.

"El meu pare pensava que era el més important que va fer a la seua

Familiars de brigadistes al Memorial de Camposines. // FOTO: ARXIU C21.

vida perquè va tenir l'oportunitat de combatre el feixisme" ha afirmat John Kailin, fill del brigadista nord-americà Clarence Kailin qui va formar part de l'exèrcit republicà durant la Guerra Civil Espanyola. "No sabia com va sobreviure" reconeix Kailin fill per la duresa del front. Amb tot, recorda històries de la guerra com que el seu pare sovint no podia veure el cel a causa dels bombardejos de l'aviació alemanya. "La contaminació era densa, un infern", rememora. En Kailin és un dels representants de les associacions de brigadistes internacionals, de set països diferents, que s'han aplegat durant tot un cap de setmana per commemorar i homenatjar les brigades

internacionals. De fet, la Serra de la Fatarella ha tornat a ser l'escenari de l'últim combat de la Batalla de l'Ebre. Amb les trinxeres i els búnquers originals els soldats de l'exèrcit republicà i del bàndol dels nacionals han recreat davant del públic com va ser l'última ofensiva a l'Ebre, datada entre 14 i 15 de novembre de l'any 1938. "Hem triat este lloc perquè és l'escenari real", ha precisat Sambró. Per a l'escolesa Sandra Trotter, membre d'International Brigade Memorial Trust, el govern espanyol hauria d'implementar més polítiques per recuperar la memòria històrica. "Haurien de fer més per honorar i recordar la gent que va venir d'arreu del món i de dife-

rents ideologies per defensar la república espanyola", ha afirmat. "És la primera i la millor mostra de solidaritat internacional i cal recordar que moltes persones que mai havien viatjat fora del país ho van fer per combatre el feixisme", ha afegit Trotter. I és que en aquesta línia ha remarcat que és important que les noves generacions -tant espanyols com britànics- coneguen la història. "T'agrada o no la Guerra Civil Espanyola és part de la història i necessiten aprendre-ho", ha subratllat.

A part de la recreació històrica, els familiars dels brigadistes han fet una ofrena floral i han inaugurat una placa commemorativa en memòria a Manuel Tagüeña,

Tinent Coronel del XV Cos de l'Exèrcit republicà.

A més, entre els presents també hi havia la directora general de Memòria Democràtica, Carme Garcia, que ha assegurat que encara no es pot passar pàgina perquè hi ha assignatures pendents com la recuperació de la memòria històrica. Garcia ha assegurat que treballarà amb l'Ajuntament de la Fatarella per incloure el Bosc de la Memòria a la Xarxa d'Espais de Memòria. ■

Mira el vídeo en aquest enllaç

TERRA ALTA

Els 100 anys del celler de Gandesa

El cronista repassa la història de la cooperativa, que el proper 2019 celebrarà el seu centenari

ANTON MONNER

HISTORIADOR

I CRONISTA DE GANDESA

EL PROPER ANY, la directiva de la Cooperativa Agrícola de Gandesa prepara la commemoració especial pels 100 anys d'haver entrat els primers raïms al celler modernista, obra monumental de gran ressò, dissenyat per l'arquitecte valenc Cèsar Martinell. Per explicar-ne la seva construcció exposo els antecedents històrics que explicaran el perquè d'aquesta obra, on s'hi van abocar la majoria dels pagesos de la Ciutat per aconseguir-ho, dirigits per cinc o sis famílies pageses, considerades com a "cases mitjanes-bones". Als pobles agrícoles han existit, durant segles, les cases riques amb moltes i bones propietats, considerades "les cases bones"; "les cases mitjanes", que disposaven de bones finques, i les "les cases pobres", que tenien poca terra -gairebé només propietaris de parcel·les marginals-, i que alternaven el treball propi amb el de jornalers de les cases riques.

TRES FENÒMENS es produïren entre la meitat i finals del segle XIX que havien de canviar la societat ciutadana de Gandesa; la desamortització de Mendizábal, l'eclosió demogràfica i la fil·loxera. Amb la desamortització, les famílies més importants de la Ciutat, que havien defensat els liberalisme contra el carlisme, considerades d'esquerra en aquell moment, van adquirir les grans propietats que pertanyien a l'Església o a l'orde de l'Hospital. Els que van adquirir les grans finques eclesials foren, immediatament després, els grans propie-

taris locals, els dominadors de l'economia i de la política local. Aquests grans terratinents van

duir anys més tard.

ENTRE EL 1860 i el 1900 esdevé una gran creixement demogràfic com a conseqüència de la desinfecció de les aigües de consum familiar. Fins aquell moment, la gent bevia i cuinava amb les aigües de basses, fonts i pous moltes d'elles infectes que provocaven una gran mortalitat infantil fins als 8 anys. Tant era

muntanyencs a les serres de Pàndols, Cavalls, Puig Cavalier i els Volandins. L'any 1920 el paisatge de la Terra Alta era totalment diferent a al del segle XIX. No quedaven pins, o només uns pocs als indrets on no s'hi podia ni accedir a treballar amb la pollegana. Aquestes terres desermades s'hi sembrava blat per l'autoconsum de la farina i el pa familiar i s'hi plantaven ametlers. A les zones

reix a França a partir del 1865, la fesomia rústica de Gandesa i comarca comença a transformar-se. Les bancalades que sempre s'havien sembrat perquè el blat era el més rendible econòmicament, les famílies riques hi comencen a plantar vinyes, quan el preu del vi puja espectacularment. Es dona la circumstància que l'any 1887 a Gandesa hi treballen 200 paletes arribats de totes les co-

FOTO: ARXIU FORCADES.

ser els promotors i renovadors de les vinyes velles, i plantant-ne de noves, van iniciar els grans cant-

així que fins l'any 1870 només sobreviuen el 25% dels infants. Amb el tractament sanitari de les aigües s'arriba a principis del segle XX a sobreviure'n el 80%. La població de Gandesa arriba l'any 1900 als gairebé 5.000 habitants i la Terra Alta als 25.000. Aquest creixement provoca un canvi estructural agrícola molt significat. Els jornalers cobraven unes 3 pessetes per dia, treballant entre 10 i 12 hores els 7 dies de la setmana, quan un pa de quilo costava 2,5 pessetes. Com a reacció als reduïts jornals que els cacics pagaven a la gent pobra, els joves pagesos desermaren les terres marginals que mai s'havien treballat, fins i tot conreant espais

més planes s'hi plantaren noves vinyes i als barrancs estrets quedaven els olivers mil·lenaris.

AMBA LA FIL·LOXERA que apa-

marques veïnes per la gran riquesa que representa el conreu del raïm. Amb 200 cargues de raïms -200.000 quilos- es podia construir una casa i així aquell any

"Ben al contrari que l'anterior, les vinyes produïren una gran quantitat de raïms sans i de bona qualitat, que no podien cabre als cellers existents a Gandesa. Això augmenta les ànsies de disposar d'un celler ampli i propietat dels socis"

FOTO: ARXIU FORCADES.

s'aixequen grans casalicis com casa Figueres, Tomaset, Boira, Toledano i Calixto (després casa Valls), entre altres. La fil·loxera apareix a Gandesa l'any 1900, quan ja es va començar a plantar els ceps americans pels Tomaset (ara Bàrbara Forés) i el Baró de Purroy i la producció es multiplica per tres. La fil·loxera avança i es moren milers de ceps però també es van incrementant els quilos de raïms produïts, gràcies als nous empelts "americans" que contràriament als "ceps de sarments" tradicionals no contrauen la malaltia.

ELS PAGESOS, comencen els rics i continuen els pobres, transformen les propietats i tants raïms produïts no caben als cellers. Propietaris mitjans construeixen els seus trulls als baixos de les cases i elaboren el vi de les seves finques. El 1913 l'empresa "Valls i Figueras, C^a" construeix un gran celler situat a la carretera de Vilalba -ara propietat de la família Salaet i destinat a museu- però, el mateix any, el Centre Catòlic crea el Sindicat Agrícola, quan la producció local ja arriba als 4.500.000 quilos de raïm. Les famílies mitjanes-bones agrupades a la JARC, (els Navarro, Jordi o Molles, Redó i Antoni Fontanet) i ajudades per la junta directiva

del Centre, formació catalanista, on exercia de líder el notari Modest Meix, i molt influenciat pel jove catedràtic de teologia, Dr. Joan Bta. Manyà, el rector, Mn. Domingo Mauri, el registrador de la propietat, Manuel Carbellino, l'alcalde, Baptista Fontanet, i el farmacèutic Ramon Julià, sota els auspicis de la Mancomunitat de Catalunya i l'Institut Agrícola Català Sant Isidre, comença a redactar els estatuts del Sindicat Agrícola, a casa Antoni Fontanet, entre les famílies Jordi, Redó, Navarro i el mateix Fontanet. El 1915 el mildiu causa estralls a la vinyes i el Sindicat Cooperatiu es dirigeix a Eduardo Dato, president del govern, demanant condonació d'impostos pel mildiu i les grans pluges que han afectat els conreus. Tanmateix, mitjançant el diputat a Corts, Joan Caballé, gestiona un crèdit pel Sindicat Agrícola que servirà per pagar els primers raïms entrats pels associats al celler de Navarra, llogat pel Sindicat, situat a la plaça de la Verdura, entre Casa Perelló i casa Borretes.

COM A RESULTAT dels estatuts provisionals redactats pels fundadors, els primers socis agrupats, molts d'ells pagesos pobres, amb l'ajuda de la Mancomunitat, del Centre d'Experimentació Vitícola fundat pel Baró de Purroy, dirigida per l'Escola Enològica de Reus, a instàncies del rector, Mn. Mauri, es compra l'hort del Sr. Antoni Fontanet, germà de la meua àvia, per construir l'actual celler cooperatiu. Era l'any 1916, quan ben al contrari de l'anterior, les vinyes produïren una gran quantitat de raïms sans i de bona qualitat que no podien cabre als cellers existents a la població. Això augmenta les ànsies per disposar d'un celler ampli i propietat dels socis. S'encarrega a l'arquitecte Cèsar Martinell l'obra i es sol·liciten els crèdits corresponents per la seva construcció. Les obres començaren el 1918, sobretot aportant jornals gratuïts tots els socis que s'hi havien apuntat. Tots els pagesos pobres dirigits principalment pel Sr. Josep Maria Serres (a. Redó) es van posar a treballar amb gran intensitat per poder entrar els primers raïms la campanya del 1919, sobretot les feines essencials de desmunts, fonaments i transport de graves, sorres i tovots. Les coses van canviar l'any següent quan pujaven els murs laterals per tancar els trulls que ja estaven plens de vi, per haver adjudicat les obres a empresaris, ja que al mes de maig del 1920 s'acomiadaren tres obrers i la resta dels treballadors per solidaritat fan vaga, segons la nota de premsa publicada: "...los trabajadores por solidaridad con los

FOTO: ARXIU FORCADES.

despedidos se han declarado en huelga a no acceder los patronos a sus demandas..." Aquest any es va començar a construir el molí d'oli que tingué gran importància fins a darreries del segle passat.

PER AQUELLS ANYS Gandesa, després de moltes decadències, sobretot provocades per les diferents guerres i concretament per la carlista, quan el general Cabrera (1837-1838) va assetjar-la durant més d'un any i acabà destruint-la, visqué un ressorgiment

important. Al Centre Catòlic, es va formar la Secció Dramàtica, la Caixa de Crèdit, l'Orfeó Gandès, l'Escola de Música, l'Escola de Català, l'Escola d'Adults, la Secció del Bon Mot, publicació de llibres, la biblioteca, conferències d'història pel Dr. Manyà, la creació del Sindicat Agrícola, i anys després, el 1921, crearen la revista "El Llamp", dirigida per Manel Bardí que tanta repercussió cultural tingué a les comarques de la Terra Alta, el Priorat i la Ribera d'Ebre.

EL 100È ANIVERSARI del començament de la construcció de l'edifici serà una gran commemoració per Gandesa, i pels cellers vitícoles de la Terra Alta, organitzat per la junta directiva i el seu president, Sr. Pere Bové. Servirà per eixamplar encara més el nom dels seus immillorables vins, avui coneguts a les millors taules del món, sobretot de les varietats de garnatxes, que Gandesa, aquest any 2018 que ara s'acaba, ha estat la capital mundial. ■

P

PAGESIA

S'omple el pantà d'Ulldecona

LA PLUJA abundant dels últims mesos ha tingut conseqüències molt positives per al pantà d'Ulldecona. En només un mes ha passat d'estar a menys de l'1% de la seua capacitat a més del 70%, amb prop de 8 hectòmetres cúbics dels 10,94 de volum total que té l'embassament. El secretari de la Comunitat de Regants d'Ulldecona, José Manuel Queralt, ha

afirmat que encaren la propera campanya de reg amb garanties després de dos anys de sequera. El vessant negatiu de les pluges persistents és l'acumulació d'aigua als camps, i el perill que la fruita, especialment el cítric, es pugui podrir, al marge dels danys en els camins d'accés a les finques també molt afectats pel temporal. ■ S.A.

EMPRESA

Agrofruit espera salvar el coll

■ L'exportadora vol d'aguantar si alguna empresa estatal la compra abans del gener

■ Reconeixen la desconfiança dels bancs i la caiguda de la facturació

C.B. / ACN
CAMPREDÓ

Agrofruit Export confia que es pugui salvar l'actual campanya de cítrics si abans del gener alguna empresa estatal del sector, que es van interessar a aportar-hi capital en els últims mesos, compra la companyia. Obert el procés de liquidació, el preu dels actius serà baix, però la nova propietat hauria d'absorbir la cinquantena de treballadors de l'empresa. Fonts de l'empresa han reconegut a l'Agència Catalana de Notícies que el Consell d'Administració va optar al setembre per la dissolució perquè no tenia prou liquiditat per a afrontar els pagaments a proveïdors i creditors.

Agrofruit Export s'havia situat el 2012 com la principal exportadora de cítrics de Catalunya, amb més de 70 milions d'euros de facturació. El 2013, després que una operació policial destapés deutes de fins a 50 milions d'euros, maquillats en facturacions fictícies, l'empresa va entrar en concurs de creditors. El concurs es va tancar amb un conveni el 2016, on els proveïdors ordinaris acceptaven una quita de fins al 70% durant dos anys i les entitats financeres de fins al 50%.

Una treballadora al magatzem d'Agrofruit a Campredó. // FOTO: ACN.

Però la situació financera es va agreujar per la desconfiança dels bancs a l'hora de finançar Agrofruit i per la caiguda en picat de la facturació, fins als 18 milions d'euros de l'última campanya, la 2017/2018. Fonts del Consell d'Administració reconeixen que haurien preferit mantenir l'empresa amb nou capital però que el futur implica mantenir-la "canviant el nom i formant part d'un altre grup". En els darrers mesos Agrofruit Export havia fet un "gran esforç" per trobar col·laboradors i socis capitalis-

tes. Havien ofert l'arrendament o la compra de part dels serveis de l'empresa de Tortosa i proposaven tancar un contracte de maquilla, és a dir, utilitzar les instal·lacions d'Agrofruit per processar el seu producte i comercialitzar-lo amb una altra marca. Això hauria permès a la companyia ebreca oferir un pla de pagament "modelat" als creditors. Cap de les dos va prosperar. Ara bé, no es descarta que alguna de les empreses que es van interessar a col·laborar amb Agrofruit acabe comprant ara la

companyia, ja que amb la liquidació de l'empresa via administració concursal, els actius són més barats. Segons preveu la llei concursal, si es fa una adquisició de la unitat productiva, la nova propietat també haurà de conservar els llocs de treball per als empleats que tenia Agrofruit. Si els bancs estan disposats a reconduir els crèdits que graven la nau industrial i s'arriba a un acord amb algun comprador, el Consell d'Administració d'Agrofruit veu moltes possibilitats que la venda es tanque aviat. ■

COLLITA 2018

'Incertesa' en la campanya cítrica

Sílvia Alarcón
ULLDECONA

La campanya dels cítrics ha començat amb totes les mirades posades sobre els efectes de la llevantada del mes d'octubre al Montsià. La collita de les varietats més primerenques s'ha hagut de retardar una setmana pel difícil accés a les finques malmeses on algunes plantacions s'han podrit per un excés d'aigua. Però segons ha explicat el responsable d'Unió de Pagesos del sector del cítric, Carlos Roig, els agricultors ja han pogut accedir a gairebé totes les finques gràcies a les tasques de recuperació dels camins. Pel que fa a la resta de varietats, no es preveuen danys, a excepció d'algunes finques.

D'entrada es preveia una campanya a les Terres de l'Ebre amb un 25% més de producció que l'any passat i "incertesa" en el preu del producte. En concret, Unió de Pagesos preveia una collita de 160.000 tones de cítrics, 100.000 tones de clementines. És aviat per avaluar si caldrà modificar les previsions però no es pateix per les varietats més tardanes. ■

Creació d'oliveres bonsai

Disseny i cultiu propis

Adaptació a nous espais enjardinats

Manteniment i poda d'oliveres bonsai

📍 C/ Afors, 48 - ALFARA DE GARLES
☎️ Tel. 617 936 139

UNIÓ DE PAGESOS

Alerta per la caiguda en la producció d'oli

■ UP adverteix d'una davallada del preu de l'oli d'oliva de més del 32% respecte el 2017

■ Les zones més afectades a l'Ebre són l'Ampolla i Camarles amb una reducció de fins al 20%

S.A. / ACN
LA GALERA

Unió de Pagesos (UP) adverteix d'una forta davallada de la producció d'olives a Catalunya de cara a la campanya 2018-2019 per diversos motius relacionats amb la meteorologia contrastada entre llargues sequeres i aiguats abundants. Les Terres de l'Ebre, el Camp de Tarragona i el Penedès són les zones més afectades, amb pèrdues de producció del 30 al 80% en funció del territori. El sindicat demanarà al Departament d'Agricultura un seguiment acurat de l'evolució de la producció per tal d'assegurar l'adequació de la fiscalitat de la pagesia d'este sector que tributa pel sistema de mòduls en l'IRPF. També s'adverteix d'una forta caiguda del preu en origen de l'oli d'oliva que el Ministeri d'Agricultura fixa en un 32,83%. Segons UP, a les Terres de l'Ebre, després de tres anys consecutius de sequera a les comarques del Baix Ebre i el Montsià, les pèrdues poden arribar a ser del 80% respecte de la producció anterior al període de sequera.

Les causes de la reducció de collita han estat molts problemes en la fase de floració i quallat del fruit. Per exemple, segons el sindicat, a les dos comarques ebrenques, amb tres anys de sequera, un dels pocs aiguats que van caure a la primavera en esta zona va coincidir amb el moment del quallat de la flor, provocant danys. A part d'este problema, la tendència pròpia del conreu a l'alternança productiva i un llarg període sense pluges durant l'agost i el setembre fan difícil concretar la previsió. Finalment,

Camp d'oliveres al Montsià. // FOTO: CEDIDA.

UP apunta que cal esperar les conseqüències que tindran per al conreu les darreres pluges d'octubre, molt abundants.

A la previsió de la forta caiguda de preus s'hi suma la disminució prevista i per això el sindicat apunta que els productors es poden veure abocats a una pèrdua de renda amb un risc de viabilitat de les explotacions. En aquest sentit, UP demana a la indústria oleícola i a la gran distribució

que sigui conseqüent en la repercussió del preu, ja que no el repercuteix al consumidor quan baixa en origen, i pressiona a la baixa, injustificadament, el preu al productor.

Segons dades del Ministeri, mentre que la caiguda en origen del preu en l'oli d'oliva verge extra era el juliol de 2018 d'un 30,03% menys respecte de la campanya anterior, el preu al consum només s'havia reduït el

0,98%. Si s'analitza la variació mitjana respecte a les dues anteriors campanyes, s'observa que mentre el preu en origen cau un 9,3% el preu al consum s'incrementa un 5,22%. ■

Mira el video en aquest enllaç

Premis de les DOP d'Oli al Territori Sénia

Les cinc denominacions d'origen protegides d'oli d'oliva de Catalunya -Les Garrigues, Siurana, Terra Alta, Baix Ebre-Montsià i Empordà- van lliurar els guardons de la 5a edició dels Premis DOP Catalanes d'Oli. Va ser en un acte celebrat al Centre Cívic de Ferreries, a Tortosa el passat 15 de novembre. L'Associació Territori del Sénia va ser reconeguda per la seua contribució a la preservació sostenible del territori i a la conservació de les oliveres mil·lenàries. També es va premiar al doctor Ramon Estruch, expert en nutrició sana, a qui es va distingir per la tasca desenvolupada com a investigador; i finalment a la periodista especialitzada en cuina i alimentació Tana Collados.

Per tancar el lliurament de guardons, Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries va interpretar la cançó "Pregunteu-li a l'olivera". També es va oferir una degustació de productes amb denominació d'origen i amb indicació geogràfica protegida, amb la participació dels Mestres del Morter de Jesús que van preparar l'allioli amb oli de les cinc DOP. Estes cinc DOP aglutinen 92 empreses i 17.200 productors. Sota el paraigua de les DOP, es conreen 45.000 hectàrees d'olivera i s'elaboren unes 12.000 tones anuals d'oli certificat. ■

CLÍNICA

Gemma Triay & Lucía Sainz

PLACES LIMITADES

dissabte 8 desembre, 9:00 h.

Informació: Tel. 602 446 027
info@iampadel.com

• Preu 30€

• Preu clínic + dinar amb elles 45€

amb beguda inclosa

Amb el suport de:

Col·labora:

B

BAIX MAESTRAT

Negligència fatal a Vinaròs

UNA XIQUETA de dos anys moria el passat 15 de novembre per una presump-ta negligència mèdica. La menor va ingressar a causa d'una gastroenteritis a l'unitat d'urgències pediàtriques de l'Hospital de Vinaròs el passat 13 de novembre. El subministrament d'una dosi incorrecta de medicament per part dels equips sanitaris l'hauria portat al coma, fet pel qual

va ser traslladada a l'UCI de l'Hospital General de Castelló on va morir. Des de l'Hospital de Vinaròs s'ha emés un comunicat assegurant que s'ha obert una investigació per la mort de la nena. L'Hospital s'ha posat a disposició de la família "des del primer moment, i l'equip d'assistència de les Urgències està col·laborant en la investigació clínica". ■ A.P.

PROJECTE CASTOR

Madrid es desentén del desmantellament del Castor

■ El secretari d'Energia diu que no es farà res fins no saber "el futur" del magatzem

■ Tampoc es vol indemnitzar els propietaris de les finques per on passa el gasoducte

ACN
VINARÒS

El govern espanyol considera que no és responsable del gasoducte del Castor i es desentén del seu desmantellament i d'indemnitzar els propietaris dels terrenys per les expropiacions de servitud forçosa. El secretari d'Energia, José Domínguez Abascal, ha respost així el senador d'ERC, Miquel Aubà, en la comissió de Transició Ecològica. Domínguez Abascal ha assenyalat que la sentència del contenciós administratiu de Castelló i del recurs posterior al Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, exonera d'administració general de l'Estat de qualsevol responsabilitat, ja que no ha estat part del procediment judicial on s'ha acabat anul·lant la llicència urbanística de les instal·lacions de Vinaròs.

El secretari d'Energia ha assegurat que no es farà res amb el gasoducte, que connecta la planta terrestre del Castor i la xarxa general de gas, fins que no es decidisca el "futur" del magatzem. Este gasoducte va ser declarat

Una imatge de la planta terrestre del Castor. // FOTO: ACN.

il·legal, primer per l'Audiència Nacional, i més tard pel Tribunal Suprem, perquè es va fer sense la declaració d'impacte ambiental corresponent. El secretari d'Energia, José Domínguez Abascal, s'ha aferrat al fet que no existeix "cap pronunciament administratiu ni judicial" que obligue l'estat espanyol a assumir el desmantellament de la planta te-

rrestre i el gasoducte del Castor, ni a indemnitzar els propietaris que es van veure afectats per les expropiacions.

Domínguez Abascal ha assegurat que el gasoducte forma part de la xarxa bàsica del sistema gasista, i que "en el moment actual", mentre no es decideix el futur del magatzem, la sentència del Suprem no els obliga a desmantellar-lo i

indemnitzar els danys que hagi pogut causar la instal·lació. El secretari d'Energia ha recordat que es troba en fase de concurs públic la redacció dels informes que farà servir el govern per resoldre el futur del Castor. "Estos estudis són necessaris per identificar les diferents alternatives i riscos que comporten, mediambientals i de tot tipus", ha apuntat. ■

Benicarló recupera Aidima

Després de més de sis anys amb les portes tancades, l'antic edifici d'Aidima recuperarà l'ús de les instal·lacions per convertir-se en un espai empresarial que apostarà per la promoció econòmica, l'emprenedoria i la formació. L'alcaldesa de Benicarló, Xaro Miralles, juntament amb el conseller d'Economia, Rafael Climent, han signat, després de mesos de negociacions, el conveni que regula la cessió de l'antic edifici de la Unitat Tècnica d'Aidima.

En concret, la cessió inclou una superfície construïda de 698 m² en una parcel·la de 2.585,67 m². A partir d'este moment, l'Ajuntament assumeix l'ús de l'immoble i passa a ser el responsable del seu funcionament amb l'objectiu de convertir-lo en l'Espai Empresarial de Benicarló.

L'alcaldesa ha concretat que "començarem per fer unes xicotetes reformes estructurals i, una vegada acabades les obres, començarem a dotar l'edifici de contingut, amb línies de treball com són el foment de l'emprenedoria, un viver de empreses on es pugui realitzar coworking, un observatori econòmic i diversos tallers d'ocupació i formació". ■ A.P.

El Baix Maestrat, millor connectat amb el sud

L'acte a l'estació de Castelló. // FOTO: GENERALITAT VALENCIANA.

Albert Pascual
VINARÒS

Des del dilluns 12 de novembre, els habitants del nord de Castelló veuen millorada la seua mobilitat gràcies a l'ampliació del servei de Rodalia amb deu trens d'anada i tornada en un dia feiner.

El ministre de Foment, José Luis Ábalos inaugurava el nou servei a l'estació de Castelló de la Pla-

na, acompanyat del president de la Generalitat, Ximo Puig, i de la Consellera d'Obres Públiques.

D'esta manera s'acaben més de 30 anys de reclamar la millora del transport ferroviari a les comarques del nord, fins ara limitat a quatre trens regionals amb origen o destinació a Tortosa. El preu del bitllet senzill és de 7,15 euros, i les previsions de Foment és que utilitzen el servei unes 2100 persones al dia. Esta xifra

no justificaria l'ampliació del servei, és per això que s'ha optat per crear una Obligatorietat de Servei Públic amb una aportació per part de l'Estat de 7,7 milions d'euros per mantenir les freqüències. La nova oferta permetrà que estacions com Vinaròs, Benicarló-Peníscola o Alcalà de Xivert tinguen trens cap a Castelló i València pràcticament cada hora, 12 en dies feiners, vuit el dissabte i nou el diumenge. ■

Blanch il·lustra el nou llibre-disc d'Olivia Newton-John

L'AUSTRALIANA Olivia Newton-John ha tret a la venda recentment el llibre-disc 'LIV-ON', que té una connexió ebreca en les seues il·lustracions, obra del roquetenc Ignasi Blanch. L'actriu i cantant ha volgut completar amb els dibuixos de Blanch el missatge d'esperança del seu darrer disc, que interpreta

amb Amy Sky i Beth Nielsen Chapman, i que va crear per guarir el dolor de la pèrdua de la seua germana. Ignasi Blanch té el compromís de mantenir-se fidel als primers dibuixos, amb blaus, blancs i negres del seu conte "Alicia al País de les Meravelles", que va impressionar l'eurovisiva protagonista de Grease. ■ C.B.

III PREMIS LITERARIS

Benicarló s'inunda de literatura

■ Els Premis consoliden la ciutat com a referent cultural del nord del País Valencià

■ Antoni Bassas, Jaume Barberà o el morellà Manuel Milián, entre els convidats

A.P.
BENICARLÓ

Benicarló ha tornat a ser el centre cultural del territori Sènia en la tercera edició dels Premis Literaris. Autoritats del País Valencià han assistit a la cerimònia, celebrada el 24 de novembre, que ha servit per a presentar l'edició impresa de les quatre obres guanyadores.

L'acte també va comptar amb l'assistència de personalitats del món cultural i polític valencià i català com Joan Rafael Ramos, vicepresident de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, o Joan Domènec Ros, president de l'Institut d'Estudis Catalans. A més, nombroses personalitats de diversos àmbits culturals com els periodistes Jaume Barberà, Antoni Bassas o Manolo Milián Mestre o el biòleg Martí Domínguez que abans de la gala han ofert xerrades amb gran presència de públic, i que també han estat presents en un acte ja consolidat com a referent cultural del nord del País Valencià.

Miguel Àngel Sabadell, guanyador del Premi de Divulgació Científica amb l'obra 'Cuando llega la hora', ha destacat que amb este llibre ha volgut parlar

Tots els premiats als Premis Literaris Ciutat de Benicarló. // FOTO: CEDIDA.

de la mort en la societat actual "ja que estem vivint una època molt peculiar perquè veiem la mort cada dia als mitjans de comunicació però l'amaguem quan es tracta de la nostra família". Amàlia Roig, autora d'"Alfred Giner Sorolla, la passió i la lucidesa", Premi de Literatura Memorialística, ha recordat com la trobada casual amb Alfred Giner Sorolla la va marcar de tal manera que "no me'l podia treure del

cap, i vaig començar a investigar-lo i documentar-me per tal de reivindicar una figura tan universal i tan moderna". Per la seua part, Òscar Gómez i Lluís Rey, guanyadors del Premi de Llibre Gastronòmic per 'Històries de cuina'. Plats i relats, han reivindicat la cuina tradicional com "alta cuina". Finalment, la guanyadora de la cinquena edició del Premi Internacional d'Àlbum Infantil Il·lus-

trat, Laia Carrera, per 'Quan arriba la por', ha descrit la seua obra com "apta per a tots els públics" i ha valorat la labor que fa aquest premi per tal de "donar a conèixer als il·lustradors novells". En l'apartat institucional, l'alcaldesa, Xaro Miralles, qualificava "d'excel·lent" el palmarès d'enguany, i el regidor de Cultura, el republicà, Josep Barberà, va reivindicar "la paraula i la llibertat d'expressió". ■

Terres de Cruïlla clou amb sons algueresos

Amb un concert de la cantautora algueresa i Creu de Sant Jordi, Franca Masu, la Sènia tancava a principis de novembre la sisena edició del Festival de Músiques en Terres de Cruïlla amb un concert amb la banda de l'Agrupació Musical Senienca.

La sisena edició del Terres de Cruïlla ha treballat la relació de la música amb la festa. S'han organitzat jornades formatives on investigadors i artistes han explicat la seua experiència cantant corrandes o ballant el ball de mantons d'Ulldecona. El Festival vol visualitzar que són punt de cruïlla, una zona de confluència de tradicions però a la vegada amb una cultura molt diversa.

Des de l'organització ja s'avança que la pròxima edició treballarà la música i la dansa contemporània. I que en dos anys la temàtica serà la relació entre música i arts plàstiques. Pensen també en el desè aniversari on tenen previst fer un congrés on reuniran els diferents especialistes que han passat pel festival en els últims anys. El resultat serà una publicació amb tot el contingut que hauran generat al llarg dels anys. ■ M.G.

MATADERO
BAR RESTAURANT

MENÚ DIARI
12€

MENJADOR PRIVAT • CARTA • MENÚS ESPECIALS

HORARI: dilluns a dijous de 7:30 a 22:00 h - divendres i dissabte de 7:30 a 12:00 h - diumenge de 7:30 a 13:00 h

Rambla Felip Pedrell, 94 - Tortosa • Telèfon: 977 44 11 20

CULTURA

Trobat el testament perdut d'Antoni Añón i Cortiella (Xerta, 1825-1919)

LA FAMÍLIA Mestre i Menasanch, legatària i custòdia del ric Fons personal del membre de la Renaixença ebrenca Francesc Mestre i Noè, del qual destaca l'important epistolari que guardava i que el relacionava amb les principals personalitats del moment a nivell mundial, ha descobert el testament perdut d'una figura importantíssima en l'estudi del catalanisme ebrenca, com és Antoni Añón i Cortiella, el qual va morir el 9 de juliol de 1919, als 94 anys, en el seu domicili del carrer Major número 29 de Xerta, d'on era natural. Este document pren ara, a les portes del centenari de la seua mort (2019), especial rellevància per a que pugue ser investigat pels estudiosos que hi estiguen interessats, als quals els legataris l'ofereixen, per poder consultar tota la informació que necessiten.

EL TESTAMENT està format per 8 pàgines manuscrites i és el 10è que va inscriure l'il·lustre catalanista durant els seus darrers 60 anys de vida. La troballa aporta llum de les relacions que tenia Añón amb la vil·la de Xerta i ens deixa una important documentació per a estudiar els inicis del catalanisme a les Terres de l'Ebre, juntament amb les cartes que Añón va enviar a Mestre i Noè al llarg de la seua vida i els articles, alguns publicats i altres, no, que també es conserven al Fons de Mestre i Noè. La nota biogràfica que va escriure Mestre i Noè a La Veu de Catalunya, el 1904; les cartes enviades per Mestre i Noè a Prat de la Riba, Sagarra de Siscar i altres, parlant d'Añón, i una sèrie de cançons populars inèdites sobre Xerta, escrites per Añón al voltant de 1894, mentre preparava conjuntament amb Mestre i Noè un llibret recopilatori de cançons tortosines, acaben de conformar este xicotet tresor que es conserva curosament per la família Mestre i Menasanch.

EN EL TESTAMENT, Añón entrega diners al Convent de la Divina Providència de Figueres, on estava la seua germana. A part de les males relacions que Añón tenia amb l'Església de Xerta, que ja venien de la darrera guerra carlina, i que queden paleses en este important document, jo mateixa, com a biògrafa de Francesc Mestre i Noè, m'he posat en contacte amb l'Ajuntament de Xerta per a interessar-me sobre

NÚRIA MENASANCH I MARTÍ BIÒGRAFA DE FRANCESC MESTRE I NOÈ

els 300 duros (1.500 pessetes) que Añón va donar al consistori d'esta població per a que, d'acord amb Francesc Mestre i Noè i altres catalanistes de Xerta o de fora, promogueren per espai de tres anys, a partir de la seua mort, el repartiment de llibres, fulletons, fulles, etc. i es donessin conferències per a despertar en los veïns l'afició a l'estudi de la història, literatura, llengua i geografia catalanes, com diu en el testament, per veure què és exactament el que es va fer i si hi ha documentació complementària en el seu arxiu.

PERÒ QUI ERA, Antoni Añón i Cortiella? Fem un breu resum biogràfic:

EL FARMACÈUTIC Antoni Añón i Cortiella, home d'il·lustració vasta i "patriarca del catalanisme", com l'anomenà l'insigne Guimerà, va nàixer a Xerta el 13 de juny de 1825. No va deixar mai de tindre present la seua ascendència aragonesa per part del seu pare, lo també farmacèutic de Xerta, Rafael Añón i Ximeno, de Calaceit. Però a diferència del seu iaio patern Valeri, també de Calaceit, Marianna, la seua iaia paterna, provenia de Tivissa. Així, en carta a Francesc Mestre i Noè el 1887 acaba dient:

"NO ESTRANYI vostè que firmi a la castellana. Ho dec fer així per a no alterar la propietat del meu apellit aragonés."

LOS IAIOS materns, Josep Cortiella i Marianna Giner, eren d'Horta de Sant Joan, i van tindre a la mare d'Añón, Rosa, a Xerta, on van anar a viure promptament.

SEGUINT LOS PASSOS del seu pare, entre 1841 i 1844 estudià al Seminari i al col·legi d'Humanitats de Tortosa. Batxiller en filosofia el 1845 i Llicenciat en Farmàcia a Barcelona el 1850. El seu fort eren les assignatures de Química i Botànica, sense oblidar la Història farmacèutica. Va continuar amb la farmàcia de Xerta, anteriorment regentada

pel seu pare, fins a la seua jubilació, el 1882.

ALS 30 ANYS, Añón, serà el responsable de la fundació d'un Orfeó, format per quaranta hòmens a Xerta, una banda composta per una trentena de músics i una companyia amateur de teatre formada per més de cinquanta persones. Relacionat, per amistat, amb el musicòleg tortosí Felip Pedrell, en diverses ocasions estes obres anaven acompanyades de creacions originals del propi Pedrell que composava per a l'ocasió. Com a director de teatre, estrena l'obra: "Tribulacions!", música expressa de Felip Pedrell. En 1887, commemorant la gran riuada de 1787, compongué en català-tortosí un Himne a tres parts, cantat per un cor compost d'hòmens, dones i minyons, amb lletra de Lluís Bernis. També produeix una composició musical amb la col·laboració de Lluís Roca i Florejachs.

ENTRA EN CONTACTE amb la científica catalanista Enriqueta Ferrús i Ribes quan esta es trasllada de menuda a viure a Xerta, el 1872, data en què el seu pare, Pere, entra a ocupar la plaça d'instrucció pública de primària. Antoni Añón viu solter a Xerta. S'afillarà a Enriqueta, ensenyant-li llatí, grec i llengües modernes, sobretot el francès, i l'animarà a formar part de les corals infantils que Añón iniciarà a Xerta i que oferiran cançons catalanes com Els Segadors i La Pastoreta, sempre dirigides i acompanyades a l'harmònim per ell mateix.

LA CASA d'Añón tenia un estudi de parets reblertes de símbols patriòtics, amb estàtues de catalans il·lustres, mapes de Catalunya i una lleixa poblada de centenars de llibres que l'acreditaven de seguida de veritable bibliòfil català. Aquell estudi, que era per a ell un temple on s'hi rendia culte a Déu, al pròxim i a la pàtria, rebia la llum per un jardí, cuidat per ell mateix, en el que hi rumbejaven milionades de flors que embalumaven l'aire. En el jardí, Añón va ensenyar Enriqueta a

cultivar i diferenciar les plantes medicinals que es transformaven en fórmules magistrals que ell a la vegada havia heretat del seu pare i que ara li passava a ella, la seua deixeble més fidel. Enriqueta va adquirir els rics coneixements de química, que després li permetrien capbussar-se en el mètode científic i inventar la "Tinta la Jibia" que després ella mateixa comercialitzarà convertint-se en la primera representant del feminisme ebrenca. El vincle creat entre ells dos, ja mai es trencarà durant tota la seua vida. Serà el seu mestre, amic, i confident, més íntim.

APASSIONAT també de la història, Añón entra en el arxius municipals amb la força d'un cicló. Añón començarà a catalogar l'arxiu i a portar a la llum importantíssima informació de Xer-

blea de Tarragona de 1912.

COL·LABORANT amb Francesc Mestre i Noè en el camp de la lingüística, el 1894 editen un llibret amb cançons típiques tortosines que reparteixen gratuïtament per la comarca, el qual prorrogarà amb el títol 'Quatre amistoses rahons al poble per a que cante en la llengua allò que sent' i el 1901 a través de Mestre entra en contacte amb Mossèn Alcover per ajudar-lo en la seua tasca filològica.

PROVADA la lleialtat del poble de Xerta a Catalunya durant la Guerra del Segadors, lluita per a que desapareguen les paumes i la corona vergonyants de l'escut de la ciutat de Tortosa, atorgats injustament per Felip IV. Proporcionarà valuosa informació sobre els fets ocorreguts a l'Ebre

"Este document pren ara, a les portes del centenari de la seua mort (2019), especial rellevància per a que pugue ser investigat pels estudiosos interessats"

ta, població que havia patit tant durant la Guerra dels Segadors a mans de les tropes espanyoles. Remenant pel ric arxiu de la seua població natal i pels de la Corona d'Aragó i Reial Audiència de Barcelona, prova la filiació xertolina d'en Joan Sentís, bisbe de Barcelona, lloctinent i Capità general de Catalunya durant aquella convulsa època.

AÑÓN ENTRA en contacte amb Francesc Mestre i Noè el 1887, degut al festeig i posterior casament d'este amb Enriqueta Ferrús i Ribes. El 1888 és un dels 2601 catalans que signa el Missatge a la Reina Regent Maria Cristina, on es demana l'autonomia de Catalunya. En ell, es defensa la sobirania de la nació catalana enquadra en un model confederal, on Catalunya ha de recuperar les llibertats perdudes.

DELEGAT per la Unió Catalanista a la històrica Assemblea de 1892, que crea les Bases de Manresa, assistirà també a les assemblees de la Unió Catalanista de 1901 i 1904, així com a l'Assem-

durant la Guerra dels Segadors i de Successió, en els quals es demostrava que Tortosa havia estat fidel a Catalunya tenint també els seus màrtirs catalans. Añón aportarà dades molt rellevants sobre els màrtirs de 1640, ja que Xerta va ser una de les poblacions més afectades per les tropes castellanes. Ajudarà a Francesc Mestre i Noè al ser acusat de "Les Paumes" amb articles ben punyents en el periòdic La Veu de Tortosa, fundat i dirigit per Mestre. Articles d'este període són: "Què vol dir catalanisme?" (La Veu de Tortosa n.1 - 1899) i "Les Paumes i la llegenda de l'escut de Tortosa" (La Veu de Tortosa n.8-1900).

QUAN VA SER nomenat fill predilecte de Xerta l'any 1904, Mestre i Noè li rendeix homenatge amb una nota bibliogràfica a La Veu de Catalunya. Altres obres són: "Dos documents comentats prou i de sobra interessants per a que siguen coneguts de tot xertolí" (Tortosa, 1910) i "Fundació de la Parròquia de Xerta" (Tortosa, 1910). Un carrer de Xerta porta el seu nom. ■

A

AGENDA

Us recomanem

■ 58a Fira de Mostres d'Amposta

Del 6 al 9 de desembre
Pavelló 1 d'octubre

58a edició de la Fira de Mostres d'Amposta, amb quatre dies d'expositors sobre ramaderia, maquinària agrícola i comerços d'arreu de les Terres de l'Ebre, a més d'activitats diverses..

Menjar i beure

■ Gandesa

Tast de Tardor al Celler Bàrbara Forés

Dies 6, 7 i 8 de desembre

Aquest any, es realitzarà una prèvia al Tast de Tardor que consistirà en una Jornada de Portes Obertes al celler, on es podran tastar els vins de la nova anyada 2018 directament de dipòsit - allò que en diem 'Vi novell' - conèixer el celler, i aprofitar la visita per comprar els vins que us acompanyaran aquestes festes.

Menjar i beure

■ La Ràpita

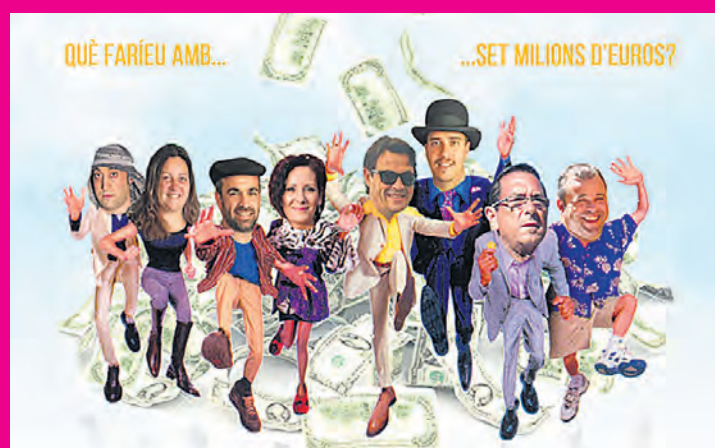
L'hora del Vermouth Musical al Mercat

Dissabte 22 de desembre - 12h
Mercat Municipal

Compra el producte de proximitat a les parades del mercat i a l'Espai Gastronòmic te'l cuinen al moment. Tot amb bona música i amb el vermut més conegut de les Terres de l'Ebre.

Teatre

■ Amposta

'Diner molt negre'

Auditori-Teatre de la Lira Ampostina
Dijous 6 de desembre - 20h.

'Diner molt negre' és una comèdia apta per a tots els públics, on un pobre treballador d'un banc, que l'únic que sap fer és actualitzar llibretes, es trobarà amb policies, investigadors, taxistes i molts mals entesos!

Fires i Festes

■ La Fatarella

XX Festa de l'Oli de La Fatarella
Dies 8 i 9 de desembre
Llocs diversos

20a edició de la Festa de l'Oli de La Fatarella, amb un cap de setmana de degustacions, visites guiades, tallers, música i activitats infantils, amb la producció de l'oli com a protagonista.

Música

■ Benifallet

Concert de piano i xelo
Dijous 6 de desembre
Hora: 12h i 13h.
Lloc: Cova Meravelles

Amb motiu del 50è aniversari de les Coves Meravelles de Benifallet, concert de piano i xelo a càrrec d'Ània Armengol (piano) i Tina Folqué (xelo).

Exposicions

■ Peníscola

'No me toques el Whatsapp'
Fins al 10 de desembre
Lloc: IES Alfred Ayza

■ Tortosa

'Vols canviar el paisatge?' - Urviart
Fins al 21 de desembre
Lloc: Campus Terres de l'Ebre de la URV

■ Tortosa

'Som uns artistes!'
Fins al 31 de desembre
Lloc: Biblioteca Marcel·lí Domingo

■ Alcanar

'TransSynthesis SoundGenesis'
Fins al 10 de gener
Lloc: Cafeteria Pa d'Art

■ Benicarló

'L'atrevida vida dels mariners del món' d'Agustín Martínez
Fins al 13 de gener
Lloc: Mucbe

■ Benicarló

'Després del Naufragi' de Fernando Bravo
Fins al 13 de gener
Lloc: Mucbe

■ Amposta

'Treballs. Sense compensació' de Carles Guerra
Fins al 20 de gener
Lloc: Centre d'Art Lo Pati

■ Benicarló

'Miradas Encajadas (II Edició)' del grup ARTE-SON
Fins al 27 de gener
Lloc: Mucbe

Espectacle de titelles

■ Móra d'Ebre

'Maure el dinosaure'

Diumenge 30 de desembre - 12h
Teatre Municipal La Llanterna

Espectacle a càrrec de la companyia Teatre Nu, una història senzilla, emotiva, clara i poètica. Un relat que se centra en una relació d'amistat, en un univers de complicitat i confiança entre una nena i el seu inseparable dinosaure.

Espectacles

■ Tortosa

'Èdip de Sòfocles'

Sala Gran de l'Auditori Felip Pedrell
Divendres 14 de desembre - 22h.

Èdip regna a Tebes juntament amb la seva esposa Jocasta, la vídua de Lai, el rei mort. Quan la ciutat està colpejada per nombrosos mals, el poble demana ajuda al seu rei i ell els promet venjança. Des de Delfos, Creont porta una mala notícia: qui va matar Lai és el causant d'aquesta tragèdia i només el seu càstig pot salvar la ciutat.

■ La Galera

'Art i Moda' de Conxita Sancho
Fins al 27 de gener
Lloc: Terracota, Centre d'Interpretació de la Terrissa

■ Tortosa

'Gaites, gralles i dolçaines'
Fins al 10 de febrer
Lloc: Museu de Tortosa
Preu: 3 euros

■ Mas de Barberans

'Lo Rogle. Pauma Comuna'
Fins al 15 de juliol
Lloc: Museu de la Pauma
Preu: 2 euros entrada / 2'5 euros visita guiada

Amb el suport de:

Vaga al sector sanitari

ALMENYS UN 33% dels professionals a l'Ebre han seguit la vaga convocada als centres d'atenció primària de l'Institut Català de la Salut durant una primera jornada que va transcórrer amb "tranquil·litat, i sense cap afectació o incidència" segons va remarcar la directora del Servei d'Atenció Primària de l'ICS a les Terres

de l'Ebre, Maria Ferré. Durant els dies de vaga al sector, s'ha recomanat als usuaris que abans de desplaçar-se truquen al seu Centre d'Atenció Primària per saber si la seua visita es veurà afectada. També assegurava que en els pròxims dies es reprogramaran totes les visites que s'hagut d'anul·lar. ■ C.B.

PREVENCIÓ

Crida per a vacunar-se contra la grip

Gustau Moreno
TORTOSA

El Departament de Salut espera que enguany la grip serà molt semblant a la de l'any passat. Així ho explica el doctor Josep Rebull, del servei de Medicina Preventiva i Salut Pública de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta. Rebull ha detallat que els pronòstics indiquen que l'arribada de la punta més forta dels virus de la grip es produirà just al mes de desembre, abans de les festes de Nadal. De fet, també ha recordat que els diversos virus de la grip són intel·ligents, capaços de mutar per "enganyar" les vacunes d'un any a l'altre. És per això que Rebull recorda la importància de vacunar-se cada any. Rebull també detalla que els grups de risc són els malalts crònics i els que tenen el seu sistema immunitari compromès, a més dels fumadors, gent que abusa de l'alcohol o els que porten una mala alimentació, sense oblidar els mateixos treballadors sanitaris. Per tant, el llistat dels que haurien de vacunar-se és gran. ■

UNIVERSITAT

'Ompliríem Medicina a la URV'

■ El director del campus de l'Ebre veuria bé implantar els nous estudis a Tortosa

■ Jordi Sardà matisa que ara només falta tenir llum verd de la Generalitat

Gustau Moreno
TORTOSA

Jordi Sardà, nou director del Campus Terres de l'Ebre de la URV ha afirmat que la implantació dels estudis de Medicina a Tortosa seria tot un èxit. Sardà no ha amagat que seria un clar defensor de la implantació d'estos nous estudis al campus de Remolins; uns estudis que la URV ja imparteix a la seu de Reus. Però Sardà ha matisat que esta és una decisió que hauria de prendre la Generalitat, i que de moment no sembla que l'actual govern català estiga gaire convençut. Quant als nous estudis que es poden implantar a mitjà termini, potser d'aquí a tres cursos, Sardà ha afirmat que el nou equip directiu està analitzant quins són els nous graus, cursos oficials de postgrau i títols propis que podrien tirar endavant. El director ha apostat per implantar un ensenyament propi, atractiu i exclusiu del campus de la URV a les Terres de l'Ebre: "L'escenari ideal seria oferir uns estudis perquè la gent d'altres comarques vingués al campus de les Terres de l'Ebre, però no és gens fàcil". Sardà també ha remarcat que l'aposta pels nous estudis ha de

Jordi Sardà, nou director del Campus Terres de l'Ebre. // FOTO: ARXIU.

fer-se després d'haver dialogat amb el territori. Segons ha dit, els títols propis i els nous postgraus es podrien implantar a curt i mitjà termini, però el nou grau serà més costós. Sardà només ha apuntat que hi ha demandes de nous estudis relacionats amb l'agricultura o les energies renovables: "Crec que hem d'aconseguir buscar un grau que siga atractiu" per als estudiants.

El director del campus també ha explicat que un dels seus objectius és estretir els lligams amb els instituts de les Terres de l'Ebre, perquè alumnes i famílies sàpiguen que poden optar per la URV si volen prioritzar la qualitat dels estudis, la proximitat i l'estalvi familiar. Sardà ha assegurat que la URV és una universitat de primera. "És obvi que tira més Barcelona que Reus o Tortosa,

d'acord, no podem lluitar contra això, però sí que volem que sàpiguen que la URV és una universitat molt bona, un centre de primera com diuen els rànquings nacionals i internacionals". ■

Mira el vídeo en aquest enllaç

Nova Gamma
SUV by Renault

Nova Gamma SUV: consum mixt (l/100km) des de 3,6 fins a 6,2.
Emissió de CO₂ (g/km) des de 95 fins a 156.

J. GARAU Ctra. València, s/n. Tel. 977 501 333. TORTOSA

ANTIGUITATS
HERÈNCIES
COMPRO
MOBLES, CERÀMICA,
PLATA, PINTURA,
LLIBRES, OBJECTES,
COSES RELIGIOSES,
TOTA CLASSE DE FATO VELL

PAGAMENT AL COMPTAT

Xavier 616 079 718
xaviramon33@hotmail.com

ANUNCIA'T

UN PETIT
ESPAI

UNA GRAN
INVERSIÓ

977 58 80 32

TONI PONS
FARMACÈUTIC
I PROFESSOR

21 dies...!!!

S'ACABA L'ANY i en comença un altre. Moment en què tradicionalment tots nosaltres ens fem propòsits de què farem per millorar el món i a nosaltres mateixos. És el moment d'anar preparant la llista de bons propòsits per al 2019. Així que segurament molts de vosaltres arribat el moment, el pròxim dilluns 31 de desembre, cap a les 23.55 hores, encara no sabrà per on començar, ni què proposar-se per a l'any vinent. Ràpidament començarà a menjar-te el cap per buscar i rebuscar idees d'aquí i d'allà, el que siga fins a seleccionar un mínim de 10 (una xifra menor suposarà un suspens en matèria de propòsits). Activitats i accions que conformaran canvis, per aconseguir un nou "tu", millorat, a partir del mateix 1 de gener.

ET SONA? És així!! Cada gener gimnasos, escoles d'idiomes i fins i tot el teu fruiter del barri, estarà encantat de veure't comprar alguna cosa més, que la llimona per al gintònic. Per a la majoria de gent tots aquests propòsits són una arma de d'autotortura, que passen ràpidament a l'oblit, passades unes setmanes. Tenir ambició i voler ser una versió millorada de nosaltres mateixos és genial, però si la teua llista de propòsits de l'any nou ve carregada d'impossibles, certament et dic, que estàs cavant la teua pròpia tomba.

UNA REGLA BÀSICA és que et marques terminis assumibles i, sobretot, reptes que t'agraden. Res de "m'aprimaré 10 quilos en dos mesos" o "arribaré al cim de l'Everest", si això de les altures no va amb tu. Reflexiona i troba les teues passions. Allò que t'agrada moltíssim i vols fer-ho realitat. Pensa allò que ets capaç de fer i del que no. Marca't uns límits per veure quines coses són factibles. Un cop ho decideixis, veuràs que és molt més

senzill no abandonar a la primera de canvi. **NO ES TRACTA** de buscar propòsits rebuscats, sinó d'escollir objectius no tan típics, però que segur són més senzills de complir i, a la llarga, et faran més feliç. Quan parlem de nous propòsits per al pròxim any, solem pensar en coses típiques: fer exercici, viatjar més, estalviar per comprar una casa, acabar el maleït curs d'anglès, visitar més als nostres pares... Però, on queden coses tan bàsiques com practicar més la gratitud, entrenar per eliminar els pensaments negatius o fins i tot esforçar-nos per ser més afectuosos i passionals amb la nostra parella; regalant-li frases, abraçades i besos inesperats?

GENERALMENT tots ens proposem propòsits que, la majoria de vegades són desitjos o somnis. Conceptes difusos, vagues i ambigus. Si de veritat vols progressar, defineix metes en comptes de propòsits. La diferència està que les metes compleixen aquestes cinc propietats, anomenades SMART (per les seues sigles en anglès):

SÓN ESPECÍFIQUES (Specific): Canvia Posar-me en forma per anar al gimnàs els dilluns, dimecres i divendres en sortir de la feina.

ES PODEN MESURAR (Measurable): Com saps si estàs avançant? Posar-me en forma no és fàcilment mesurable, Anar al gimnàs tres dies a la setmana és perfectament mesurable.

SÓN UNA COSA QUE POTS FER (Achievable): Si el treball i la família no et permeten anar entre setmana al gimnàs, pots articular Sortir a córrer 30 minuts els dissabtes i diumenges. Encara que, en aquest punt, et diria que perdís la por a renegociar el teu temps amb la teua empresa i la teua família).

SÓN REALISTES (Realistic): Si Guanyar una medalla d'or olímpica en atletisme no està al teu abast, articula una mica més raonable.

TENEN UNA DATA LÍMIT (Time targeted): No ho deixes en l'aire. Aniré al gimnàs dilluns, dimecres i divendres en sortir de la feina, i començo el 9 de Gener.

LES BONES INTENCIONS se solen quedar aquí. Si defineixes objectius o metes tindràs visió a llarg termini i motivació a curt termini. Ara només has de passar a l'acció i donar el primer pas. I sobretot, no et rendeixis a la primera de canvi. Sembla que amb el temps hem assumit que els nous propòsits són sinònim de fracàs. Aquí l'important no és participar. Has de ser respectuós amb els teus somnis i, si després del que hem parlat, aquest propòsit segueix en la llista, és que és important per a tu aconseguir-ho. Així que consciència't, carrega't de disciplina i de paciència, i a per ells!! Si falles sempre hi ha temps de tornar a intentar-ho. Recorda, calen ni més ni menys que 21 dies de mitjana, perquè aquesta promesa que has fet es converteixi en un hàbit.

**TENDALS I
TAPISSERIES**

SERVEIS A LA INDÚSTRIA I PARTICULARS

TENDALS • TAPISSERIES • CORTINES • PARASOLS

Bones Festes

Rosselló, 21 • TORTOSA • Tel./Fax 977 44 55 90

www.toldosjap.es • toldosjap@gmail.com •

AUTO CRISTAL
RALARSA
desde 1978

TALLER OFICIAL DE LA SEVA ASSEGUADORA
REPARACIÓ I SUBSTITUCIÓ DE VIDRES DE COTXE
ENFOSQUIMENT DE LLUNES

www.ralarsa.com

CALL CENTER
24h.365 dies
902 222 722

Av. Marcel·lí Domingo, 7 C/ Barcelona, 61
TORTOSA AMPOSTA
Tel. 977 503 290 Tel. 977 70 53 93
tortosa@ralarsa.com amposta@ralarsa.com

SE VENDE
**PISO NUEVO
CON ASCENSOR
EN L'AMPOLLA**
CERCA DEL MAR,
DEL COLEGIO
Y COMERCIOS.
VENTA DIRECTA
DE PARTICULAR.
PRECIO: 85.000 €
(NEGOCIABLES)
INTERESADOS,
LLAMAR AL
654 840 152

F

FOGONS

Revaliden les estrelles Michelin

Les Terres de l'Ebre consoliden les seues estrelles Michelin. El restaurant Villa Retiro de Xerta, i els restaurants Les Moles i l'Antic Molí d'Ulldecona, han revalidat l'estrella Michelin que tenen des de 2009, 2013 i 2016, respectivament. Des de l'aterratge d'estes distincions al territori, la gastronomia ebreca ha fet un salt qualitatiu i ha situat el produc-

te de proximitat com estàndard. De fet, la quarta estrella que es pot atribuir a les Terres de l'Ebre és la del restaurant Xerta, que la té des de 2016, des d'on el xef Fran López ha transportat l'alta cuina ebreca i els productes del delta de l'Ebre als paladars de Barcelona. També ha repetit estrella Michelin el restaurant de Raúl Resino a Benicarló ■ C.B.

LA CUINA DE L'OLGA

Salmó marinat

INGREDIENTS

- Llom de salmó fresc, senseu treure-li la pell.
- Sal i sucre a parts iguals.
- Whisky.
- Anet.
- Oli d'oliva verge extra.

ELABORACIÓ

1. Congelem el salmó durant unes hores com a mesura preventiva per evitar qualsevol incident alimentari.
2. Empolvorem el salmó amb l'anet i el mullem amb una mica de whisky.
3. Dipositem el salmó dins uns un recipient que tingui una reixeta a sobre i cobrir-lo amb sal i sucre a parts iguals. Tapem el recipient amb film transparent i el reservem a la nevera durant tres dies aproximadament.
4. Una vegada passat el temps de repòs a la nevera el rentem bé amb aigua freda sota l'aixeta i l'assequem amb paper absorbent.
5. El tallem a làmines ben fines, el dipositem en un recipient de vidre que tanqui hermèticament i el cobrim amb oli d'OVE.
6. En el moment de servir el salmó el podem tornar a empolverar una mica amb anet (al gust de cadascú).

LA CUINA DEL
DELTA

Per Lurdes Sanchís

Tito al forn

Ingredients

- 1 tito mitjà i tendre
- Mantega de tocino
- 1 ceba
- 6 alls
- 1 trosset de sobrassada
- 1 grapat de pinyons
- 1 grapat de panses
- Canyella en pols
- 2 gots d'aigua
- 1 polsim de nou moscada
- 3 patates
- Suc de llima
- 1 got de vi blanc
- Oli d'oliva
- Sal

Elaboració

Sofregiu en una cassola la mantega de tocino, la ceba, els alls i la sobrassada. Tireu el vi blanc, els pinyons i les panses. Assaoneu-ho amb sal, nou moscada, canyella i un got d'aigua. Deixeu-ho coure uns minuts. Quan l'aigua comence a minvar, ja ho podeu retirar del foc. Unteu una plàtera de forn amb mantega i poseu el tito amb tots els ingredients que heu sofregit abans. Regueu-ho tot amb el suc de la llima. Afegiu una mica més d'aigua. Enforneu-ho i un cop estigue ben cuit, s'afegeixen les patates fregides, que es barrejaran amb la salsa cuita.

“

Aquesta és una de les receptes que vaig fer per primera vegada el Nadal de l'any passat. La recepta me l'ha facilitat el meu pare, és la que ell ha fet sempre a casa. Si mal no recordo a ell li va explicar la meua tia Puri, la seva germana. Així que... jo la considero una recepta de la família i per això em fa il·lusió preparar-la. Vinga, us ho explico!”

MATADERO
BAR RESTAURANT

MENJADOR PRIVAT • CARTA • MENÚS ESPECIALS

Rambla Felip Pedrell, 94
TORTOSA
telèfon: 977 44 11 20

La Nuova Trattoria

Au. de la Ràpita, 40
977 78 51 53

Sukomi
japanese experience

Av. Generalitat, 115 - Tortosa
977 856 930 / 680 813 792

Restaurant - Marisqueria
CASARAMON
Marinés

La mar de bo

C/ Arsenal, 16 i 31 - La Ràpita
977 74 03 61

Tens un restaurant?
Anuncia't al Cop d'Ull.
El teu espai està aquí.

P

PETITS ARTISTES

El meu poble

ALUMNAT DE 6È DE L'ESCOLA JAUME BALMES

Petits Artistes es va desplaçar a Santa Bàrbara per conèixer els alumnes de sisè de primària i saber com veuen el seu poble. Per alguns el més important són les Festes que se celebren a l'estiu. D'altres tenen bons records de la piscina o de l'skatepark i de la cafeteria on acostumen a passar bons moments. Alguns han volgut parlar d'edificis com ara l'església o la biblioteca, ja que valoren el fet de poder fer els deures

amb els amics en silenci. També han destacat l'escola per ser el lloc on van cada dia, on aprenen i on es diverteixen. Els xiquets i xiquetes sempre ens sorprenen a l'hora de plasmar les seves idees al seu dibuix. En aquest cas han sabut aproximar-nos al seu poble. ■

Mira el vídeo en aquest enllaç

Ainara

"M'agrada la Fira de l'Oli perquè s'exposen moltes parades de pastes, ballen la jota, surten els gegants, i els de twirling els acompanyen ballant".

Efrén

"Jo he fet l'skatepark que és el parc de patins on pots anar a baixar rampes i jugar. He triat aquest lloc perquè m'agrada i sempre vaig amb els amics".

Oliver

"Jo he dibuixat el Camp de Futbol petit perquè és on vaig a jugar amb els meus amics. També n'hi ha un altre que és per a competició".

Àlex

"He dibuixat l'església, una de les coses més importants de Santa Bàrbara. La trobem al carrer major i quan la veus de cara és molt bonica".

Joana

"Jo he dibuixat la carrossa de pubilla perquè vaig ser-ho l'any passat i m'ho vaig passar molt bé. La carrossa la vam decorar amb flors".

2 PINZELADES

Núria

"He dibuixat el bou capllaçat perquè és una festa que m'agrada molt. També he dibuixat l'església perquè és un edifici que fa el poble més bonic junt amb els gegants. També he dibuixat els bars que hi ha al costat com si jo ho mirés des de dalt del balcó de l'Ajuntament vell".

Nur

"He dibuixat la biblioteca perquè m'agrada anar a fer els deures. M'ha fet valorar més el poble, ja que quan he anat a dibuixar no sabia què fer de tantes coses que hi ha. A la prestatgeria he posat els llibres que més m'agraden".

Olaia

"Jo he dibuixat el ball de la Festa Major de Santa Bàrbara. Hi ha dues parts, el ball i la part de les atraccions que és allò que més m'agrada i el que he dibuixat. L'any passat vaig ser pubilla i van ser les meves millors festes per ara".

Alexa

"M'agraden molt les piscines del poble perquè és un lloc on anem molt. Tenim dues piscines".

Karen

"Jo he dibuixat una cafeteria on anem molts dijous amb els companys de classe. Allí ho passem bé".

Óscar

"El meu dibuix tracta de l'skatepark i de la cafeteria on acostumo a anar per parlar amb els amics".

Èric

"He dibuixat l'Escola Jaume Balmes on venim cada dia a estudiar i a divertir-nos. És bonica".

Anna

"He dibuixat l'església perquè de vegades hi vaig amb la meva àvia. Està al carrer major".

Pàdel Americà a l'I AM PADEL

L'I AM PADEL d'Amposta va celebrar el primer torneig de Pàdel Americà per a professionals sanitaris amb la idea de fomentar la pràctica esportiva per gaudir d'una bona salut. Des del club han destacat la importància de promocionar l'exercici físic a través del pàdel per aconseguir una societat saludable.

Entre els professionals sanitaris destaquen que el pàdel es pot practicar a qualsevol edat i que és una forma de fer esport i socialitzar a la vegada. El pròxim mes de desembre l'I AM Padel acollirà un clínic amb les millors jugadores de tot l'estat espanyol. ■ **M.G.**

JOCS ESPORTIUS

Jesús tanca les Running Series i instal·la un desfibril·lador

Clara Seguí
JESÚS

Les Running Series Terres de l'Ebre tancaven la temporada aquest cap de setmana amb els 5 i 10k de Jesús. Última cursa del circuit de curses per asfalt ebrenc on Youssef Abaghad i Àngela Barón van ser els guanyadors. La prova, organitzada per l'Associació Jesús es Mou, va acollir vora 150 participants entre les dues modalitats. Els 5 i 10k de Jesús van tenir un fi solidari. Els beneficis generats per la cursa, junt amb els de la venda de la polsera solidària s'han destinat a l'adquisició d'un desfibril·lador que ja s'ha instal·lat a l'exterior de l'Escola de Música de Jesús. L'As-

Esquerra, sortida dels 10k. Dreta, acte d'entrega del desfibril·lador. // FOTOS: ASSOSC. JESÚS ES MOU.

sociació Jesús es Mou es mostrava satisfeta per l'acollida de la cursa i afirmaven tenir molts objectius per als pròxims mesos pel que fa

a l'esport a Jesús. Amb aquests resultats es donava per finalitzada la temporada Running Sèries Terres de l'Ebre. Lluïma Mas i Marta

Paulino van rebre el premi de campions del circuit 2018, el passat 23 de novembre, a l'acte de cloenda celebrat a Tortosa. ■

Ferran Ferré, campió de la Lliga Catalana MX85 cadet

Clara Seguí
AMPOSTA

L'Oriola MX Parc d'Amposta va ser l'escenari, el passat diumenge 4 de novembre del XIV Motocròs de Fires, última prova de la temporada de la Lliga Catalana Interprovincial de Motocròs de Nens.

Un total de 54 pilots repartits en cinc categories diferents MX 50, MX 65, MX 85 Cadet, MX 85 Juvenil i categoria Femenina. L'emoció es va centrar en les mànigues de la categoria Femenina i Cadet, on la situació entre els primers classificats es va decidir aquest cap de setmana. La categoria MX Femení va tenir un total de sis participants, entre elles Erica Tomàs del Moto Club Amposta. En MX Cadet-Juvenil van competir juntes.

En MX85 Cadet un dels repre-

sentants del Moto Club Amposta, Ferran Ferré (312), es va proclamar campió de la Lliga Catalana de MX Nens 2018. En aquesta categoria també va participar Cristian Gueche del Moto Club Amposta. Pel que fa a la MX85 Juvenil van participar 10 pilots, entre ells Marc Subirats, Àlex Combalia del Moto Club Amposta i David Rosa del Tot Motor Els Reguers.

La categoria MX65 va tenir una participació de 15 pilots: Aitor Favà d'Amposta, i Unai Ortiza del Moto Esport Club Alcanar. També Laura González del Tot Motor Els Reguers. I en MX50 va haver-hi 19 participants entre els quals Iraïts Bonet d'Amposta. ■

Mira el vídeo en aquest enllaç

Ferran Ferré a una cursa. // FOTO: MOTO CLUB AMPOSTA.

El Vinataus guanya amb diferència

El passat 17 de novembre el Vinataus vivia una altra victòria. Ho feia a Amposta, davant Les Abelles C Rugbier la Vall-Morvedre amb un resultat de 42-10. El partit va ser de clar domini local. En tot moment van anar per davant del marcador amb facilitat, menys en un moment de la competició on una errada els va costar dos assajos. L'equip visitant tenia problemes per sumar els 15. Les Abelles es van presentar amb uns jugadors que segurament no seran els mateixos que competiran en el partit de tornada. Segons l'entrenador, Germán Zubeldia, "si aconseguen guanyar a Les Abelles, estaran classificats per a la segona volta". En aquesta ocasió els jugadors del Vinataus van destacar pel bon joc pel que fa a l'ordre i la possessió de la pilota, fet que no s'havia vist en els dos partits anteriors. Zubeldia, afirma que "estan en un bon nivell però encara poden donar més. Han de treballar alguns detalls de cara a les pròximes competicions, però aquesta victòria els permet jugar més tranquils". Tot i el resultat, no va ser un partit fàcil per al Vinataus. ■ **C.S.**

El Taekwondo ebrenc obté bons resultats

El Taekwondo Alfaro va competir al Campionat de Catalunya a Barcelona i van obtenir dues plataes i tres bronces. Marta Dominguez i Josep Gelabert (plata) i Rut Sanz i Erik Estorach (bronces). Altres van desplaçar-se fins a París per participar en el 16è Open de París qualificat com a G2 on Andreu Pérez va obtenir l'or i Raquel Tirado es va endur la plata guanyant tres combats. ■ **M.G.**

càpsulescomercials

Mobles Maruja Pla

Amposta

Més de mig segle oferint qualitat

Des del 1960 oferint varietat i qualitat

L'empresa Maruja Pla es va fundar l'any 1960 quan els mobles es feien a mà. En aquestes dates es va començar la fabricació en sèrie i va ser quan el fundador de Maruja Pla qui tenia una fusteria, va anar incorporant al seu negoci els primers components que neixien de la seva fabricació. Així es va fundar un comerç, una botiga, amb el nom de la seva senyora, Maruja Pla.

Fins al dia d'avui, el negoci familiar, s'ha adaptat a totes les actualitzacions que hi ha hagut. Avui, hi ha més varietat que mai, i Maruja Pla disposa de pràcticament tots els estils. Entre els seus productes, a banda dels mobles, disposen de cadires d'escriptori, coixins, i d'una àmplia varietat de matalassos de viscolàstica, de làtex i naturals. Des de la gerència creuen que el moble "és un article que s'ha de tocar i s'ha de veure per poder apreciar el poder que té la fusta. L'única forma d'apreciar i comprovar l'acolliment que et pot donar a casa, és al natural".

El client potencial de Maruja Pla és aquell qui demana personalitzar i decorar la seva casa d'una forma acollidora. Al mateix temps, és qui confia en la garantia que ofereix el mobiliari d'aquesta empresa. Maruja Pla es distingeix per tenir professionals qualificats al servei dels clients, amb més de vint anys d'experiència al sector.

Joaquin Carceller

Joaquin Carceller és un dels gerents de Mobles Maruja Pla. Joaquin ha dedicat molts anys de la seva vida al negoci familiar que va crear el seu pare als anys 60. Junt amb el seu germà, amb esforç i constància han aconseguit ampliar el que va començar amb una petita botiga/fusteria. Ara, disposen d'una nau amb exposició de mobles i matalassos per a tots els gustos.

Mobles Maruja Pla

Ctra. Freginals s/n
977 70 36 60

L'Ebre, contra la violència masclista

'**PODRIES SER TU**' és una de les frases impactants que es van llegir a la concentració a Tortosa de la Comissió Vaga Feminista. Un missatge que pretenia conscienciar sobre la violència masclista que any rere any es cobra la vida de moltes dones. Enguany a Catalunya han estat sis les dones mortes per violència masclista, quatre de les quals tenien fills. El punt culminant de la violència és la

mort però avisen que hi ha altres formes d'exercir-la com la psicològica, la física o la sexual. Diuen que és fonamental donar una educació des de ben menuts que consciencie sobre les relacions, que han de ser lliures. Durant l'acte es va llegir un manifest on es denuncia que el sistema judicial dictamina de forma indecent contra les dones i els xiquets i xiquetes, víctimes directes d'esta violència. ■ M.G.

CINEMA DOCUMENTAL

'Desconnectats' arriba a les pantalles

Cinta Bonet / Albert Pascual
TORTOSA

Generar debat al voltant de les infraestructures al territori. Això és el que busca el darrer documental de FilmsNòmades, 'Desconnectats', una pel·lícula, on s'explica la vinculació històrica de les Terres de l'Ebre amb els trens, la importància del Corredor del Mediterrani, i les infraestructures com a oportunitat de negoci i del cost social que representa no disposar de bones comunicacions. El seu director, Toni Royo, ha detallat que el documental explica "el cost social que representa no tenir un bon transport públic, el desavantatge per al territori i les persones, i que igualment s'haja de contribuir al manteniment del sistema de transport col·lectiu amb els impostos".

El seu productor, Santi Valldepérez, ha explicat que el fil argumental és una xerrada amb l'economista Germà Bel, con-

gut per les seues intervencions en assumptes d'infraestructures, a partir de la qual s'introdueixen diferents punts de vista que inviten a la reflexió. "No és un documental de tesis, és una pel·lícula amb molts punts de vista a partir de la xerrada amb Germà Bel, però on també es dona veu a experts, gent del món universitari i associatiu, les empreses i l'administració." El documental ha comptat amb finançament públic i privat. A més, també s'ha fet una campanya de microfinançament a través de la plataforma Verkami. Royo ha fet una crida als representants polítics a treballar i actuar per un model d'infraestructures que genere oportunitats al territori. "És una bona oportunitat per a pensar en quina societat i quin model de territori volem". ■

Mira el vídeo en aquest enllaç

Un moment de la presentació de 'Desconnectats'. // FOTO: CEDIDA.

TECNOLOGIA

Telèfons mòbils amb pantalla plegable per al 2019?

per Jaume Querol

Tot sembla indicar que l'any 2019 serà definitivament l'escollit per donar sortida als primers telèfons mòbils amb pantalla plegable del mercat. De fet, fonts força confiades asseguren que els principals fabricants asiàtics, com Huawei, Samsung, Xiaomi, LG o Lenovo, ja tenen força avançats els seus primers prototips. I també sembla segur que quasi tots arribaran al mercat de forma més o menys concurrent. Només caldrà veure quin d'ells encetarà el disseny i funcionalitats que els usuaris esperen amb la fi de despertar el seu interès en un mercat que es troba ja força saturat, amb falta d'innovacions i prestacions trenca-dores que aquesta tecnologia plegable i la imminent banda 5G sembla que poden oferir.

Un dels fabricants que sembla més ben posicionat en

sitius dels fabricants més importants. Tot i així, és segur que cada marca aportarà el seu propi disseny i prestacions, diferenciant-se de la resta.

Entre algunes de les filtracions més confiades trobem que Lenovo arribaria al mercat durant el primer trimestre de 2019 amb un panell de 2560 x 1666 ppp que es plegaria quedant la part tàctil visible a l'interior. Un cop desplegat,

aquesta nova tecnologia flexible sembla ser la firma sudcoreana LG, que ha desenvolupat diferents pantalles conjuntament amb els enginyers de les diferents firmes asiàtiques que després li compraran el producte. Per tant, pareix que LG es posiciona com un dels principals subministradors de panells LED plegables, i espera equipar els dispo-

tindria una mesura prou considerable, al voltant d'una pantalla de 13 polzades aproximadament.

Pel que fa a Huawei, treballa en un equip força diferent, amb una pantalla plegada d'unes 6 polzades i mostrant una "interface" específicament dissenyada per aparèixer de forma automàtica en el moment de desplegar-se. També Xiaomi es troba investigant i fent provatures amb aquesta tecnologia, i es té constància de que existeixen diferents prototips, però pocs detalls més han sortit a la llum.

I segons afirmen a LG, no existeix col·laboració entre la divisió mòbil i la filial LG Display, fet que, òbviament, podria molestar als altres fabricants, molts dels quals li seran clients. Sembla que es mantenen més centrats en assegurar-se un bon subministre de components de pantalles flexibles que en presentar un equip signat per la pròpia LG. En resum, molt s'espera d'aquesta nova aposta tecnològica, i el fabricant que l'encerti pot aconseguir importants beneficis, però al mateix temps també constitueix una aposta molt arriscada, ja que ningú sap a ciència certa com reaccionaran els usuaris envers el que serà, sens dubte, un nou mercat, si acabarà imposant-se o pot embocar com les TV's i la tecnologia 3D, que finalment sembla que ha acabat en aigües de borraïna. ■

DIVERS

**T'ESPEREM
A LA REVETLLA DE
NIT BONA
(NOCHEBUENA)**

Menús de 30€, 35€, 40€ i més... (+iva)
Música en viu amb ENMA

PLAT ESTRELLA
BARCO CASA RAMON 2 PAX. 60€+IVA
SUPER BARCO 2 PAX. 120€+IVA
TRANSATLANTIC 4 PAX. 240€+IVA

**I UNA
SELECTA CARTA**

**Estem oberts tots els dies dels Nadals:
Nadal, Sant Esteve, Any Nou i Reis.**
Menús a partir de 37€, 44€ i més... (+iva)
Tots aquests dies amb música, ball,
molta festa i animació amb OTI o ENMA

RESTAURANT

CASA RAMÓN MARINES I L'ÀNCORA

SOPAR FI D'ANY 2018

MENÚ

Pica-pica:
Secallona, ametlles recent torrades, formatge curat, xips i olives
Assortit d'ibèrics amb pa amb tomàquet

Plat Selecte entrant fred de crustacis i marisc variat "Casa Ramon":
Llagostins, escamarlans, cloïsses, musclos, cargols de mar.
Torrada de foie i pernil d'ànec, espàrrecs amb turbant de salmó fumat,
cullereta philadelphia i caviar, cullereta de salpicó de pop
i meló amb pernil

Petxina gratinada de llagostins amb marisc al forn

*Llenguado fregit, ametlles laminades i tempura de pinya
amb calamars a la romana i llagostins*

Melós de vedella amb selecta guarnició estil del xef

Pastís glacé Nit Vella

*Raim de la sort
Bossa de cotilló
Cava Brut Selecció
Aigua i Cafès
Vins D.O. TERRA ALTA*

Bones
Festes

75€

MÚSICA EN VIU AMB ENMA-OTI

HABITACIONS

Restaurant Casa Ramon Marinés / Hotel Plaça Vella c/ Arsenal 16 y 31
Tels. 977 740 361 / 977 742 358 / 646 677 210 / 683 266 018 / 977 742 453

OBERT TOTS ELS DIES DE L'ANY

43540 SANT CARLES DE LA RÀPITA
e-mail: casaramon@saramon.com • web: www.casaramon.com

PROGRAMACIÓ DE CANAL 21 EBRE				La televisió d'aquí, feta aquí.		
DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
<p>08.00 Informatiu XAL</p> <p>09.00 Fem una ullada</p> <p>09.30 Petits Artistes</p> <p>10.00 Primera Columna Les primeres notícies i entrevistes amb Gustau Moreno.</p> <p>EN DIRECTE</p> <p>11.30 L'Entrellat</p> <p>13.00 Primera Columna</p> <p>14.30 Fem una ullada Reviu les festes i actes culturals del cap de setmana a les Terres de l'Ebre.</p> <p>15.30 L'Entrellat</p> <p>17.00 Primera Columna</p> <p>18.30 Fem una ullada</p> <p>19.00 Connecti.cat XAL</p> <p>20.00 Tens un racó dalt del món</p> <p>20.30 L'informatiu</p> <p>21.00 Fem una ullada</p> <p>21.30 L'informatiu</p> <p>22.00 Temps Afegit</p> <p>22.30 El Partit Cada setmana, el futbol de casa nostra, amb el partit de la jornada.</p> <p>00.30 L'informatiu</p>	<p>08.00 Informatiu XAL</p> <p>09.00 L'informatiu</p> <p>09.30 Temps Afegit</p> <p>10.00 Primera Columna</p> <p>11.30 Fet Aquí</p> <p>12.00 Tens un racó dalt del món</p> <p>12.30 Fem una ullada</p> <p>13.00 Primera Columna</p> <p>14.30 Fem una ullada</p> <p>16.00 Districte 21 El magazín més cultural de la sobretaula, amb Sílvia Alarcón.</p> <p>17.00 Primera Columna</p> <p>18.30 Petits Artistes</p> <p>19.00 Connecti.cat XAL</p> <p>20.00 Fem una ullada</p> <p>20.30 L'informatiu</p> <p>21.00 Poliesportiu Clara Seguí ens explica l'actualitat esportiva en les diferents disciplines.</p> <p>21.30 L'informatiu</p> <p>22.00 Districte 21</p> <p>23.00 Poliesportiu</p> <p>23.30 El ple de Tortosa o d'Amposta. Un cop al mes se celebra el ple municipal, que s'emet íntegrament.</p>	<p>08.00 Informatiu XAL</p> <p>09.00 L'informatiu</p> <p>09.30 Poliesportiu</p> <p>10.00 Primera Columna</p> <p>11.30 Districte 21</p> <p>12.30 Fem una ullada</p> <p>13.00 Primera Columna</p> <p>14.30 Fem una ullada</p> <p>16.00 Districte 21</p> <p>17.00 Primera Columna</p> <p>18.30 Poliesportiu</p> <p>19.00 Connecti.cat XAL</p> <p>20.00 Fet Aquí Reportatges culturals i socials sobre aspectes de les Terres de l'Ebre.</p> <p>20.30 L'informatiu</p> <p>21.00 Tens un racó dalt del món Espai literari conduït per Jesús María Tibau.</p> <p>21.30 L'informatiu</p> <p>22.00 Districte 21</p> <p>23.00 Audi Padel Series</p> <p>23.30 Temps Afegit</p> <p>23.45 El Partit</p>	<p>08.00 Informatiu XAL</p> <p>09.00 L'informatiu</p> <p>09.30 Fet Aquí Reportatges culturals i socials sobre aspectes de les Terres de l'Ebre.</p> <p>10.00 Primera Columna</p> <p>11.30 Districte 21</p> <p>12.30 Fem una ullada</p> <p>13.00 Primera Columna</p> <p>14.30 Fem una ullada</p> <p>15.30 Poliesportiu</p> <p>16.00 Districte 21</p> <p>17.00 Primera Columna</p> <p>18.30 Audi Padel Series</p> <p>19.00 Connecti.cat XAL</p> <p>20.00 Petits artistes Visita amb nosaltres un nou col·legi de les Terres de l'Ebre, amb els més petits com a protagonistes.</p> <p>20:30 L'informatiu</p> <p>21.00 Fet Aquí</p> <p>21.30 L'informatiu</p> <p>22.00 Districte 21</p> <p>23.00 Ple Municipal de Batea / Fem una ullada</p>	<p>08.00 Informatiu XAL</p> <p>09.00 L'informatiu</p> <p>09.30 Tens un racó dalt del món</p> <p>10.00 Primera Columna</p> <p>11.30 Districte 21</p> <p>12.30 Fem una ullada</p> <p>13.00 Primera Columna</p> <p>14.30 Fem una ullada</p> <p>15.30 Audi Padel Series</p> <p>16.00 Districte 21 Resum setmanal de tots els programes, amb especial atenció a l'agenda cultural del cap de setmana.</p> <p>17.00 Primera Columna</p> <p>18.30 Fem una ullada</p> <p>19.00 Connecti.cat XAL</p> <p>20.00 Fem una ullada</p> <p>20.30 L'informatiu</p> <p>21.00 Poliesportiu</p> <p>21.30 L'informatiu</p> <p>22.00 L'Entrellat Albert Pascual condueix la tertúlia de referència de les Terres de l'Ebre, per analitzar l'actualitat.</p> <p>23.30 Districte 21</p>	<p>08.00 Fem una ullada</p> <p>08.30 Petits Artistes</p> <p>09.00 L'informatiu</p> <p>09.30 La RDP Les principals rodes de premsa de la setmana, emeses íntegrament.</p> <p>11.30 Districte 21</p> <p>12.30 Audi Padel Series</p> <p>13.00 Recull de notícies</p> <p>14.30 Petits Artistes</p> <p>15.00 Fem una ullada Reviu les festes i actes culturals del cap de setmana a les Terres de l'Ebre.</p> <p>15.30 Fet Aquí</p> <p>16.00 L'Entrellat</p> <p>17.30 Ple Municipal de Tortosa / Fem una ullada</p> <p>20.00 Fem una ullada</p> <p>20.30 Recull de notícies</p> <p>22.00 L'Entrellat</p> <p>A LA CARTA Podeu veure tots els programes, en qualsevol moment del dia, al web canal21ebre.com</p>	

LOS GAMBUSINS

Si ets agricultor o ramader, això és per a tu.

Perquè només confies en qui entén la feina que fas.

I és que per treballar al camp s'ha de ser molt i molt bo. Tots els models Volkswagen Vehicles Comercials, Caddy, Transporter, Crafter i Amarok, estan preparats per a les exigències de qualsevol agricultor o ramader gràcies a unes prestacions úniques que fan de la feina la seva passió.

Gamma Volkswagen Vehicles Comercials (l/100 km), de 4,1 a 9,2; emissió de CO₂ (g/km), de 109 a 237.

Vehicles
Comercials

Merkamotor Tortosa, S.A.

Ctra. C-42, Km. 10 - Tel. 977 446 116 - 43500 Tortosa

U

ÚLTIMA

EN **1** ULLADA

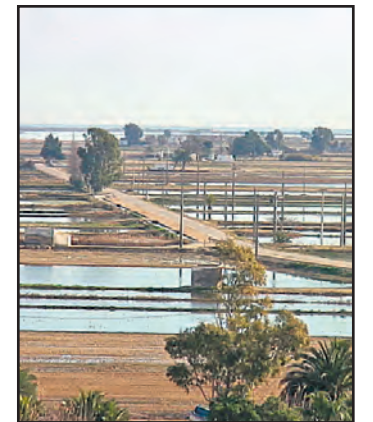
■ El PSC de l'Ebre reclama a la Generalitat el desdoblament de la C-12

#p4

■ Tortosa inaugura el nou Win Complex Esportiu, que tanca més d'una dècada de projectes fallits i polèmica sobre la piscina #p14

■ La CUP denuncia que Tortosa cedeix habitatges a clubs esportius mentre falten pisos d'emergència social #15

■ El govern de Tortosa aprova en solitari l'últim pressupost del mandat, el primer de Meritxell Roigé #p16

■ Els alcaldes de la Ràpita i Amposta es conjuren per desbloquejar la carretera del Poble Nou #p18

■ Actes per commemorar el 80è aniversari del final de la Batalla de l'Ebre, a la Fatarella #p23

■ El Baix Maestrat estrena els nous trens que el connecten millor amb Castelló i València #p28

■ El director del campus de la URV a l'Ebre creu que uns nous estudis de Medicina a Tortosa s'omplirien amb facilitat #p32

Tortosa:
Av. Remolins, 24
43500
977 58 80 32
info@uncopdull.com